

ORAK * ÇEKİÇ

Sayı: 71 Haziran-Temmuz 1990 Fiyatı: 2000

Türkiye İhtilalci Komünistler Birliği Merkezi Yayın Organı

EĞER

YAŞAM KOŞULLARINI İYİLEŞTİRMEK

İSTİYORSAN

ÖZGÜRLÜKLER İÇİN DÖVÜŞ!..

Sınıf mücadelesi nesnel düzlemde gelişmektedir. Önderlik düzeyinin geliştirilmesi, örgütlülüğümüzün sağlamlaştırılması ve eylem kapasitemizin yükseltilmesi, her alana özel politikalarla nüfuz edebilmek zorunludur. Bir "GENEL GREV, GENEL DİRENİŞ" içinde objektif koşullar giderek olgunlaşmasına karşın kitlelerin bu yönde örgütlendirilmesi ve harekete sokulması hem onlarla bağların hızla güçlen-

dirilmesine ve yaygın bağlar kurulmasına öte yandan da faşist saldırının, reformcu-revizyonist saptırma girişimlerinin, sendika ağalarının barikatlarının kırılmasına bağlıdır. Sürecin bu yönde ilerletilmesinde olduğu gibi eylemin gerçekleştirilmesi ve istenen

sonuçların alınması bunlarla koşulludur.

Bir nehrin kolları gibi, denize açılan nehirler gibi, bu süreçte işçi sınıfının her eylemi birleşik bir eylemin geliştirilmesine hizmet etmeli, suyu "Genel Grev" yatağına taşımalıdır. (Sayfa 2'de)

ÇEVİRİMLİ KÖYÜ KATLIAMI VE "PİS SAVAŞ"

Türkiye Kürdistanı'nda sorumsuz sualsiz katliamlar, kadınlara tecavüz, yaşlı-çocuk demeden herkesin dayaktan geçirilmesi, pislik yedirme, gerillaların ölümlerinin sokaklarda sürüklenmesi, "pis savaş"ın bütün yöntemlerine başvuruluyor. 413 sayılı kararname bunları gizlemek için çıkarıldı.

"ÖLÜM ORUCU ŞEHİTLERİ ÖLÜMSÜZDÜR!" -Bahçelievler - Siyavuşpaşa'da düzenlenen korsan gösteri

Bu katliamlar en başta "özel tim" adı verilen paralı katiller, her türlü askerlik ve savaş kuralını bir kenara bırakmış subay ve komandolar, uşak, işbirlikçi ağaların "korucu" olarak kiralanmış adamları, faşist devlete hizmet için affedilmiş eşkiyalar, eroin kaçakçıları tarafından gerçekleştiriliyor. "Pis savaş"ın unsurları, vurucu gücü bunlardır.(Sayfa 5'te)

EĞER YAŞAM KOŞULLARINI İYİLEŞTİRMEK İSTİYORSAN, ÖZGÜRLÜKLER İÇİN DÖVÜŞ!

Toplusözleşme görüşmelerinde hareketli bir döneme giriliyor. Bu aylarda devlete ait işyerlerinde yoğunlaşacak görüşmeler, Eylül döneminde özellikle özel sektöre ait fabrika ve işletmelere doğru gelişecek.

Önümüzdeki aylardaki toplusözleşme görüşmeleri metal, tekstil, maden gibi, işçilerin daha yığınsal olarak buldukları işkollarını kapsamaktadır. İşçi sınıfının daha yığınsal, büyük işletmelerde toplanmış, sert mücadelelerin deneyimine sahip kesimleri mücadele alanına çıkmaktadırlar. Karşılarında da MESS gibi tekelci sermayenin en saldırgan faşist kuruluşlarından birisi bulunmaktadır.

Zorlu mücadelelere gebe yeni bir evreye girilirken, faşizm ve sermaye bıçaklarını bileyiyor. Kontrollerindeki tekelci basını, satılık kalemleri harekete geçirdiler. Gün geçmiyor ki işbirlikçi tekelci kapitalistlerin TUSİAD, TİSK, vb. kuruluşlarının temsilcilerinin bir demeci yayınlanmasın. "İşçilerin uzlaşmaya yanaşmadıkları"ndan, "çok yüksek ücret artışı isteminde buldukları"ndan yakınıyorlar. Küçük burjuvaziden işsizlere dek uzanan geniş bir kitleyi etkilemeye, kamuoyu yaratmaya çalışıyorlar. Bir TUSİAD yöneticisi, "işsizliğin %16'ları bulduğu bir ülkede yüksek ücret artışlarının toplumsal dengeleri bozacağını" söylüyor. Ve tekelci, sarı, uşak basın diğer emekçi kesimleri işçiler aleyhine kışkırtmayı amaçlayan propagandaya, "çöpçü ücretleri 1,5 milyon lira" gibi temizlik işçilerini aşağılayan sansasyonel manşetlerle katılıyor.

Bunlar toplusözleşme görüşmelerinde girilen zorlu sürecin habercileri niteliğindedir. '89 Bahar Eylemleri'nin ardından, bu seneki yüzbinlerce işçiyi kapsayan toplusözleşmeler, daha ilk aylardan politik bir boyut da kazanmıştı. Bu derinleşmektedir.

TUSİAD gibi işbirlikçi tekelci kapitalistlerin önde gelen örgütleri, işçi eylemlerinin geçen yılki yaygınlaşmasından ürüp bu yıl kimi politik istemleri de içerecek şekilde boyutlanmasının önünü almak, yanı sıra da ücret artışlarını olabilecek en alt düzeyde tutmayı amaçlayan bir politika belirlemişti. Zorlandıkları koşulda %200-250 ücret artışı kabul edecekler, bunun sosyal kalemler ve özellikle politik bir boyuta doğru genişlemesine set çekeceklerdi. Üretim kapasitesi daha yüksek, işleri daha tıkrında olan tekelci kapitalistler, sınıf hareketinin gelişmemesi için gönülsüz de olsalar bu "fedakarlığa" razıydılar. Fakat bu, sermayenin bütününce benimsenmiş olmadığı gibi, işçi

sınıfında "hakların mücadeleye alındığı" bilincinin derinleşmeye ve bunun diğer emekçi sınıflara doğru yayılmaya başlaması tekelci patronların en iribaşlarını da şiddetle rahatsız etmeye başladı.

Günümüzde emperyalizme bağımlı kapitalist ekonomi, özellikle, yoğunlaşmış olarak sanayide kriz yaşıyor. Yatırım ve pazar sorunu büyümektedir. Yüksek enflasyonist politikalara uygun olarak ticaret alanında kısa vadede fahiş karlar elde edilmekte, krediler ağırlıklı olarak bu alana kaymaktadır. Koç, Sabancı gibi büyük tekeller, alan genişleterek ithalat ve ihracata da el atmışlardır ve onlar açısından işler yolundadır. Emperyalizme bağımlı kapitalist ekonomi, uluslararası tekelci sermayenin isteklerine uygun olarak yeniden düzenlenmektedir. İnşaat, turizm, gemi yapımı gibi ucuz işgücü kullanılan, emek yoğun alanlara özel teşvik geliştirilirken, sanayi de, ancak uluslararası tekelci sermaye ile daha yoğun işbirliğine giren en büyüklerin daha büyüyerek ayakta kalacağı, küçüklerin ise daha küçülerek ya da büyüme hamleleri içerisinde boğulacakları bir süreç yaşanmaktadır.

İşte bunların bedeli işçi sınıfına ödetilmek istenmekte, "yüksek ücret artışları istenirse iflasların önlenemeyeceği", işçilerin ekme teknesi fabrika ve işletmelerin kapanacağı demagojisi yapılmaktadır. Tekelci kapitalistlerin bağırtılarına bir alt perdeden revizyonistler, sosyal demokrat ve sendika ağaları katılmakta "mali isteklerle yetinilmesi"ni, "işletmelerin durumunun gözönüne alınması"ni, "aşırı isteklerden kaçınılması"ni öğütlemekteler. İşbirlikçi kapitalistler, bir yandan Türkiye'nin "ucuz işçi cenneti" olduğunu söyleyerek emperyalist sermayeye davetiye çıkarırken yüzlerini içeriye döndüklerinde de, işçi ücretlerinin yüksekliğinden şikayet ediyorlar. Oysa tüm dünya ülkeleri arasında, üretim maliyetleri içerisinde ücretlerin payının en düşük olduğu ülkelerden birisi Türkiye'dir. Ücretlerin yüksekliği demagojisinin şampiyonlarından birisi olan Sabancı Holding'in karı, on yıl önce 7,2 milyar lira iken 916 milyar liraya fırlamıştır.

İşçi sınıfı, temelinde kapitalist özel mülkiyet, rekabet ve üretim anarşisi ve ülke ekonomisini emperyalizme daha bağımlı hale getirmeyi amaçlayan politikalar bulunan krizin bedelini ödemek zorunda değildir. On yıldır faşist hükümetler, emperyalist tekeller ve işbirlikçileri kriz koşullarında azami karlarını koruma ve daha büyüme politikaları izliyorlar. İşçi sınıfı ve diğer emekçi kitleler bunun ağır yükünü taşımaktadırlar. Kanımız, iliğimiz emilmiştir. Buna topyekun karşı çıkmanın, "dur" demenin zamanı çoktan gelmiş geçmektedir.

İşçi sınıfının süregelen ekonomik mücadelesinin egmen sınıflarla çelişkinin kes-

kinleşmesinin temelinde bir yanda azami karların büyümesi, diğer kuttupta artan yoksullaşma vardır. İşçiler, "çağ atlama" demagojisi yapılan bir ülkede, insanca yaşayabilmenin asgari ekonomik düzeyini yakalamak için mücadele etmektedirler. Hesaplamalarda, enflasyon artış oranının en yüksek olduğu besin giderlerini 10 puan düşürmek gibi hilelere karşın enflasyon %70'in altında gösterilemiyor. İşçiler, sadece enflasyonun bugünkü erozyonunun önlenmesi değil özellikle son 10 yılın kayıplarının giderilmesi ve bunun üstüne çıkılmasını hedeflemelidir.

Genel olarak bilinmesine karşın bu rakamlara ulaşılabilirdiği hatta yaklaşılabildiği söylenemez. Artışların en kabadayısı, emek üretkenliğinin en yüksek olduğu, işçi sınıfının dirençli bir mücadele yürüttüğü işyeri ve işkollarında %250 dolayındadır. Genellikle resmi olarak ilan edilen çarpıtılmış enflasyon rakamları civarında; altında ya da az üzerindedir. İkinci yıl ise bunun da gerisine düşmektedir. Bir diğer deyişle, faşist hükümetin enflasyonu geri çekme demagojilerine denk rakamlar söz konusu olmaktadır.

Toplusözleşme görüşmelerinin can damarını ücret artışı istemleri oluşturuyor. Sınıftaki artan yoksullaşma ve yaşam koşullarındaki düşüş bunun en belirleyici etkenidir. Fakat, kapitalistlerin ve sendika ağalarının da sorunu bu noktaya doğru çekmeye çalıştıkları, bununla sınırladıkları ve bunda genellikle başarılı oldukları gözardı edilemez. Sosyal hakları içeren kalemler ve demokratik istemler bütünüyle geri plana itilmiştir. Bu işbirlikçi tekeli kapitalistler ve faşist hükümet tarafından, bu yıl toplusözleşme sürecine girilirken belirlenen stratejinin temel amacını oluşturuyordu. Faşist 12 Eylül cuntasının baş hedeflerinden birisi işçi sınıfının demokratik, sendikal haklarının yok edilmesi, sosyal hakların ise "yok" düzeyine indirilmesiydi. Bu büyük ölçüde gerçekleştirildi. Bugün için de, işçi sınıfı ekonomik mücadele alanında belini doğrultmaya çalışırken, egemen sınıflar, gasp yoluyla ele geçirdikleri mevzilerini kaybetmemek, gerilememek, temel politikalarından birisini oluşturuyor. Ayrıca sosyal hakların güncel önemi artmıştır. İş güvenliği, yüksek tazminat gibi konularda elde edilecek sosyal kazanımlar bugünkü kriz koşullarında işten atmalara, keyfiliğe bir nebze olsun set oluşturabilecek, patronlar için bedeli ağırlaştıracaktır. Son aylarda yapılan toplusözleşmeler sonrasında toplu işten çıkarmalar yaygındır. Sadece ücret artışlarına önem vermenin bedeli -tazminatlı ya da tazminatsız büyük bir fark oluşturmuyor ve özellikle önder işçiler öncelikle çıkarılıyor- işten çıkarılmalarla ağır ödeniyor.

Faşizm ve sermayenin daha büyük korkusunu, işçi sınıfı hareketinin bu yıl istemleriyle de geçen yılın eylemlilik düzeyinin üstüne çıkması

oluşturuyordu. Şu güne kadarki süreçte, sınıfın demokratik istemlerini ön plana çıkarmasını önlemeyi ve bunu alt sınırlar içerisinde tutmayı, sınıfın nabzını sürekli düşürmeye çalışan uşak sendika ağalarının yardımıyla önemli ölçüde başardılar. Eylemlerde kimi demokratik istemler dile getiriliyor. "İşçiler Elele Genel Greve!" sloganı haykırılıyor. Fakat demokratik istemler eylemin doğrudan hedefi haline getirilmedikçe, genel grev için somut hazırlıklara yönelinmedikçe bunlar havaya söylenmiş olacaktır. Bunu aşan 1 Mayıs süreci olmuştur. Sınıfın bir kesimi, demokratik bir hakkını yasadışı bir eylem çizgisi geliştirerek fiilen kullanmıştır.

Yaşanılan süreçten çıkarılacak en önemli sonuç işçi sınıfının eyleminin daha üst bir düzeye sıçratılmasının gerekliliğidir. Faşizm ve sermaye bütün silahlarını işçi sınıfına ve diğer emekçi kitlelere çevirmiş, kimilerini ateşlemekte kimilerini hazırda tutmaktadır. Her yeni durum ve her gün koşullar işçi sınıfının birleşik eylemini daha zorunlu kılmaktadır. Tek tek işyerleri ve tek tek işkollarında yürütülen mücadelelerle, ekonomik haklar kapsamında dahi istenilen ya da az çok buna yaklaşan haklar alınması olanaklı değildir. Ekonomide izlenen politika, "düşük ücret, yüksek enflasyon, krizin bedelinin emekçilere fatura edilmesi", '80'den bu yana sürdürülegelen bir politikanın sonucudur. Ve bu politika faşizmin şiddetlendirilmiş saldırısı ile "garanti" altına alınmıştır. Özü ve gelişimi itibariyle siyasal bir çatışma sürmektedir. İşçi sınıfı bunu kavramak, bugünkü eyleminin merkezine siyasal özgürlüklerin kazanılması, demokrasi mücadelesini koymak zorundadır. Bugünün gerçeği, eğer yaşam koşullarını iyileştirmek istiyorsan özgürlükler için dövüş, burada yatmaktadır. Tekelci sermaye güçleri ve faşist hükümet her yeni gün bu çatışmanın siyasal temelini ortaya koyan yeni davranışlar sergilemektedirler. Grev, toplusözleşme, sendikalaşma hakkına getirilen bin türlü yasak, YHK, grevlere hükümet yasaklamaları yetmezmişcesine "grev tüzüğü" nün yeniden düzenlenmesi, 413, 424 ve 425 sayılı kararnameler bunun son örnekleridir. Bunların tümünü hedeflemeden ve her alanda faşizme karşı dışı dış bir mücadele yürütülerek siyasal özgürlükler kazanılmadan, daha iyi haklar elde etme, daha iyi yaşamak mümkün olmayacaktır. Tek bir işyerinde, tek bir işkolunda en iyi haklar alınsa bile faşist hükümetin bir kalem darbesiyle, her ücret artışı dönemini izleyen hatta artık onu bile beklemeden yaygın zamlarla sıfırlanacaktır.

İşçi sınıfı eyleminin merkezine politik istemlerini ve buna denk düşen bir mücadele biçimini, "genel grev" hedefini koymalıdır. Bugün bir genel grevin nesnel koşulları vardır ve giderek de olgun-

laşmaktadır. İşçi sınıfının bugünkü eylemlilikleri, tek tek her işyeri ve işkolundaki mücadeleler bu ortak hedefe ve onun istemlerine yöneltilmeli, genel grev hazırlığı olmalıdır. Eylemlerde demokratik istemler ön plana çıkarılmalı, yasallık içinde boğulmamalıdır. İstanbul'da son 1 Mayıs'ta işçi sınıfının geliştirdiği çizgi ve Belediye işçilerinin Yeni Çeltik işçilerine verdiği destek bu açıdan olumlu örneklerdir. Proletaryanın sınıf birliğinin güçlendirilmesine önem verilmelidir. İşyerleri ve işkolları arasında dayanışma eylemleri geliştirilmelidir. İşyeri komiteleri sağlanmalıdır, sendika yönetimlerinden inisiyatif alınmalı, genel grev yönünde hazırlıklara yönelinmelidir. İşçi sınıfının geçen ve bu yılki eyleminden sendika ağalarının nasıl büyük bir engel oluşturdukları, sınıfın daha ileri istek ve özlemlere sahip olmasına karşın bunu gerçekleştirecek bir örgütlülüğe sahip olmamasından, içindeki kaynamaya ve yeni oluşumlara karşın henüz sendika ağaları barikatını aşacak bir örgütlülük düzeyine ulaşmamış oluşundan yararlanarak nasıl "oldu-bitti" anlaşmaları yaptıklarının pekçok örneğini görüyoruz. Sınıf hareketinin daha ileri istemlere ve daha üst eylemliliklere yönelebilmesi sendika ağalarının etkisizleştirilmesi, bu barikatların kırılmasıyla sağlanacaktır. İşçi sınıfının her eyleminin hedeflerinden birisi bu olmalıdır.

İşçi sınıfı eylemlerinde diğer emekçi sınıf ve tabakalarla dayanışmaya, köylülerin, memurların, öğrencilerin, Kürt ulusal hareketinin eylemini desteklemeye her zamankinden fazla önem vermelidir. Faşizm ve sermayenin orta tabakaları proletarya aleyhine kışkırtma girişimlerine karşı onların düşmanlarının faşizm; emperyalistler, işbirlikçi tekeli kapitalistler ve toprak ağaları olduğunu göstermeli, ortak düşmana karşı birlikte vuralım, şiarını yükseltmelidir. Bugün köylülüğün ve şehir küçük burjuvazisinin geniş kesimlerinin de giderek artan bir hareketlilik içerisine girdikleri, işbirlikçi egemen sınıflarla çelişkilerinin daha keskinleştiği görülmektedir. Devrimci proletarya onların eylemlerini desteklediği gibi "genel grev" perspektifli mücadelesini ve hazırlıklarını bunu kapsayacak şekilde gerçekleştirilmelidir.

Bu süreçte tek bir mücadele biçimi ile sınırlı kalınmadan, proletaryanın kendi sınıf birliğini güçlendirecek, diğer emekçi sınıflarla ittifakını geliştirecek, her mücadele alanında nesnel durumu gözönüne alan, sınıfın ve emekçi kitlelerin bilincini derinleştirmeye ve daha üst mücadelelere doğru geçişi sağlayacak, istem ve mücadele biçimleri geliştirilmelidir. Bir genel grev eylemi, tek bir darbede gerçekleşiveren bir eylem türü olarak düşünülmemelidir. Bir sürecin, bir eylemler dizisinin üst noktaya sıçraması, dalganın en üst

noktadaki hareketidir. İşçi sınıfı dışında diğer emekçi sınıfları da bağrına çekecek bir eylem olması salt bir grev eylemi olarak değil, çeşitli eylem biçimlerini içerecek olması nedeniyle şiarımız, "Genel Grev, Genel DİRENİŞ" olmalıdır.

Genel grev türü bir eylem, sınıfın sınıfla açık karşı gelişidir. İstemleri ne kadar dar olursa olsun, eylemin kendisi politiktir ve politik sonuçlar yaratacak bir eylem türüdür. Bu süreçteki eylemler ve bir genel grev eyleminin hedefi, revizyonist ve reformistlerin çekmek istediği gibi, -'89 Bahar Eylemleri'nde SHP ve DYP'nin de - "Hükümet İstifa!", "Erken Seçim!" gibi dar bir slogana indirilmemelidir. Devrimci proletarya ve emekçi kitleler, eylemini bir demokrasi mücadelesi olarak yürütmeli, mücadelelerini geliştirmelerinin yolunu açacak, yaşam koşullarını biraz daha iyileştirecek en temel istemleri ileri sürmelidir. Faşizme karşı mücadele edilmeden, siyasi özgürlükler kazanılmadan ne ekmek büyütülebilir, ne iş güvenliği sağlanabilir. Bu süreçte komünistler bunlarla da sınırlı kalmamalı, devrimin ve sosyalizmin gerçek kurtuluşun yolu olduğu, dolaysız propagandasını kesintisiz sürdürmelidirler.

Öte yandan doğası gereği bir genel grev eylemi sert çatışmaları içerecek özelliktedir. Buna uygun hazırlık ve örgütlenmeleri gerektirir. Devrimci proletarya, istemlerinin ve eyleminin meşruiyetine dayanmalı, yasalçı anlayışlara ve reformcu vaazlara karşı mücadele etmeli, yasadışı grev ve gösterileri geliştirmeye yönelmeli, gelecek faşist saldırılara karşı öz savunma grupları oluşturmalıdır.

Sınıf mücadelesi nesnel düzlemde gelişmektedir. Önderlik düzeyinin geliştirilmesi, örgütlülüğümüzün sağlanması ve eylem kapasitemizin yükseltilmesi, her alana özel politikalarla nüfuz edebilmek zorunludur. Bir "GENEL GREV, GENEL DİRENİŞ" içinde objektif koşullar giderek olgunlaşmasına karşın kitlelerin bu yönde örgütlenmesi ve harekete sokulması hem onlarla bağların hızla güçlendirilmesine ve yaygın bağlar kurulmasına öte yandan da faşist saldırının, reformcu-revizyonist saptırma girişimlerinin, sendika ağalarının barikatlarının kırılmasına bağlıdır. Sürecin bu yönde ilerletilmesinde olduğu gibi eylemin gerçekleştirilmesi ve istenen sonuçların alınması bunlarla koşulludur.

Bir nehrin kolları gibi, denize açılan nehirler gibi, bu süreçte işçi sınıfının her eylemi birlik bir eylemin geliştirilmesine hizmet etmeli, suyu "Genel Grev" yatağına taşımalıdır. İşçi sınıfı ve emekçi kitleler içerisindeki çalışmada propaganda ajitasyonunun merkezine "Genel Grev, Genel DİRENİŞ" konulmalıdır. ■

ÇEVIRIMLI KÖYÜ KATLIAMI VE "PİS SAVAŞ"

Bir süre önce Çevrimli köyünde 27 Kürt köylüsü, çocuk kadın denilmeden "özel tim" tarafından katledildi. Bu katliam, önce faşist hükümet, Bölge Valiliği tarafından PKK'nın üzerine atılmak istendi. Radyo ve TV, faşist-gerici basın bu yalan kampanyasına koro halinde katıldı. Fakat en kuytu karanlıklara bile itilse gerçek yolunu bulur, aydınlığa çıkar. Bu olayda gerçeğin su yüzüne çıkması çok uzun sürmedi. Başka zamanlar özel helikopterler tahsis ederek, karşılama ve ağırlamalarla satılık kalemleri toplayarak propaganda için hiçbir şeyi eksik bırakmayan Bölge Valiliği bu kez, bırakalım Çevrimli köyüne, kilometrelerce ötesine dahi gazetecileri yaklaştırmıyordu. Duman perdesi dağılmaya, gerçek ortaya çıkmaya başladı. Katliam, "özel tim" tarafından yapılmıştı. Katledilenler, koruculuk yapmayı reddeden iki ailenin insanlarıydılar.

İlk günler var gücüyle koroya katılmış tekelci sarı basından, PKK'nın yanlışlarını kendi şovenizmlerini kusmak için fırsat bilen Türk aydınlarından tek bir ses çıkmıyor. Oysa onurlu ve demokrat olmakla, korkak ve aşağılık olmak arasındaki ayırım, tam da buradadır.

Çevrimli katliamı, faşist diktatörlüğün Kürdistan'daki ne ilk ne de son cinayetidir. Fakat o, saldırganlığın ve alçaklığın kazandığı boyutları göstermesi açısından önemlidir. Faşist diktatörlüğün Kürdistan'da uygulayageldiği "pis savaş" yöntemlerinin çarpıcı son örneğidir. İntifada ile belirginleşen Kürt halkının ulusal direnişe destek ve katılımının artmasına karşı ezerek sindirmeyi hedefleyen alçakça bir saldıradır.

"Pis savaş" Amerikan emperyalizmi patentlidir. Bir ülkede demokrasi mücadelesinin geliştiği, mücadelenin halk hareketi boyutunun derinleşmeye başladığı; gerillanın kitlelerle bağlarının giderek güçlendiği ve kitlelerin bu mücadeleye desteğini arttırıp doğrudan katılmaya başladığı dönemlerde faşist karşıdevrim "pis savaş"a başvurur. Bu, yasa ve kural tanımazlığın, haydutluğun en üst düzeye çıkarılması, en alçakça ve en insanlıkdışı yöntemlere başvurulmasıdır. Sivil, yarı resmi paramiliter örgütlenmeler yaratılarak, bunlar vurucu güç olarak kullanılır. '80 öncesi MHP'li faşistler, bugün Koruculuk sistemi, Güney Amerika'daki "Ölüm Mangaları" bunun örnekleridir. En akıldışı, en manyakça, hunhar cinayet yöntemleriyle -Çuval cinayetleri, Maraş Katliamı, Filipinler'de kafa kesme örnekleri- kit-

leler korkutulmaya, sindirilmeye, mücadele alanı dışında kalmaya zorlanır. Bu terörün hedefi, kimi zaman demokrat aydınlar, kimi zaman kitle örgütlerinin önde gelen yöneticileri, kimi zaman gerilla ile çatışma bölgesinde yaşayan köylülerdir. Hatta geniş bir sol hinterlandın pasifikasyonu amacıyla doğru dürüst bir siyasi kimliği olmayan aydınlar, sosyal demokrat bazı kişiler dahi hedeflenir. Bunlar geniş muhbir ağı, ispiyon ve ihanetin ödüllendirilmesiyle birleştirilir. Savaşın kuralları vardır. "Pis savaş"ın ise kuralı yoktur ya da kural tanımazlık, dizginlenmemiş bir terör, vahşettir. Türkiye'de "pis savaş" yöntemlerinin örgütleyicisi kontrgerilla olarak isimlenen "Özel Harp Dairesi" ve MIT'tir.

Türkiye Kürdistanı'nda sorgusuz sualsiz katliamlar, kadınlara tecavüz, yaşlı-çocuk demeden herkesin dayaktan geçirilmesi, pislik yedirme, gerillaların ölümlerinin sokaklarda sürüklenmesi, "pis savaş"ın bütün yöntemlerine başvuruluyor. 413 sayılı kararname bunları gizlemek için çıkarıldı. Bu katliamlar en başta "özel tim" adı verilen paralı katiller, her türlü askerlik ve savaş kuralını bir kenara bırakmış subay ve komandolar, uşak, işbirlikçi ağaların "korucu" olarak kiralanan adamları, faşist devlete hizmet için affedilmiş eşkiyalar, eroin kaçakçıları tarafından gerçekleştiriliyor. "Pis savaş"ın unsurları, vurucu gücü bunlardır.

Kitlelerin terörist yöntemlerle sindirilmesini amaçlayan "pis savaş", kullanılan yöntemlerin de ortaya koyduğu gibi, dayandığı sosyal güçler toplumun en aşağılık ve çürümüş unsurlarını oluşturur. Sadece kolaylıkla satın alınabilen vurucu güç olarak kullanılan lumpenleşmiş unsurlar değil, onları maşa olarak kullanan işbirlikçi tekelci kapitalistler ve toprak ağalarının da sınıfsal çürümüşlüklerinin kanıtıdır bu. Egemenliğini insanlıkdışı yöntemlerle, vahşetle sürdürmeye çalışan bir sınıfın, bir düzenin artık insanlığa söyleyeceği, verebileceği bir şey kalmamış demektir.

"Pis savaş"ın açığa çıkarılması, bunun vurucu ve yönetici güçlerinin teşhiri ve onlara karşı mücadele kesintisiz sürdürülmelidir. Hiçbir kurtuluş mücadelesi ne ordularla ne de böylesi "pis savaş" yöntemleriyle durdurulabilir. Komünistler, yurtsever ve devrimci-demokrat güçler, amaçlarının kızılığı ve yüceliği kadar, bu yüce amaçlara ulaşmak için kullandıkları yol ve yöntemlerle de ayrılırlar. Bunlar, davamızın haklılığını karartacak, kuşku yaratacak değil tersine onu güçlendirecek biçimler olmalıdır. ■

DEVİRİMCİ PROLETARYANIN DEMOKRASİ MÜCADELESİ VE "DEMOKRAT!"IN TARTIŞILIR DEMOKRATLIĞI

'70'li yıllarda faşizme karşı mücadele birçok örgütçe dar bir yaklaşımla, MHP'ye karşı mücadelenin ötesine pek geçmeyen sınırlar içerisinde yürütüldü. Konuyu ele alışıta kendiliğindenlik, teorik sıklıkla, revizyonist etkiler altında kalınmasıyla birleşti. Bugün aynı "biçim" in tekrarlanmasının, egemen sınıfların sivil faşist vurucu bir gücü devrimci hareketin karşısına şu aşamada sürmemelerinden(*), uygun zemini yoktur. Fakat, sorunun teorik ve siyasal planda aşıldığı söylenemez. Faşizme karşı mücadelenin, devrim ve sosyalizm mücadelesinin çeşitli yönlerinde anlayış değişmiş değildir. Bu açıdan, '80 öncesinden kimi biçimsel farklılıklar taşımakla birlikte özsel olarak farklı olmayan yanlış görüşlerin çeşitli devrimci örgütlerde etkili olduğunu görmekteyiz. Demokrasi için mücadele, emekçi kitlelerin acil ekonomik ve siyasal istemlerine yaklaşım, demokratik ve sosyalist görevlerin kavranışı vb. farklı siyasal güçlerce değişik anlam ve içerikte ele alınmaktadır. Her türlü demokratik hak ve özgürlüğün gaspı ve vahşi bir ekonomik terör uygulaması olan 12 Eylül faşizminin pekçok yasa, kurum ve uygulamasıyla süregeliyor oluşu, öte yandan buna karşı yığın hareketindeki canlanış ve emekçi kitlelerin acil ekonomik, siyasal istemlerini giderek daha güçlü bir şekilde dile getirmeye başlamaları konunun güncel önemini arttırmaktadır. Bu bir yana, faşist diktatörlüğün hüküm sürdüğü bir ülkede faşizme karşı mücadelenin teoride olduğu gibi siyasal ve örgütsel planda da, doğru taktik ve sloganlar etrafında yürütülmesi mücadelenin geliştirilmesi ve stratejik başarının kazanılması yönünden tayin edici önem taşır.

Ünlem Mi Soru İşareti Mi?

Tam da bu noktada, konuyu canalıcı halkasından kavrama iddiasıyla ortaya çıkan eski DY "dergi çevresi" önde gelenlerinin omurgasını oluşturdukları "Demokrat!"tan söz etmek gerekiyor. "Demokrat!" dergisi bir farklılık vurgusu olarak isminin sonuna (!) koymuş, hemen onun yanına bir (?) koymak gerekiyor. Dergide çıkış amacını açıklayan ve çağrı içeren, birisi tüm yazarların ortak imzaladıkları, diğeri M.Pekdemir

imzalı iki yazı yer almaktadır. Bu iki yazı, eski DY çizgisinden, devrimci demokrat konumdan daha geriye reformculuğa doğru kayıldığı, devrimcilikle reformculuğun birleştirilmeye çalışıldığı örnekleri olma özelliğini taşıyorlar.

Her iki yazı da demokrasi mücadelesini sınıfların bir eylemi olarak görme -ikincisi, ML literatürü daha çok kullanarak farklı bir görüntü çizmeye çalışıyorsa da- yerine, sınıfsallıktan uzak bireylerin, asıl olarak da aydınların eylemi gibi görme eğilimindedir. Aydınlar üzerine söylenecek çok şey vardır. Özlü bir ifadeyle 12 Eylül'de sınıfta kalmışlardır. Bugün de durumları içler acısıdır. Türkiye'de aydını ideolojik bir sınıfsallık temelinde ele almak yerine genel bir ilerici kavramı ile tanımlamak ve kolayca "demokrat" payesi ile ödüllendirmek usul-ü adettendir. Burjuva liberalliği, reformculuğun, revizyonist düşüncenin her çeşidinin savunucuları bu kategorinin içinde değerlendirilegelmişlerdir. Yaratılan bu sis bulutu hem hareketin tarihsel gelişiminin hem de bilinçli bir tercihin, hesaplılığın sonucudur. Fakat, artık her şeyin yerli yerine oturmaya başladığı bir sürece girilmiş bulunuyor. İdeolojik ve sınıfsal şekillenişler belirginleşmektedir. Aydınlar, her hareketin ilk başlatıcısı olma "ayrıcılık" konumunu artık kaybetmektedirler. Proletarya ve diğer emekçi sınıfların eyleminin gerisine düşmüşlerdir. Büyük çoğunluğu milliyetçiliğin tonları ile şovenizm arasında bir yer tutarken, ulusal hareketin savaşçısı durumundaki Kürt köylüleri demokrasi için gerçek bir savaşımın yürütücüsüdürler. Ucuza takılmış "demokratlık" yakalardan düşmekte, "ilericilik" kavramı sınıfsal ve ideolojik bir parçalanmaya uğramaktadır. Aydınlar sınıf mücadelesindeki derinleşmeye uygun bir saf belirleme, daha net bir konumlanışa girmektedirler. Geçmişte yakalarına "sosyalist" rozeti takıvermiş kimi aydınlar, bugün kimliklerine devrim karşıtlığı, şovenlik, kapitalist uşaklığı yazmışlardır. "Demokratlık" da, bedeli de onuru da "ağır", gerçek değerini kazanmıştır.

Aydını da, demokrasi mücadelesini de, demokratlığı da sınıfsallığı içerisinde ele almak zorunludur. İçeriğin doğru tanımlanması ve eğer

(*) 12 Eylül askeri faşist darbesinden buyana, '82 Anayasası ile de pekiştirilmiş olarak haydutluğa resmî kıyafet giydirilmiştir. Faşist terör, devlet eliyle doğrudan sürdürülmektedir. Tabii ki sadece bununla sınırlı kalındığı ve kalınacağı söylenemez. Egemen sınıfların '80 öncesinin onları ürküten dersleriyle çeşitli hesaplar, ön hazırlıklar yaptıklarını görmekteyiz. Dinci gericiğin çeşitli düzey ve biçimlerde potansiyel ve fiili bir saldırı gücü olarak örgütlenmesi, teritoryal savunma, fabrika ve işyerlerinde oluşturulan güvenlik birimleri, 'aygın muhbir ağı vb. Koruculuk sistemi bir başka örnektir ve bunlar halk hareketindeki yükselişe, iç savaş yönünde evrilmesine karşı, tarşidevrim cephesinin hazırlıkları niteliğindedir.

sınıfsallıktan söz ediyorsak, başta gidebileceği en ileri noktaya kadar götürülmesinden en fazla çıkarı olan proletarya olmak üzere, demokratik devrimden çıkarı olan sınıflardan söz etmek doğru olacaktır. Devrimci proletaryanın asgari programında ifadesini bulan, stratejik hedefler doğrultusunda yürütülecek bir demokrasi mücadelesi, devrim ve iktidar mücadelesi. Bunu da net bir şekilde tanımlamak gerekir, proletarya ve köylülüğün devrimci demokratik diktatörlüğü. Sorunun bu şekilde konulması onun, bir siyasal reformlar mücadelesine indirgenmesini önleyeceği gibi, salt siyasal özgürlüklerin elde edilmesi olarak da değil iktisadi toplumsal içeriği ile birlikte tanımlanması olacaktır. Özellikle gözardı edilen ve gözardı edilmesiyle; bu mücadelede emekçi sınıfları harekete geçirici dinamiklerin, proletarya açısından anlamının, müttefiklerinin konumu ve aralarındaki ilişkilerin, sosyalizme kesintisiz geçiş koşullarının yaratılmasıyla ilişkisinin kavranmaktan uzak olunmasıdır.

Faşizme karşı mücadele, faşist rejimin temelilerine yöneltilmeli; işbirlikçi tekelci burjuvazi ve toprak ağalarının ekonomik ve siyasi egemenliğini yıkmayı hedeflemelidir. Emperyalizme bağımlılığa son verilmeden, işbirlikçi tekelci burjuvazi ve toprak ağalarının egemenliği yıkılmadıkça gerçek bir demokratiden söz edilemez. Demokratinin ölçüsü bazı siyasal reform istemlerinin savunulması değil tutarlı bir devrimci demokratik programın savunulması olmalıdır. "Demokrat" yazarları konuya acil ekonomik ve siyasal istemler, bir reform programı kapsamında yaklaşıyorlar.

"Demokratik muhalefetin birliği hayatın içinde, yani somut-açık siyasal hedefler doğrultusunda yürütülecek meşru-haklı bir mücadele anlayışı içinde sağlanabilir. Türkiye solu kendini sınırlayıcı kısır tartışmalarla, uzak ve soyut hedefleri öne çıkaran anlayışlarla marjinalleşme tehlikesini aşamaz. Oysa sol hareket bugün çoğalmak, özgürlük, demokrasi ve sosyalizmden yana toplumsal kesimlerle bütünleşmek zorundadır. Bunun yolu ise 12 Eylül rejimini geriletecek 12 Eylül'ün toplumda açtığı yaraları saracak politikalarından, kısacası gashedilen demokratik hakların kazanılmasına hizmet edecek yakın ve somut hedeflerden geçmektedir. Bu anlayışla oluşacak demokratik muhalefet hareketinin birliği aynı zamanda, uzun dönemde gerçekleşecek etkin siyasal girişimlerin yeşereceği toprak olacaktır." (Sayı:1, s.3)

Tanııtma ve çağrı yazısının özü olan bu paragrafta bir doğru bulabilmek güçtür. Demokrasi için mücadelenin hedefleri alabildiğine daraltıldığı gibi aynı reformcu mantıkla bu mücadelenin meşruiyet ve haklılığı da bu zeminle sınırlandırılmaktadır. Gerekçe olarak ileri sürülen "marjinalleşme tehlikesini aşma-çoğalma" yaklaşımı

ise, kitleselleşmeyi reformcu açılımlarda aramaktadır. Yazıda bir antifaşist halk cephesi perspektifi bulunmamaktadır. Pek ne olduğu anlaşılmamakla birlikte yukardaki alıntıdaki son cümleyi bunun bir ifadesi sayarsak sözü edilenin bir cephenin çekirdeği olarak nitelenebilecek geniş kapsamlı bir programa dayalı bir birlik olmadığı, bu açıdan dar bir yaklaşım ve aşamalı bir anlayışa sahip olunduğu görülmektedir.

M. Pekdemir imzalı yazıda "sınıfsallık", "devrim", "demokratik taleplerin sosyalist bir anlayışla doldurulması" gibi kavramlar, soyut açıklamalar bolca bulunsa da özsel bir farklılık içermemektedir. Demokratinin can damarı, belirleyici ölçütü olan Kürt sorununa yaklaşımı bu açıdan iyi bir örnektir. Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkı, isterse ayrılıp bağımsız devletini kurması, yasallık kaygısını bile dikkate alacak olsa, dil ucuyla genel ifadelerle dahi savunulmamaktadır. Bu konuda söylenen şunlar: "Kürt (üstü kapalı) sorununda devlet terörizminden yana tavır alınmaması bir yana, devlet terörüne (çözümüne) karşı çıkmak beklenebilmelidir. PKK (üstü kapalı) hareketi hakkında da eleştirel olabilmeli ama devlet retoriği kullanılmamalıdır." Yazara göre hem ünlemsiz, hem ünlemlerle demokratlardan beklenenlerden birisi budur. Bu formülasyonun altına kimler imza atmaz ki! Özellikle bu maddede kapsamin bu kadar dar tutulması yasallık gibi bir kaygıdan değil şovenizme eğilimli aydınları "demokrat" kapsamı içine almak içindir. Fakat bu onları bugün, en belirleyici ölçütlerden birisinde demokrat bir tavırda birleştirmek değildir. Kürtçenin serbest bırakılması, Kürt kültürü üzerindeki baskının hafifletilmesi egemen sınıflarca gündeme alınmıştır. Kürdistan'daki devrimci alevleri söndürmek için "kültürel özerklik"e kadar uzanan siyasal çözüm önerileri revizyonist, reformcularca savunulmaktadır. Demokrat'ın bunları aşan bir yaklaşımı söz konusu değildir.

Yazılarda demokratlık kıstasları belirlenirken koşul ve zorunluluk belirlemesi yerine "olsa iyi olur" gibi bir anlatım biçimi kullanılmıştır. M. Pekdemir'in yazısında demokratlık ve sosyalistlik kavramsal bir kargaşa ve aynılaştırmaya tabi tutulmuş, demokratlık, genelden güncele gelirken daraltılmış reformcu bir içerikle sunulmaktadır.

Her iki yazı da "sosyalistlerin birliği" yönünde çabalar olarak değerlendirdikleri Kuruçeşmecilere sıcak bir yaklaşım içerisindedirler. İlk Yazıda;

"Türkiye'de sol muhalefet adına umut beslenen gelişmelerden biri de sosyalistlerin birliğine dönük çabalar. Bu çabaların somutlandığı toplantılar, birarada bulunma eğilimi son derece zayıf olan ülkemiz sosyalistleri için olumlu yönde atılmış adımlardan biri sayılabilir."

Diğer yazıda da biraz daha "temkinli" bir ifade ile;

"... her küme ya da tek tek herbirimiz kendi dışımızdakileri de sosyalist 'sayabileceğimiz' bir sürece hep birlikte girme imkanını yaratabiliyoruz." Bunlar söylenince Demokrat! yazarının "demokratik taleplerin sosyalist bir anlayışla doldurulması" cümlesinin "tersten okunması" gerektiği ortaya çıkıyor. Bana arkadaşını söyle... Yazar açısından buna da pek gerek yoktur. Kendileri sıkıyönetim mahkemesinde "bir dergi çevresi" olarak kimlik beyanında bulunmuşlardır. Tasfiyeciliğin devrimci demokrat programdan geriye kayma yönünde derinleştirdiğini görüyoruz. DY mahkemelerde meşruiyetini '60 Anayasasını savunma, faşizme karşı "direnme" temeline dayandırmıştı. Faşizme karşı mücadeleyi MHP'ye karşı mücadeleye indirgeyenlerin başında geliyordu. Şimdi de 12 Eylül sürecine karşı direnme, perspektiflerini oluşturuyor. Özel bir değişiklik yoktur. Aynı ufki darlık şimdi de söz konusudur.

Demokrat'ın temel savlarından birisi de şudur:

"Türkiye'de sol hareketin ve emekçilerin artık 'siyasi tekerlemelere' ihtiyacı yoktur ve siyaseti bu çerçevede kavrayan anlayışların itibarı da kalmamıştır. Bu anlamda siyaseti sağlıklı bir zeminde yürütecek olanların önündeki önemli sorunlardan biri de , başta kısaca değindiğimiz değişen dünya dengelerinin ve değişmekte olan Türkiye'nin gereklerine cevap verecek yeni düşüncelerdir."

İkinci yazıda da:

"... demokrat ve sosyalist kimliklerin örtüşmekte olduğu bir dünyada- ülkede yaşamaya başladığımızı vurgulamak istiyoruz" deniliyor. Kuruçeşmecilere sıcak bakış -aradaki fark yönemseldir-, marjinal güçlerle yakınlaşma ve modern revizyonizmin bayağı bir reformculuğa evrilirken geliştirdiği "yeni açılım"a yaklaşan tezler...

"Siyasi tekerlemelere ihtiyacın olmaması", bunu demokrasi mücadelesi yaklaşımı çerçevesinde ele aldığımızda da demokrasi mücadelesinin reformcu bir programa doğru indirgeindiğini görüyoruz. Görünürde Demokrat! yazarları bu görüşlerini "doktrinerciliğin", "sektarizmin" bir eleştirisi gibi sunuyorlar. Bunun bir eleştiri olduğunu kabul edebiliriz, fakat bu revizyonist bir perspektife dayanmaktadır.

Hatırlatmalar

ML'ler her zaman somut durumlara, koşullardaki değişmelere, ani geçişlere uygun çözümler üretmeyi başarmışlar, bunu gerçekleştiren de revizyonizme yönelenlerle olduğu gibi, koşullardaki değişimi kavrayamayan, genel ilkeleri savunmakla yetinilmesini öneren düşüncelerle de mücadele etmişlerdir. Kaba doktrincilik, soyut propaganda, kuru öneriler, sözde ilkelerin savunulması gibi sektarizmin özelliklerinden uzak durulması ve bunlara karşı mücadele yürütülmesinin gerekliliği açıktır. Kitlelerle yaygın

ve güçlü bağlar kurulabilmesi, onların devrim yolunda ilerletilmesi "gönülde yatanın" değil kitlelerin gerçek durumunun doğru kavranması ve buna uygun siyasetler, taktik ve sloganlar geliştirilmesi ile mümkün olacaktır. Günlük mücadeleye katılmayı ve bunu geliştirici istemler ileri sürülmesinin devrimci sosyalizmi lekeleyici olacağı şeklinde sözde "yüksek ilkelerin korunması" adına ileri sürülen görüşler teorik sığılın bir ifadesidir. Sürecin önümüze koyduğu karmaşık sorunların çözümüne yönelmek yerine onlardan uzak durmak politik çaresizliğe düşmek ve kitlelerden uzak durmaya eşdeğerdir.

Öğretimizin kuruluş döneminde, Marks ve Engels, işçi sınıfının siyasal ve ekonomik eylemine "devleti tanımak" olacağı düşüncesiyle karşı çıkan anarşizmin kuramcılarına karşı kararlı bir mücadele yürütmüşlerdi. Marks, "Siyasete Karşı İlgisizlik" makalesinde anarşist fantezilerin anlamını açıklıyor ve "ölümsüz ilkeler lekelenmesinin" işçi sınıfına kölelik vaazı olduğunu alay ve nefretle gösteriyordu. Bu yazısının bir yerinde:

"Siyasete ilgisiz kalma görüşünün havarileri düşüncelerini bu kadar açık-seçik dile getirselerd, işçi sınıfı elbetteki, onların hepsinin canını cehenneme yollardı, böyle olduğuna hiç kimse karşı çıkmayacaktır, ve gene, işçi sınıfının kendini, savaşmak için bütün silahları bugünkü toplumdaki almak gerektiği için ve bu savaşımın nesnel koşulları ne yazık ki, bu toplumsal bilimler doktorlarının özgürlük, özerklik, anarşi adı altında tannısallık payesine yükselttikleri idealist fantezilerine uymadıkları için, her türlü savaşım aracını işçi sınıfına yasaklayacak kadar budala ya da safdil olan burjuva doktrinerleri ve bu beyzadeler tarafından, bu yolunu sapıtmuş adamlar tarafından onuruna saldırmış hissedeceğine de hiç kimsenin bir diyeceği olmayacaktır." (Anarşizm ve Anarko Sendikalizm, s.116)

Lenin'in proletaryayı müttefiklerinden ayırmak isteyen troçkizme ve "sol" komünistlere karşı mücadelesi bilinir.

Özellikle faşizme karşı mücadele ve cephe sorunları gündeme geldiğinde, komünist partisinin bağımsızlığının korunması ve genel demokratik hareketin ve cephe içerisinde erinmemesi noktasından sağ oportünizmle sınır çekilirken burjuva demokratik özgürlüklerin savunulması, faşizme karşı birleşik halk cephesinin kurulması vb. karşı çıkan "sol" sektarizme karşı mücadele önem kazanmıştı. Ortaya çıkan durumda, çetrefil sorunlar karşısında yeni çözümler üretmek yerine kuru öneriler, soyut propaganda, birleşik cephe politikasına karşı çıkma tavrını benimsemişlerdi.

Bu dönemde komünistler için proleter birleşik cephenin kurulması acil bir görev olduğu gibi anti-faşist halk cephesinin gerçekleştirilmesi de faşizme karşı mücadelenin başarısında belirleyici

öneme sahipti. Köylülük, şehir küçük burjuvazisinin çeşitli kesimleri, demokrat aydınlar, bunları temsil eden örgütlerin faşizmin etki alanına girmesinin önlenmesi ve proletarya önderliğinde halk cephesinde birleştirilmesi devrimci proletaryanın stratejik amaçlarından vazgeçmeden tersine verili durumda onlara ulaşmanın yolu olan- esnek, yeni politikaları gerektiriyordu. Faşistler ve gerici sosyal demokrat önderler, cephenin gerçekleşmesinin önlemek için her yola başvuruyordular. Sözde "saf proleter devrim" in savunucusu, savaş yıllarında Alman emperyalizmine ajanlık yapmaktan geri durmayan troçkistler de birleşik cephenin yeminli düşmanıydılar. Sekter, "doktriner" "sol" sosyalistler de sözde "sınıf mücadelesini ilkeleri" nin savunucusu olarak halk cephesinin "sınıf işbirlikçiliği" olduğunu ileri sürerek karşı çıktılar. Komintern, somut koşulları kavramaktan uzak, faşizme karşı mücadelede tayin edici önemde bir konuda, çeşitli emekçi sınıf ve tabakaların kazanılması ya da kaybedilmesi anlamına gelen bir sorunda, sektarizmin zararlarını ortaya koyup kararlılıkla mahkum etti. Dimitrov'un yazıları bu yönden son derece öğreticidir. ML hazinesini değerli bir katkıdır. Halk cephesinin hareket noktası neydi? Faşizm, tekelci burjuvazi adına krizin faturasının emekçilere ödetilmesi, sermaye birikimine hız verilmesi için dizginlenmemiş bir saldırdır. Bu saldırıya maruz kalan sadece yaşam koşulları daha ağırlaştırılan işçi sınıfı değildir; izlenegelen ekonomik terör politikalarıyla iflase sürüklenen, mülksüzleştirilmeye tabi tutulan, yoksullaşan köylülük, esnaf, memurlar da paylarına düşeni fazlasıyla alırlar. Bu, toplumun bu kesimleriyle faşist diktatörlük arasındaki çelişkiyi keskinleştirir. Dimitrov bunu şu sözlerle anlatıyor:

"Faşist diktatörlüğe etkin bir darbe indirebilmek için ilk kez en canalıcı noktayı bulmak zorundayız. Achilles'in topuğu misali, neresidir bu canalıcı nokta? Faşizmin toplumsal temeli. Bu temel katıyyen türdeş değildir ve toplumun değişik tabakalarından oluşmuştur. Faşizm kendini bütün sınıf ve tabakaların tek temsilcisi ilan etmiştir.-Fabrikatörün ve emekçinin, milyonerin ve işsiz, aristokratın ve köylünün, büyük kapitalistin ve esnafın temsilcisi- Bütün bu tabakaların çıkarlarını, ulusun çıkarlarını korur görünmüştür. Ama faşizm, büyük burjuvazinin diktatörlüğünden başka birşey olmadığı için kendi toplumsal kitle temeliyle çelişkiye düşmesi kaçınılmazdır. Çünkü, faşist diktatörlük olgusunda, sermaye patronları güruhu ile halkın ezici çoğunluğu arasındaki sınıf çelişkileri gün gibi ortaya çıkacaktır." (Faşizme Karşı Birleşik Cephe, s.175)

Sınıfsal olarak tablo bu şekilde netleştiriliyor, nesnel durumları itibariyle faşizme karşı çıkarları

olan tüm emekçi sınıf ve tabakaların tek bir cephede, halk cephesinde proletarya önderliğinde birleştirilmesi öngörülüyordu.

Komünistler, faşizme karşı devrimci birleşik halk cephesi çizgisini sol oportünizme karşı mücadele ederek geliştirirken sağcılığa karşı da uyanıklığı koruyorlardı. Dimitrov, "Birleşik cephe geliştiği oranda sağ oportünizm tehlikesi artacaktır", diyordu. Sosyal demokrasiyle ilişkiler, birleşik cephe hükümetlerinde burjuva hükümet ve koalisyon anlayışı ile yer alma, komünist partiyi işlevsiz kılma, kendiliğindenlik, legalizm vb. karşı dikkat çekiliyordu. Tarihsel bir sonuç olması açısından, başta Fransız ve İtalyan Komünist Partileri, böyle bir perspektifle hareket etmedikleri için, eşsiz bir cesaret ve özveriyle yürüttükleri savaşın sonunda birçok yönden olgunlaşmış iktidarı alamadılar, almadılar. Onlar, faşizme karşı ulusal kurtuluş için yürüttükleri savaşı, özgürlük ve demokrasi için mücadeleyi iktidarı alma ve sosyalizm mücadelesiyle birleştirmediler. Savaş içinde örgütlenen ulusal kurtuluş komitelerini iktidar organlarına çevirmek, bunun için yetkinleştirmek, partizan birliklerini düzenli orduya dönüştürmek yolunu izlediler. Enver Hoca, Avrupa Komünizmi Antikomünizmdir, adlı eserinde bu partilerin modern revizyonizme evriminin tarihsel köklerini ortaya koyarken bu konuda öğretici sonuçlar çıkarmaktadır.

Demokrasi İçin Savaşımın Öncüsü Proletarya Bu Bayrağı Niçin Taşır?

Demokrasi mücadelesi, devrimci proletaryanın stratejik hedefleri doğrultusunda yürütülmelidir. Emperyalizme bağımlılık, işbirlikçi kapitalistlerin ve toprak ağalarının egemenliği yıkılmadıkça gerçek bir demokrasiden söz edilemez. Dolayısıyla bu mücadelenin iktidar hedefli olarak yürütülmesi, bunun için cephe ve ordu organlarının yaratılması ve bunların iktidarı alacak ve koruyacak güçte olması zorunludur. Devrimci proletarya demokrasi için savaşımı en önde yürütürken, başta köylülük olmak üzere müttefiklerini etrafında toplamayı, onları önderliği altında birleştirmeyi başarabilmelidir. Bu sosyalist amaçlarından vazgeçmeden ve bu doğrultuda çalışmasını bir an bile ertelemeyen, onların istek ve özelemlerinin desteklenmesiyle mümkündür. Demokrasi için mücadeleyle sosyalizm mücadelesi ilişkisi açısından oportünizmin her iki türüyle net bir ayırım çizen Lenin'den bir bölüm aktaralım:

"Bilinçli bir işçi, sosyalist savaşım uğruna demokratik savaşımı, ya da demokratik savaşım uğruna sosyalist savaşımı unutulabilir mi? Hayır, bilinçli bir işçi kendisini sosyal demokrat sayıyorsa, iki savaşım arasındaki ilişkiyi anladığı içindir. Demokrasiden, siyasal özgürlükten başka, sosyalizme götüren yol olmadığını bilir. Onun için de, nihai amaç olan

sosyalizme varmak için tam bir demokrasiyi gerçekleştirmeye çalışır. Demokratik savaşımın koşullarıyla sosyalist savaşımın koşulları niçin aynı değildir? Çünkü bu savaşımın herbirinde işçilerin mutlaka başka başka bağlaşıkları olacaktır. Demokratik savaşım, işçiler tarafından, burjuvazinin, özellikle küçük burjuvazinin bir kesimiyle birlikte verilir. Oysa, sosyalist savaşım işçiler tarafından burjuvazinin rümüne karşı yürütülür." (Ütopik ve Bilimsel Sosyalizm, s.48)

Sosyalist mücadele ile demokratik mücadele sınıf mücadelesinin iki ayrı biçimidir. "Demokrat ve sosyalist kimliklerin örtüşmekte olduğu bir dünyada(n)-ülkede(n)" söz etmek kulağa hoş gibi geliyorsa da sınıf mevzilenmeleri ayrı olan iki farklı sosyal savaş biçiminin birbirine karıştırılması, halkçı bir sosyalizm anlayışının ileri sürülmesidir. Bunun devrimci proletaryanın demokrasi için mücadelenin öncü savaşçısı, önder ve yönetici gücü olması, komünistlerin en tutarlı demokrat olmaları ile ilgisi yoktur. Esinini Gorbaçov'dan, kapitalizmin ve sosyalizmin iyi yanlarını birleştirmek, gibi son dönemlerde revaçta olan sınıf işbirlikçisi tezlerden almaktadır.

Komünistler, siyasal özgürlükler ve demokrasi için savaşımı önlerine nihai hedef olarak koymazlar. Lenin'in aktardığımız bölümde belirttiği gibi, "... nihai amaç olan sosyalizme varmak için tam bir demokrasiyi gerçekleştirmeye çalışır"lar.

Günümüzde devrimci demokratizmin proleter sosyalizminin önüne geçirilmesinin daha ötesi acil siyasal istemlerle sınırlı reformculuğa doğru kayan bir demokratik mücadele anlayışının maddi ve teorik temelleri vardır. Devrimimizin içinde bulunduğu antiemperyalist demokratik aşamanın özellikleri, modern revizyonizmin açık burjuva reformculuğuna evrilmesi ile birlikte kapitalizmin ve burjuva demokrasisinin kutsanması, Maocu "yeni demokrasi"nin çeşitli ortayolcu akımlarca savunulmaya devam ediliyor oluşu, kitle hareketinin bugünkü düzeyi vb. sayılabilir. Bu koşullarda konunun her yönden doğru kavranması ve iç bağlarının doğru kurulması zorunludur.

Reformlar İçin Mücadele...

Bizi Reformculardan Ayıran Nedir?

Kitle hareketi bugün ekonomik ve bazı siyasal reform istekleri temeli üzerinde gelişiyor. Eğer komünist bir örgüt kitlelerle bağlarını geliştirmek istiyorsa, kitle hareketinin genişlemesi ve daha üst mücadelelere doğru geliştirilmesi isteniyorsa günlük mücadelelerin içinde yer alınması, kitlelerin üst düzeyde formüle edilen istemler etrafında toplanması gereklidir. Bu mücadelelere katılmak ve önderlik, komünistler için vazgeçilmez bir zorunluluktur. Özellikle yoğunlaştırılmış bir siyasal ve ekonomik terörün başlangıcı olan 12 Eylül'den bu yana uygulanagelen, "düşük ücret",

"düşük taban fiyatı", yüksek enflasyon, devalüasyonlar, emekçi sınıflara bindirilen ağır vergiler ve ağırlaştırılan çalışma koşullarına, faşist '82 Anayasasına karşı mücadelenin geliştirilmesi; işçi ve diğer emekçilerin başta son on yıllık kayıplarını karşılayacak ve bugünkü enflasyonun üstünde, çağdaş, insanca yaşamaya yetecek bir ücret, grev, toplu sözleşme, sendikalaşma hakları üzerindeki tüm yasakların ve kısıtlamaların kaldırılması, lokavt yasaklansın, genel grev, dayanışma ve hak grevi hakkı, tüm çalışanlara grevli toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkı, işgününün tarım, inşaat, konfeksiyon vb. dahil tüm sektörlerde 8 saat ve 5 gün olarak belirlenmesi, işsizlik sigortası, asgari ücretin net 1 milyon liranın üzerinde olması, 16 yaşından küçük çocukların çalıştırılmasının yasaklanması, çocuk ve kadın emeği üzerindeki aşırı sömürünün önlenmesi, yaş, cinsiyet, milliyet ayrımı yapılmaksızın eşit işe eşit ücret, YHK ve Hükümetin grev erteleme hakkının kaldırılması, 1 Mayıs'ın işçi sınıfının "uluslararası birlik mücadele ve dayanışma günü" olarak kabulü; tarım işçilerinin örgütlenmesinin önündeki engellerin kaldırılması, "dayı", "elçi" vb. yollarla ezilmesinin ve sömürülmesinin engellenmesi, ücretli işçilerin sahip olduğu tüm haklara tarım işçilerinin de sahip olması; topraksız ve az topraklı köylüye toprak, gaspedilen, toprak ağalarına geri verilen toprakların iade edilmesi, tarım ürünlerinin taban fiyatlarının yükseltilmesi, küçük üreticilerin kredi borçlarının-ipoteklerin iptali; angaryanın yasaklanması, emeklilere daha iyi yaşam hakkı, hastalık, kaza, sakatlık, ihtiyarlık, dulluk, öksüzlük vb. durumlarda bütün ücretliler için tek sistemli ve tam sigorta, zamlara, vergilerin ağırlaştırılmasına ve ağır vergi yüküne; emperyalist sömürü ve yağmanın yoğunlaştırılmasına, IMF dayatmalarına karşı mücadele, emperyalistlerle olan tüm anlaşmaların iptali; NATO'dan çıkılmalıdır, saldırgan yayılmacı dış politikaya hayır, Kıbrıs'taki işgale son verilmelidir; işçi sınıfı ve diğer emekçi sınıflara her düzeyde söz, düşünce ve örgütlenme hakkı, 141-142; faşist, ırkçı, dinsel baskıya dayanan tüm yasa ve kararnameler iptal edilmelidir, MGK, Özel Harp Dairesi, MİT, siyasal polis, fabrika ve işyerlerindeki güvenlik ve istihbarat birimleri, Koruculuk Sistemi, teritoryal savunma hazırlıkları, DGM'ler dağıtılmalıdır, polis kayıtları, fişlemeler imha edilmelidir, darbeci generaller, işkenceciler ve faşist katillerden hesap sorulması, Kürt halkına karşı izlenen ulusal baskı, asimilasyona dayalı politikalara, askeri saldırganlığa ve katliamlara son verilmesi, Kanun Gücünde Kararname yetkisine; 413 vb. faşist kararnamelerin iptali için mücadele, Sıkıyönetim ve Olağanüstü Hal ilanı yasalarının iptali - Kürdistan'da Bölge Valiliği ve "Olağanüstü Hal" in kaldırılması, Kürt ulusuna kayıtsız-şartsız kendi kaderini tayin hakkı; tüm siyasal tutuklu ve hükümlülerin koşulsuz salıverilmesi, siyasal tutuk-

luluk hakkı, Genel "af"; YÖK dağıtılsın, Özerk ve Demokratik Üniversite, paralı öğretime hayır; haberleşme özgürlüğü, sansürsüz basın, halk sağlığının, çevrenin korunması, bütçede askeri harcamaların arttırılmasına, sosyal fonların (eğitim, sağlık) azaltılmasına karşı mücadele, fon kesintilerine son verilmesi; cinsiyet ayrımcılığını öngören, kadınlar aleyhine tüm yasaların iptali,.. vb.

Bu istemler doğrultusunda yürütülecek mücadeleler, faşizmin proletarya ve emekçi kitleler üzerindeki siyasal ve ekonomik terörünün azaltılması, çalışma ve yaşam koşullarının iyileştirilmesinin yanı sıra sınıf mücadelesinin geliştirilmesi için daha elverişli bir zeminin yaratılması amacıyla hizmet edecektir. Verili durumda devrimci kitle hareketinin ilerletilebilmesi kitlelerin acil istemlerinin doğru biçimde ve kararlılıkla dile getirilmesi ve buna önderlik edilmesiyle doğrudan ilişkilidir. Bunun her ihmali, küçümsenmesi kitle mücadelesinin dışında kalma, onun seyircisi olma anlamına gelecektir. Soyut bir şekilde, genel sloganlarla devrimin ve sosyalizmin propagandasının yapılmasıyla yetinmek de farklı değildir.

Burada önem kazanan, işçi sınıfı ve diğer emekçi sınıfların hareketini düzen sınırları içerisine hapsedmeye çalışan, sınıflararası uzlaşmayı öngören reformculukla sınırların doğru çizilmesidir. Bugün de örneklerini gördüğümüz gibi, kısmi iyileştirmelerle düzenin korunması, daha iyi bir tabirle sağlamlaştırılması ve bunun için emekçi kitlelerin kimi istemlerine sahip çıkıyor görünmek sosyal demokrasinin genel çizgisidir. Reformculuk, egemen sınıfların kitle hareketini denetim altına almakta, bastırmakta kullandığı yöntemlerden birisidir. Kitle hareketinde canlanma ve devrimci yükseliş dönemlerinde, egemen sınıflar, reformcu yöntemlere daha çok başvurarak, faşist terörle basedemediği kitleleri, onun yanı sıra dı sıra "ödünlerle, reform vaatleriyle işçi sınıfını siyasal bakımdan yozlaştırmaya ve onu, böylelikle, devrimci savaşımdan uzaklaştırmaya" güçlerini bölerek zayıflatmaya çalışır. Koşullara göre daha sınırlı ya da daha kapsamlı reform programları ile çıkabilirler. Emekçi kitle hareketinin tabanının genişlemesi ve mücadelenin daha üst biçimlere doğru gelişme eğilimi karşısında tavizler içeren politikalarla ve gerekli görürlerse bir dönem için sosyal demokrat bir hükümeti işbaşına getirerek devrimci gelişmeyi önleme, denetim altına alma yoluna girebilirler.

Bunların örneklerini geçmişte gördüğümüz gibi şimdi de eksik değildir. İşçi sınıfı ve diğer emekçi kitlelerin eylemi, Kürt ulusal hareketi yeni bir yükseliş içine girerken reformculuk da buna uygun politikalar üretmektedir. Çeşitli ekonomik ve demokratik istemlere sahip çıkmakta, Kürtçenin serbest bırakılması, kültürel baskının

azaltılmasını öneren "paket"ler hazırlamakta, faşist '82 Anayasasında tadilat yapılmasını istemektedir. Amacı devrimci gelişmeyi ve devrimi önlemek olan reformculukla bizim sınırimız ne olacaktır? Demokrat! için bu soruya tutarlı bir yanıt verebilme olanağı yoktur. Çünkü O, reformculuk zeminine doğru kaymaktadır. Genel olarak "sınıf mücadelesi"nden, "devrim"den söz etmek burada bir anlam taşımaz. Bizi reformculardan ayıracak olan, **reformlar için mücadelenin, stratejik amaçlarımıza tabi bir mücadele olarak yürütülmesi, onların başlı başına bir "amaç" olarak alınmamasıdır.** Şimdi Rosa Luxemburg'tan; O'nun doğrusuna değil yanlısına hayran olanlara, kartal gagasıyla Bernstein revizyonizmine saldıran bir yazısından, bir bölüm aktaracağız. "O halde günlük mücadelelerimizde bizi sosyalist yapan ne? Bu, ancak, üç politik mücadelenin üç biçimi ile nihai hedefimiz arasındaki ilişki olabilir. Verdiğimiz sosyalist mücadelenin ruhunu ve içeriğini biçimlendiren ve bu mücadeleyi bir sınıf mücadelesi haline getiren yalnızca bu hedeftir." (Spartakistler Ne İstiyor?, s.40)

Bizim amacımız, bazı iyileştirmelerle yetinilmesi değil, bu iyileştirmelerin temelde sorunu çözmediğinin ve çözemeyeceğinin gösterilmesi ve devrimin zorunluluğu fikrinin emekçi kitlelerin bilincine yerleştirilmesidir. Musibetin kaynağının "düzen" olduğunun, siyasal özgürlükler elde edilse dahi kapitalist sömürü koşulları olduğunun, daha açık görülmesini sağlamaktır. Bunun için komünistler, sömürünün, baskının, zorbalığın, eşitsizliğin temellerine işaret ederek dolaysız devrimci propaganda ve eylemi kesintisiz sürdürürler. Devrimin zorunluluğu ve kapitalizmi yıkma sosyalizmi kurmanın zorunluluğunun kitlelerin bilincine kazınması ve onların bunu öz tecrübeleriyle öğrenmeleri yönündeki çalışmalarına bir an bile ara vermez; reformlar için yürüttükleri mücadeleyi bu anlayışla ve böyle bir içerikle doldurarak yürütürler. Ve birincil olarak, komünistler, reformlar için mücadeleyi eyleminin merkezine koymaz, devrim için dolaysız mücadele yürütürler. Bu geliştiği ve derinleştiği ölçüde, reformlar bu mücadelenin yan ürünleri olarak ortaya çıkar.

Reformlar için mücadele, devrimci hareketin zeminini genişletip güçlendirmeye hizmet etmelidir. Bu içerikçe olduğu gibi, mücadelenin yürütülüş biçimi için de geçerlidir. Reformlar için, devrimci tarzda, devrimci yöntemlerle dövüşülmelidir. Biz, sadece faşizmin değil düzenin yasallığına karşıyız. Olumsuz bir örnek olarak, 1 Mayıs için "Sendikalar, Dernekler, Dergiler Platformu"nun aldığı kararda olduğu gibi, reformcu bir meşruiyete göre değil, eylemimizi bu temel düşünceye dayandırmalıyız. Bu, sistemin kendi iç çelişkilerini ortaya koymayacağımız, burjuva demokratik yasa ve kurumlardan yarar-

lanmayacağımız anlamına gelmez; fakat dayanacağımız temel bu değildir. Devrimci proletarya amacının, isteminin ve eyleminin meşruluğuna dayanmalıdır. Meşru olan sömürsüz, özgür ve eşit yaşama isteğimizdir. Meşru olan, sömürü ve zulme karşı isyandır. Meşru olan devrim ve sosyalizmdir. Biz haklılık ve meşruiyetimizi Demokrat!'ın reform istemlerine ve sadece faşizme karşı mücadeleye değil bu temele dayandırıyoruz.

Çeşitli ideolojiler-siyasal düşünüş biçimleri tarihi ve iklim farklılıklarını bir yana bırakacak olursak özsel hiçbir değişikliğe uğramadan -hatta kimi zaman şaşılacak kadar benzer cümlelerle- ortaya çıkmaya devam ediyorlar. Yazımızı, Bernstein

revizyonizmi bayrağına "hareket her şeydir, nihai amaç hiçbir şey!" yazarak cirit attığı bir dönemde konunun "akademik" -Demokrat! buna "tekerlemeler" diyor- olduğunu ileri sürenlere karşı Rosa Luxemburg'un sözleriyle yanıtlayarak bitireceğiz. "Böyle düşünen kişilere, devrimci olarak ve bir proletarya partisi olarak bizler için, nihai hedeften daha pratik bir sorunun bulunmadığını söyleyebilirim." (age, s.39) M. Pekt Demir, konuyu tarihsel gelişimi içerisinde ele alırken, Bernstein revizyonizmini "eleştirerek" geliyor. Fakat, sorunu tam da bu şekilde kavramayınca, bu sosyalist olmaya yetmiyor. Ayrıca Demokrat!'ın "demokrat"lığı da tartışılır hale geliyor.■

TÜRKİYE İHTİLALCI KOMÜNİSTLER BİRLİĞİ PLATFORMUNDAN...

Bütün ülkelerin ihtilalci komünistleri gibi TİKB içinde örgütlenen ML'lerin de proletaryanın öz çıkarlarından ayrı düşen başka bir çıkar ve amacı yoktur. TİKB, ister devrimci proletarya partisinin kuruluşunun koşullarını hazırladıktan sonra olsun, ister daha önce olsun proletaryanın bağımsız politik en yüksek sınıf örgütü olarak ve onun yakın ve uzak hedeflerini temel alarak mücadele eder.

ML'ler, proleter sınıf mücadelesini salt sendikal, salt sosyalist ya da sadece antiemperyalist olarak almazlar. Proleter sınıf mücadelesi zengin ve geniş bir içeriğe sahiptir. O, tüm kapitalizmden komünizme geçiş tarihi dönemini, ulusal ve uluslararası planda yürütülen devrim ve sosyalizm mücadelesini, antiemperyalist demokratik halk devriminin amaçlarını ve aynı zamanda ve özellikle de sosyalist devrimin amaçlarını kapsayacak şekilde ele alınmalıdır. ML önderlik altındaki proletaryanın sınıf mücadelesi sosyalist ve anti emperyalist demokratik olmak üzere ikili bir görünüme, çift bir kapsama sahiptir. Sosyalist proletarya her ikisini de bir ve aynı zamanda yürütmek göreviyle karşı karşıyadır. Bunlar sıkı sıkıya birbirine bağlıdır ve özüne damgasını vuran proletaryanın nihai amacı uğruna yürüttüğü mücadelenin önündeki tüm engellerin bertaraf edilmesi ve proleter sınıf mücadelesidir.

Komünistler her şeyden önce işçi sınıfı içerisinde ve genel olarak emekçi kitleler arasında ML öğretiyi geniş ve yaygın bir biçimde propaganda etmek, bunu kavratmak proleter dünya görüşünü ve komünist ruhu hakim kılmak için çalışmayı vazgeçilmez bir görev sayarlar. Mevcut sosyal, ekonomik ve siyasi sistemin temellerini ve gelişmesini, bu zeminde çöken ve yükselen sınıfların nüteliklerini, bunlar arasındaki ilişki ve çelişkileri, proletaryanın konumunu, tarihsel fonksiyonunu, devrimdeki hegemonyasının gerekliliğini, yakın ve uzak hedefleri uğruna yürüteceği mücadelenin ulusal ve uluslararası plandaki anlamını kavratırlar. Kapitalistlerin, revizyonistlerin ve tüm gericiğin işçi sınıfı karşısındaki tavırını açık ve gizli biçimleriyle açıklığa kavuşturmak her zaman gündemdedir. Dünya komünist hareketi ile Türkiye işçi sınıfının tarihsel görevi arasındaki bağı işçilere kavratmak, proleter enternasyonalist bilinci, uluslararası proletaryayla maddi ve manevi dayanışma ruhunu geliştirmek, sosyalist faaliyetin başta gelen görevlerindedir. Komünistler örgütsel faaliyetlerinde propagandayla asla yetinmezler. Bu siyasi ve ekonomik ajitasyonla birleştirilen propaganda ve eylem bir bütündür, bunlardan hiçbirisi yalnız başına subjektif koşulları hazırlamaz. Proletaryanın günlük mücadelesini, onun amaç ve hedeflerine tabi kılarak sömürü ve zulüm düzeninin temellerine yönelmek, ekonomik ve esas olarak da siyasi mücadele içerisinde işçi sınıfının birliğini geliştirmek ve pekiştirmek ihmal edilmez önemde bir görevdir. İşçi sınıfı ve kitleler sadece ve sadece eylem içerisinde eğitilebilirler. Bunun için işçilerle işverenler arasında kendiliğinden çatışmaya müdahale etmek, işçi sınıfının taleplerini üst düzeyde formüle ederek, bunu devrim ve sosyalizm mücadelesine kanalize ederek, bilinçli ve inançlı militan bir mücadele geliştirerek işçi sınıfının eylem birliğini pekiştirmek zorunludur. Proletaryanın kendi sınıf çıkarlarının bilinçli savunucusu ve eylemcisi haline getirilmesi, devrimin zaferinin ve hegemonyacı rolünün temel koşuludur. Bunun için işçi sınıfı içerisinde sadece propaganda ve ajitasyon faaliyetini yürütmek yetmez; komünist örgütlenmeye dayanmak, sağlam bir Leninist-Stalinist örgütlenmeye dayanmak gerekir.

Sosyalist eylem ve faaliyet ön planda olmakla birlikte bu, antiemperyalist demokratik mücadele ve görevlerle kopmaz bir biçimde birleştirilmediği takdirde siyasi bilinçli bir mücadele geliştirilemez. ML'ler antiemperyalist ve demokratik propaganda ve ajitasyonu da faal olarak yürütürler. Fakat bu alelade bir tarzda değil, ML'in ışığı altında ve derin devrimci bir muhtevada yürütülür. İşçi sınıfı antiemperyalist mücadele karşısında kayıtsız kalır, sömürü ve zulmün her belirtisine karşı tepki göstermez ve buna önderlik etmezse, devrim ve sosyalizm davasını yükseltmez. Devrimimizin bugünkü aşamasında, gerek devrimci proletaryanın bağımsızlık, özgürlük ve demokrasi mücadelesinin en önünde yer alması, gerekse işçi sınıfının önderliği altında müttefiklerini birleştirmesi açısından, antiemperyalist demokratik faaliyet ve görevlerin belirleyici bir rolü vardır. Bununla birlikte, antiemperyalist ve demokratik mücadelenin devrimci özünün geliştirilmesi ve uyanık

belirleyici bir rolü vardır. Bununla birlikte, antiemperyalist ve demokratik mücadelenin devrimci özünün geliştirilmesi ve uyanık tutulması, antiemperyalist demokratik halk devrimine katılacak şehir ve kırsal emekçileri arasında sosyalist mücadelenin unsurlarının daha bu aşamada hazırlanmasının gerekliliğini ortadan kaldırmaz. Tersine komünistler her adımda ve her alanda kitlelerin bilincini sosyalizm yönüne itmeyi, her özel meseleyi proletaryanın genel görevleriyle bağlamayı bilmelidir. Bu, proletaryanın önderlik ettiği antiemperyalist ve demokratik mücadele arasında eriyip gitmemesi için gerekli ve temel bir güvencedir. Bir komünistle bir demokrat yurtseveri ayıran öz buradadır.

Örgütlü komünist faaliyet ve devrim mücadelesinde vazgeçilmez Leninist ilke, kitlelerin kendi siyasi tecrübeleri temelinde eğitilmesidir.

İhtilalci proletarya hareketi, kendiliğinden kütle hareketiyle birleşme yolunda adım atarken, sınıf ve kitleyi çetin sınıf mücadeleleri içerisinde siyasi ve ideolojik bakımdan eğitir ve devrime seferber eder. Devrim kitlelerin eseridir. Komünist önderlik, emperyalizme, siyasi iktidarı elinde tutan karşıdevrimci sınıf güçlerine, kapitalist ve feodal baskı ve sömürüye, faşizme, revizyonizme, reformizme karşı, grevleri, sokak gösterilerini ve her türlü devrimci direniş ve mücadeleyi örgütlemekle gerçekleştirilir. Bu ise genel silahlı halk ayaklanmasının her bakımdan hazırlanmasına hizmet emeli ve bunun koşulları olduğunda tüm mücadele mevcut devlet cihazının devrimci şiddet, devrim yoluyla parçalanmasında yoğunlaştırılmalı ve siyasi iktidarın elde edilmesi temel alınmalıdır.

Ulusal ve sosyal kurtuluş uğruna yürütülen mücadele, gerek işçi sınıfının eylem birliğinin, gerekse devrimci birleşik halk cephesinin önündeki temel engeller olan modern revizyonizm ve reformizm safdışı edilmeden ve bunlar tüm mevzilerinden sökülüp atılmadan ilerlenemez. Revizyonizmin bütün akımlarına ve reformizme karşı mücadele, karşıdevrim kampına karşı yürütülen devrim mücadelesinin ayrılmaz bir parçasıdır. Revizyonizm ve reformizm, yalnızca sosyalist düşünce ve mücadelenin düşmanı ve zıddı değil, aynı zamanda antiemperyalist ve demokratik mücadelenin de düşmanı ve baltalayıcısıdır. Bunlara karşı panzehir olarak ML'i yaymak, onun arılığını korumak için en aktif bir şekilde faaliyet göstermek gerektiği kadar, revizyonizmi ve reformizmi teşhir etmek, etkisizleştirmek ve elinde tuttuğu kütle örgütleri mevzilerinden defetmek en başta gelen görevler arasındadır.

BİR ADIM, BİR ADIM DAHA... (Başararı son sf.)

Nihayet günler yaklaşıyor... Anmayı yoldaşımıza yakışır bir biçimde hazırlamalıyız. İlkın, Ölüm Orucu şehitlerinin resimlerinin olduğu pankarttan başlıyoruz. Pankart için bez gerekiyor. Bunu cezaevi fırınına gelen un çuvallarından temin edebiliriz. Çuvaları istemek veremeyeceklerini biliyoruz. El koyuyoruz. Buva olarak ayakkabı boyası. Yatak olarak kullanılan "sünger"den birkaç parça koparıyor, fırçamız da hazır oldu. Sıra çizimde... Yoldaşlarla pankart konusunda konuşuyoruz; en büyük kaygımız, pankartta Fatih yoldaşın "kartal bakışını" yakalayabilmek. O, bir çeliği bile delip geçen, düşmana aman veremeyen ama yoldaşlarına sıcak bakan bakışını yakalayabilmek...

Fatih'in özgeçmişini anlatan metne sıra geldiğinde, yazamam bir-iki cümleye sığdıramayacağımızı biliyoruz. Buna rağmen kollar sıvanıyor... Sabahlara dek süren çalışmalar, masanın ve yatağın üstü buruşmuş kağıtlarla dolu, sonunda metin de hazır.

"Fatih yoldaşımız, örgütüne ve yoldaşlarına sonsuz derecede bağlı, baş emezliği karakter edinmiş, özü sözü bir, onuruna düşkün, ölüm fikrinin üstüne çıkabilmiş bir insandır..."

Anmaya bir gün kaldı. Akşama kadar bütün hazırlıkları tamamlıyoruz. Uykusuz ve yorgun geçin günlere karşın, anma günü yeniden doğmuş gibiydik; coşkulu, dirençli... Sabah erken kalktık, erkek yoldaşlar taşlarını oldular ve hepimiz en temiz elbiselerimizi giydik. Anma saati olarak 14:00'ü belirlemiştik.

Saat 13:30. Herşey hazır, sadece bayan yoldaşlarımızı ve arkadaşlarımızı anmaya getirmek kaldı geriye... Bayan koğuşuyla erkekler koğuşunun kesitiği noktaya - şebekeye-geliyoruz. Bayan yoldaşlarımız önceden hazırlanmış, diğer arkadaşlarla yanımıza geliyorlar. Gardiyanların bayan yoldaşları anmaya bizim koğuşa götürmemize izin veremeyeceklerini bildiğimiz için, birimiz açık kapıyı tutuyor. Gardiyanı kapatmaya çalışıyor... Engelliyoruz... "Anmamız var ve bu anmayı arkadaşlarımızla beraber yapacağız," diyoruz. Gardiyan bir şey diyerek oldu, sert bir ses duyuldu, "Tartışmıyoruz!" Geldiğimiz gibi 25-30 kişilik arkadaşlarla beraber, anmayı yapacağımız koğuşa doğru, birimiz önde birimiz arkada ilerliyoruz. Maltada görevli gardiyanlar idare tarafından çekilmiş. Böylece bizlerin anmanın yapılacağı koğuşa girmemizi engellemeye çalışıyor. Bayan yoldaşlar anmanın yapılacağı koğuşun önünde bekliyor. İdarenin bütün engellemelerini boşa çıkarcaaktık. Hemen zualardaki demir çubuklar ortaya çıktı. Ve koğuş kilitlerini patlattıktan sonra gelen yoldaşlarla kucaklaşırken, gözlerimiz sanki aynı şeyi söylüyordu: Bizleri engellemeyecekler!

Fatih yoldaşımızın yaşamı okunurken kulaklarımızda sürekli O'nun sözleri çinliyordu: "Hep aranızdayım, hep aranızda olacağım yoldaşlar." Fatih'in anlatan yoldaşımızın sesi cezaevi havalandırmasını dövüyordu. Söyledikleri dostun ve düşmanın kafasına kazınıyordu:

"Devrimci yaşamın anlamı olan ilke ve onuru korumak için bazı dönemlerde ölümü göze almak gerekir. İşte Ölüm Orucu eylemi, 12 Eylül faşizminin cezaevlerindeki sindirme, teslim alma, ihanete sürüklenme hedefli saldırılarına karşı direnişlerin doğuşudur. Ölüm Orucu direnişçileri savaşın ordunun öncü müfrezesi, en önde dövülen seçkin savaşçılarıydılar. Her zaman kağanın doruklarında olmuş Fatih, bu kez geri kalır mıydı? Ölüm Orucu gönüllüsüydü ve en önde yürüyordu."

Ayselimizi anlatmaya başlıyoruz yoldaşımız. "Ölüm Orucu gazisi Ayselimiz, 21 yaşındaki gencocuk bilincini direnişin 62'nci gününde yitiriyor. O günden bu yana ülke içindeki tıbbi olanaklar zorlanmasına karşın eski haline dönemiyor. Aysel Zehir bizim onurumuz, direnç çiçeğimize." O an karanlığı yırtan bir ışık demetini andıran seslerle bir yoldaşımız "Direnç Çiçeği" şiirini okuyor. Onurlu, ikeli yaşamış ve yaşayacak insanların göğüslerini kabartan bir tarzda "Kutup Yıldızı" şiiri okunuyor:

.../ Bir yıldız vardır hanıl Bütün Yıldızlar içinde der Homeros/ Ne kopmuştur, hiçbir zaman/ Kök saldığı kutsal yerinden/ Ne de boynun eğmişiri Ölüm kusan hiçbir karanlık önünde/...

Bir yoldaşımız 1984 yılında Ölüm Orucu öncesi koşulları, oportünizmin teslimiyetini anlatıyor. Yıllardır oportünizm bir kambur gibi sırtında taşıdığı Ölüm Orucu'na ilişkin tavri anında da kendini gösteriyor. İnsanlar oturdukları yerde duramıyor, yoldaşımız devam ettikçe ezilip büzülüyorlar. Her kelime, her cümle kafalarına birer balyoz gibi iniyor.

Ardından Fatih yoldaşımızın son mektubunu ve faşist sıkıyönetim mahkemelerinin son sözlerini bir kez daha haykırırken, içimizdeki coşku ve heyecan doruk noktasına varıyor.

"Biz yaşayalım ya da ölelim; TİKB yaşayacak, proletarya ve halkın, özgürlük, bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm ve sınıfsız toplum için yürüttüğü mücadeleye önderlik edecek. "Yaşayalım ya da ölelim, devrimin ilerlemesi durmayacaktır. Ölümümüz devrime kan olacaktır."

"TİKB yaşayacak ve uğruna mücadele ettiği ilkelere ve yüce komünizm ideali ergeç gerçekleştirecek, proletarya ve halkların dünyasına egemen olacaktır."

Yüklerimizin atışları daha yerine gelmeden, bütün hücrelerimizi saran ve ayağa kaldıran bir sesle, yoldaşımız andımızı haykırıyor:

"Yoldaşlar, attığımız her adımda bizimlesiniz. Anılarınız ve davanız yaşıyor ve daima yaşayacak. Ölüm gününüzün düşmanın korku günleri olacak. Parti, devrim ve sosyalizm, yaşamlarınızı esirgemediğiniz bu ideallerinizi gerçekleştireceğiz. Rahat uyuyun yoldaşlar, TİKB yaşıyor ve savaşıyor, TİKB geleceği elinde tutuyor."

Evet yoldaşlar mücadelemizi yer, gök kıpkızıl oluncaya dek sürdüreceğiz... sürdüreceğiz...

"Yaşasın Ölüm Orucu Direnişimiz!", "Ölüm Orucu Şehitleri Ölümsüzdür!" sloganları cezaevi duvarlarını bir kez daha parçalıyor. İstanbul'un dört bir tarafına; fabrikalara, okullara, işçi mahallelerine dalga dalga yayılıyor.

1990'LARIN DÜNYASI-BAZI GENEL ÇİZGİLER

Dünya nereye gidiyor? Son ayların aktüel bir sorusu bu. Nedeni ise uluslararası planda yaşanan gelişmeler. Dünya, son 30-40 yılın alışılmalı siyasi ve askeri dengelerinin sarsıldığı, bir ölçüde yeniden şekillendiği bir "değişim dönemi"ni yaşıyor.

Ancak hemen belirtmek gerekir ki bütün bu değişim, içinde bulunduğumuz "emperyalizm ve proleter devrimleri çağı"nın değiştiği, bu çağı karakterize eden başlıca çelişkilerin "yunuşadığı" hatta "ortadan kalktığı" anlamına gelmiyor. Böyle bir iddia, dünyanın durumundaki sözde veya gerçek değişiklikleri bahane ederek hayasız bir sınıf işbirliğini ve teslimiyeti vaaz eden revizyonizme aittir ve onun bir göstergesidir.

Bugün yaşanan süreç, çağın temel çelişkileri ve saflaşmaları aynı kalmakla birlikte, devrim ve sosyalizm güçleri ile dünya karşıdevrim güçleri ve dünya karşıdevrim güçlerinin kendi aralarındaki ilişki ve dengelerin değiştiği, yeni biçim ve boyutlar kazandığı "yeni bir evre"nin şekillenişidir.

Bu şekillenme süreci halen sürüyor. Eski statüko ve dengeler sarsılmıştır ancak her şeyin henüz tam olarak yerli yerine oturduğu da söylenemez. Onun için bugünkü uluslararası durumu tahlil ederken erken ve genellikle tekyanlı yargılardan kaçınmak, bu arada tahlil ile kehaneti karıştırmamak gerekiyor. Öte yandan bu ihtiyat elbetteki her şeyin tümüyle belirsiz olduğu anlamına da gelmiyor. Henüz yeni girdiğimiz 1990'lı yıllarda dünyanın çehresini belirlemede rol oynayacak kimi ana çizgiler, hepsi aynı berraklıkta, tam ve kesin olmasa da artık seçilmektedir. Bunlara bakarak, '90'lı yılların en azından 1980'ler gibi "Beyaz Yıllar" olmayacağını şimdiden söylemek mümkündür.

-I-

1990'ların dünyası, her şeyden önce, iki süper devlet arasındaki emperyalist yayılma ve dünya çapında hegemonya çekişmesinin yerini ABD ile SB arasında yine karşıdevrimci bir uzlaşma ve işbirliğinin aldığı bir dünya olacağına benziyor.

Emperyalist rekabet yarışında SB tıkanmış ve şimdilik havlu atmıştır. Şimdi o, fazla bir kayba uğramadan yeniden güç toplayabilmek için geçici bir geri çekilmeye ihtiyaç duymaktadır. Bunun için ülke içinde daha hızlı ve daha açık bir kapitalistleşmeye yönelirken, dünya çapında da dünkü "amansız düşmanı" ABD ile utanmazca bir işbirliğine yönelmiştir. Ancak bu "işbirliği", rekabetin tümüyle ve nihai olarak ortadan kalkması anlamına gelmediği gibi bunu "eşitlerarası bir işbirliği" olarak da görmemek gerekir. Kozların ve inisiyatifin ABD ve Batılı emperyalist müttefiklerinin elinde olduğu bir "Pax Romano"dur bu. Tıkanma hatta iflas noktasına gelmiş bir ekonomi, iyice ağırlaşan etnik ve sosyal huzursuzluk ve patlamalar, ekonomisini yeniden canlandırabilmek için Batı'nın sermayesine ve gelişmiş teknolojisine duyduğu ihtiyaç - rakiplerinin koşullarını Moskova'ya dikte ettirmekte kullandıkları başlıca kozlar bunlar. Gorbaçov'un ise her şeyden önce, sivri ucu dünya halklarına, devrim ve sosyalizm mücadelelerine dönük olan bu onursuz ittifak ve işbirliğine karşı çıkmak gibi bir niyeti ve anlayışı yok. Ayrıca O'nun SB içinde ekonomide, siyasi ve toplumsal yaşamda

biriken ve patlama noktasına gelen sorunları çözmek üzere büyük iddialarla ortaya attığı burjuva kapitalist nitelikteki "yeniden yapılanma" programını uygulayabilmek için zamana, istikrara, ekonomik kaynak ve gelişmiş teknolojilere ihtiyacı var. Bütün bunların temini ise eninde sonunda gelip Batı'nın vereceği destek, yapacağı yardım ve işbirliğinde düğümleniyor. Sonuçta "kaderin ağları" Gorbaçov'u Batı'ya, Batı'yı ise Gorbaçov'a bağlıyor. Gorbaçov'un geleceği her geçen gün biraz daha Batı'nın desteğine muhtaç hale gelirken. ABD ve Batı da Gorbaçov ve O'nun politikalarının şahsında SB yönetiminde bugüne dek arayıp da bulamadığı ölçüde işbirliğine hevesli ve eli mahkum bir partner buluyor kendisine.

ABD ve müttefikleri, SB'ye karşı politikalarını onu olabildiğince "kışkırtmak" üzerine değil "Gorbaçov'u ayakta tutmak" üzerine kuruyorlar bugün. Bunun başlıca üç nedeni var: Birincisi, ABD, SB'yi kendisi için artık eskisi gibi tehlikeli ve saldırgan bir rakip olarak görmüyor. ABD emperyalizminin "şahin"lerinden Brezinski bile bunu, "SB artık ABD'nin ideolojik ve ekonomik rakibi olmaktan çıkmıştır", şeklinde ifade ediyor. İkincisi ise, Batılı emperyalist burjuvazinin bütün kesimleri, Gorbaçov reformlarının burjuva kapitalist özünün farkında. Gorbaçov'un tuttuğu yolun gerek SB içinde gerekse Doğu Avrupa'daki revizyonist ülkelerde kapitalizmin hızla ve serbestçe gelişmesinden başka bir sonuç doğurmayacağını görüyorlar. Buna karşılık, dıştan müdahalelerle tempoyu hızlandırmanın rizikoları var. ABD ve müttefiklerini ülküden bu rizikoların ilki, işlerin kendi denetimlerinden de çıkması korkusu. ABD'nin eski Dışişleri Bakanı Henry Kissinger, "... baştakilerin çektikleri nutuklar ne olursa olsun, kitleler bir kez başkaldırı bayrağını kapıtlar mı nerede duracakları belli olmaz", sözlerle bu korkuyu dile getiriyor. İşlerin "çığırandan çıkması" Gorbaçov'un da başını yiyebilir. Batılı emperyalistleri bugün asıl korkutan olasılık da bu. Eğer Gorbaçov devrilirse bugünkü koşullarda alternatifi ne olabilir? Gorbaçov'un Dışişleri Bakanı Şevardnadze bunun yanıtını veriyor: "Perestrojka'nın alternatifi diktatörlüktür". Sovyet revizyonist burjuvazisinin çeşitli kanatları arasında, burjuva kapitalist reformların gerekliliği noktasında bir ayrılık yok ama bunun sınırları ve hız konusunda ciddi çatlıklar var. Bu çatışma temelinde Gorbaçov'un şu veya bu biçimde bir darbeye alaşağı edilerek yerine daha uzlaşmaz ve saldırgan bir kliğin işbaşına gelmesi hiç de olmayacak veya zayıf bir olasılık değil.

Uygun bir fırsatını yakalamışken ABD'nin dünkü en büyük rakibinin burnunu iyice sürtmekten kaçınmasının askeri-stratejik bir başka nedeni daha var: ABD, Uzakdoğu ve Pasifik'te yükselen Japonya ve Çin'e karşı bir denge unsuru olarak SB'nin iyice çaptan düşmesini istemiyor. Yeni oluşturulan ABD stratejileri, emperyalist rekabetin gelecekte yoğunlaşacağı alanlardan birinin de Pasifik bölgesi olacağı varsayıyor ve bu bölgedeki en büyük rakiplerini de Japonya ve Çin olarak görüyor. Uzakdoğu'da Japonya ve Çin'in askeri ve siyasi bakımlardan ister istemez dikkate almak zorunda kalacakları güçte bir SB etkeninin varlığını ABD bundan dolayı çıkarlarına daha uygun buluyor.

SB açısından durum nedir? Kendi içinde yaşadığı sorunlara ve Doğu Avrupa'daki son gelişmelere bakarak, "Sovyet Bloku"nun dağıldığı, SB'nin emperyalist bir güç olmaktan çıktığı söylenebilir mi? Bu tür iddia ve yargılar aceleci olduğu kadar da hatalıdır. SB, yaşadığı bütün sorun ve tikanmalara rağmen hala güçlü bir ekonomik potansiyele, büyük bir askeri güce sahip dünyanın sayılı güçlerinden biri durumundadır. Özellikle askeri bakımdan bugün bile ABD ile boy ölçüşen hatta kimi alanlarda halen onu geçen bir güce sahiptir. Ancak bu gücün ekonomik temeli zayıflamış, rakibiyle arasındaki bugünkü dengeyi dahi koruyabilme olanakları daralmıştır. Bundan dolayı şimdi O, emperyalist rekabet ve silahlanma yarışında tempoyu yavaşlatıp zaman kazanmanın, eski egemenlik alanlarından bazılarını kaybetme pahasına bile olsa geçici ve kısmi bir geri çekilmeyle yeniden güç toplamanın peşindedir. Zaten Gorbacov ve reformları, Sovyet sosyal emperyalist burjuvazisinin duyduğu bu ihtiyaç ve bu stratejik hesaplarının bir ürünüdür.

Bu hesap tutar mı? SB eskisi gibi süper bir güç konumuna tekrar yükselebilir mi? Bu sorulara -olumlu veya olumsuz- bugünden kesin bir yanıt verilemez elbette. Ancak şurası kesindir: Sovyet revizyonist burjuvazisi, emperyalist yayılma ve dünya çapında hegemonya kurma stratejik hedefinden tamamen ve nihai olarak vazgeçmiş değildir. Eğer bugün içinde debelendiği ekonomik, siyasal, sosyal ve etnik sorunları şu veya bu yoldan, şu veya bu biçimde de olsa aşar; özellikle emperyalist rekabet yarışında en zayıf noktasını oluşturan ekonomik geriliğini altedebilirse ya da kendisi açısından uygun bir konjonktür yakaladığı koşullarda, bugün gerileyen, taviz üzerine taviz veren, ABD ve Batı kapitalizmi karşısında "uysal ve akıllanmış bir iş ortağı" profilini çizen SB'nin dışlarını yeniden göstereceğinden kuşku duyulmamalıdır. Çünkü çağımızda ekonomik, siyasal ve askeri bakımlardan kendi ülkesinin sınırlarının ötesine uzanabilme gücüne sahip veya ulaşmış burjuva kapitalist bir ekonominin, yayılma ve yeni egemenlik alanları peşinde koşmaya başlamak başlaması, o ülkedeki egemen sınıf ve yönetici çevrelerin öznel niyet ve tercihlerinden de önce kapitalist ekonominin ve burjuva sınıf karakterinin doğal bir uzantısı, kaçınılmaz bir sonucudur. Çünkü emperyalizm çağında kapitalizmin temel yasası artık sadece kar veya herhangi bir kar değil "azami kar"dır. Emperyalizmin doğasını ve her şeye rağmen halen mevcut gücünü ve potansiyellerini tümüyle gözardı ederek, eski süper güç konumunu bugün bir ölçüde yitiren SB'yi emperyalist bir güç olarak da "erken emekli"ye ayırmak bu yüzden doğru değildir. Bu konuda bir Çin örneği ortadadır. 1978'lerde bugün SB'dekine benzer reformlarla açık kapitalizme yönelen, bu arada ABD ve Batı kapitalizmi karşısında teslim bayrağını çekmiş görünen Çin, "Dört Modernleşme Programı" ile önüne gerçekte, bu yüzyılın sonunda emperyalist süper bir güç olma hedefini koymuştu. Çin'in bu hedefine varıp varamayacağı, daha doğrusu ne zaman ve hangi ölçüde varmış olacağı belki hala ortadadır. Ancak Çin'in bu yolda ilerlediği de açık bir gerçektir.

SB de bugün güç kaybetmiş ve geri çekilmektedir ancak bu çekilmenin bile tümüyle edilgen ve her şeyi kabullenir bir çizgide seyrettiği de düşünülmemeli. Yüzyüze taktığı "demokrat" ve "hümanist" maskesiyli Papa'nın bile dualarını kazanan "sevimli çocuk Gorb'i'nin, Azerbaycan'da elini kana bulamaktan çekinmemesi ya da "gariban" Litvanya karşısında sergilediği kabadayılık

gösterisi, bu gerileme ve alttan almanın da bir "sınırı" olduğunun taze göstergeleridir. Yine Moskova'nın özellikle Doğu Almanya, Bulgaristan ve Romanya'da eski kokuşmuş revizyonist yönetimlerin alacağı edilmesinde oynadığı aktif rol, SB'nin Doğu Avrupa üzerindeki çıkarlarından ve eski süper devlet alışkanlıklarından kolay kolay vazgeçmeyeceğinin başka işaretleri arasındadır.

Sovyet sosyal emperyalizmi, bir yerde zorunlu kaldığı bu geri çekilme dönemini, egemenlik ve denetim alanlarından mümkün olan en az kayıpla kapatmak istegindedir. Özellikle gelecekte tekrar sıçrama yapabilmek için elinde tutmaya önem verdiği mevzileri yitirmemek için, askeri müdahale de dahil çeşitli yollara başvurması bu yüzden "şaşırtıcı" olmayacaktır. Öte yandan nasıl ABD onu diğer emperyalist rakiplerine karşı bir denge unsuru olarak da kullanmanın hesabı içinde ise, SB de rakiplerinin üzerindeki baskılarını hafifletilebilmek için onlar arasındaki çatlakları derinleştirmeye oynamaktadır. Gorbacov'un bir amacı da ABD ile Batı Avrupalı emperyalist müttefikleri arasında anlaşmazlık yaratmak, farklılıkları derinleştirmek, bu sayede kendi manevra alanını genişletmektir. Bu nedenle, ABD-SB ilişkilerinde olduğu kadar, SB ile Batı Avrupa ve Batı Avrupa ile ABD ilişkilerinde de "sürpriz" gelişmelere hazırlıklı olmak gerekir.

-II-

İki süper devlet arasındaki emperyalist rekabet yarışında SB'nin soluğunun tıkanması ve ABD karşısında havlu atmasının, devrim ve sosyalizm davası, dünya halkları, ulusal ve sosyal kurtuluş için mücadele eden devrimci ve ilerici güçler açısından bugün doğurduğu bellibaşlı sonuçlar nelerdir?

Bunların başında, revizyonist ihanetin kaçınılmaz sonucu olan çürüme ve iflasın haksız yere ML'e ve sosyalizme fatura edilmesini saymak gerekir herhalde. SB ve diğer revizyonist uydularının içine düştükleri sefil durum, ML'e, devrim ve sosyalizm davasına saldırmak, onu gözden düşürmek, proletarya, emekçi kitleler ve ezilen halkları karamsarlık ve yıldınlığa sürüklemek için kapitalizmin ideologlarına ve oportünistler de dahil bütün uşaklarına, bugüne dek bulamadıkları ölçüde elverişli bir fırsat sunmuştur. Gorbacovcu revizyonizmin kendisi de bu anti-komünist koronun başsolistleri arasındadır.

Emperyalist Batı karşısında teslimiyet ve kapitalizmin ideolojik savunusu, en bayağı uzlaşma ve teslimiyet "teori"leri ile tamamlanmakta. Gorbacovcu revizyonizme göre: "*Devrimlerin çağı artık geçmiştir*". Uzlaşmaz nitelikteki sınıfsal ve ulusal çelişkilerin çözümü için "*çatışma*"nın dışında yollar vardır ve bunlar kullanılmalıdır. Yoksa ezilen, ezileni, proleterleri burjuvası, emperyalisti mazlumu, sömüreni sömürüleni, ... ile hepimizin hep birlikte yaşadığımız dünya mahvolur. Bu yüzden devrimler sadece gereksiz değil aynı zamanda tehlikelidir. Dünyanın çeşitli yörelerinde ulusal ve sosyal kurtuluş için silaha sarılan devrimci ve ulusal kurtuluşçu güçler bencilik etmemeli, sorumlu davranmalı, kendi yerel çıkarları için insanlığı tehlikeye atmamalıdır. Öte yandan, "*Artık pazar ya da hammaddeler için askeri rekabet(ten) ve dünyanın bölüşümünden söz etmeye gerek yoktur*". "... *Değişik sosyal sistemlere sahip ülkeler arasında uzlaşmaz çıkarların bulunduğu ileri sürmek gariptir*". "*Sosyalizm ile kapitalizm birbirleriyle buluşmaya doğru gitmektedir*". "*Emperyalistlerin özgürlüğüne kavuşmuş ülkeleri soymak*

istediklerine ilişkin klişeler artık düzeltilmelidir". "Emperyalizme karşı mücadelede gelişmekte olan ülkelerle sosyalist ülkelerin çıkarılmasının aynı doğrultuda olduğu (görüşü) efsanedir". Bugün herkesin görevi hem ulusal planda hem de uluslararası planda "istikrarı korumak için işbirliği yapmak"tır.

Gorbaçovcular bu "işbirliğinin" pratiğini de bizzat sergiliyorlar zaten. Uluslararası planda bunun "moda" biçimi zirveler. Bush ile Gorbaçov, Baker ile Şevardnadze uzun süre birbirlerinden ayrı kalamayan sevgililer gibi adeta. Sık sık biraraya geliyor, "mini" veya "süper" zirvelerde dünyanın gidişine birlikte nizam vermeye çalışıyorlar. Halklar ve onların mücadeleleri, bölgeler ve ülkeler, kumar masasına sürülen birer fiş muamelesi görüyor bu zirvelerde. Kaderleri orada tayin ediliyor, alınıyor, satılıyorlar. "Malta Zirvesi"nin kokusu Panama ve Romanya'da çıktı. Her "zirve"den sonra dünyanın şu veya bu yöresinde halkların başına yeni bir belanın açıldığını görmek artık "sürpriz" sayılmamalı.

SB'nin havlu atması ABD emperyalizminin hareket alanını da genişletti. En büyük rakubine diz çöktürmenin kazandırdığı cesaret ile de Yankee emperyalizminin bundan böyle ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelelerine, ML devrimci ve ilerici güçlere karşı daha da pervasızca saldırılarını beklemek gerekiyor.

SB ve diğer revizyonist ülkelerdeki çöküş ve iflasın, ideolojik, siyasi, psikolojik ve askeri sonuçlarının yanı sıra ekonomik bakımdan da kapitalizme kan veren bir boyutu var. Muazzam Çin pazarından sonra şimdi de SB ve diğer revizyonist Doğu Avrupa ülkelerinin kapılarını emperyalist ülke ve tekellerin sermaye yatırımları ve mallarına açmaları, kapitalist dünya pazarında belli bir genişleme anlamına geliyor. Diğerleri gerçi küçük ve önemsiz, ekonomik bir değer ve anlamdan çok ideolojik-siyasi (psikolojik-moral) bir değer ve anlam taşıyorlar belki emperyalist burjuvazi için, ancak dev Çin pazarına şimdilik bir de SB'nin eklenmesi, zaten bunalım içindeki emperyalist-kapitalist ekonomilere küçümsemeyecek bir soluk alma olanağı kazandırıyor.

-III-

İki süper devlet arasındaki dünya çapında emperyalist yayılma ve hegemonya mücadelesinde SB'nin solğunun tıkanmasından sonra ABD emperyalizmi özellikle askeri bakımdan bugün için yeniden dünyanın "tek" ve "rakipsiz" süper gücü konumuna yükselmiştir. Ancak bu durum onun ekonomik ve siyasi bakımlardan da "tek" ve "rakipsiz" kaldığı anlamına gelmiyor. Uğradığı bütün güç kaybına rağmen SB onun için hala ciddi bir rakiptir. Emperyalizmin eşit olmayan gelişmesi sonucu bir Avrupa Topluluğu (AT) gündemindeki bir "Birleşik Almanya", şimdilik sessiz ve derinden giden bir Japonya ve Çin de, bu yarışta ABD'yi zorlayan ve zorlayabilecek emperyalist rakipler durumundadır. Bu nedenle ABD'nin bugünkü "rakipsiz" görünümüne rağmen "tek" değil "çok kutuplu" bir dünyaya doğru gidiş hızlanmıştır.

Ancak "çok kutupluluk"a gidiş olgusunu yalnızca bir "Birleşik Almanya" ile sınırlı görmemek gerek. İki Almanya'nın "birleşmesi"nin gündeme girmesi ve biraz da abartılı bir yankı yaratmasından sonra kimi çevrelerde "Almanci" bir bakış açısı egemen oldu. Günümüzde tek "yükselen emperyalist" güç sanki yalnızca "Birleşik Alman emperyalizmi"nden ibaretmiş gibi yorumlar yapılmaya başlandı. Emperyalizmin eşit olmayan gelişmesi sonucu

elbetteki Alman emperyalizmi de "yükselen emperyalist" güçlerden biri, hatta Japonya ile birlikte günümüzde belki de en başta geleni. Revizyonizmin çöküşüyle birlikte Batı Almanya'nın Demokratik Almanya'yı "yuttuğu" bir "birleşme"nin gündeme gelmesi de zaten hem bu gelişmenin bir sonucu hem de buna ivme kazandıracak bir gelişme. Almanya, birleşme yönünde "para birliği" ve "ekonomik birlik" kararlarıyla temel adımlar attı. Doğu Almanya'da seçim sonrasında ortaya çıkan siyasal konjonktürü de değerlendirerek oldukça hızlı yol aldıkları söylenebilir. Buna karşın, "Birleşik Almanya"nın sorunsuz, sıkıntısız, düz asfalt bir yolda ilerler gibi gerçekleşeceği ve gelişeceği söylenemez. İki cepheden, Doğu Almanya'dan gelecek enflasyon, işsizlik, gelir dengesizliklerinin yeniden düzenlenmesi, toplumsal ve siyasal uyum sorunlarının yanı sıra dış cephede de, İngiliz ve Fransız emperyalizmlerinin AT içerisindeki dengenin kendileri aleyhine had düzeyde bozulmasından duydukları ve dile getirmekten çekinmedikleri buzursuzluk yeni gelişmelere gebedir. "Birleşik Almanya"nın nasıl düzenleneceği ABD de dahil çeşitli emperyalistlerin kafalarını meşgul eden bir sorundur. Gelecekte AT'nin iç ilişkileri Almanya'yı ya da Almanyasız bir AT, diğer taraflarla ya da bizzat Almanya tarafından gündeme getirilebilir. Birleşik Almanya'nın yolu pek düz değildir. Ayrıca yükselen tek emperyalist güç de Almanya değildir.

"Almanci yaklaşım", Alman emperyalizminin yükselişini tek yanlı ve abartılı bir biçimde vurgularken, emperyalist rekabet yarışında SB'yi hesaptan erken düşmekte, Almanya'yı ve Almanyasız bir "Avrupa Topluluğu"nun yanı sıra Japonya'nın hızlı, Çin'in ise nispeten daha ağır yükselişini gözden kaçırmaktadır.

Özellikle Japonya bugün hızlı bir atak içindedir ve artık "kabına sığmadığını" yavaş yavaş hissettirmektedir. Japonya'nın yükselişi özellikle ekonomik alanda çok bariz ve çarpıcıdır. Japon ekonomisi son yıllarda yatırım, üretim, verimlilik, kar oranları ve ihracat artışı, teknolojik gelişme ve yenilenme, dış ticaret fazlası ve sermaye ihracı gibi temel ekonomik göstergelerde önündeki rakiplerini birer birer sollamaktadır. Japonya'nın Gayri Safi Milli Hasılası (GSMH) 1987'de 2 milyar doları bulmuştur. Bu rakam, B.Almanya, Fransa ve İngiltere'nin GSMHlarının toplamına eşittir. Sadece 1987 yılının ikinci yarısında 435 Amerikan firması kısmen veya tamamen Japonların eline geçmiştir. ABD ve SB'nin dünya ekonomisi içindeki payları sürekli azalırken Japonya'nın sürekli ve düzenli olarak artmaktadır. Üstelik bu artış AT'nin payındaki artışı da daha büyüktür. Ekonomik bakımdan daha şimdiden gelişmiş emperyalist ülkelerin bile korkulu rüyası haline gelen "çekiç gözlü tehlike"nin burada duracağını, yarın bir gün dünyanın karşısına emperyalist egemenlik alanlarının yeniden paylaşımı talebiyle çıkmayacağını ya da bunu salt ekonomik yayılma yöntemleri ile gerçekleştirmeye çalışacağını sanmak safdillik olur. Nitekim bugün Japonya "savunma" harcamalarındaki artışta ABD ve SB'den sonra 3. sıradadır. Hitler'in II. Dünya Savaşı öncesi silahlanırken Versailles Antlaşması'nı çiğnemesine benzer bir biçimde, sahip olabileceği askeri güç alanında kendisine konulan sınırlamaları adam adam çiğnemektedir. Silahlı kuvvetlerinin sayısını artırmakta, daha uzun menzilli uçak ve silah sistemleri üretmekte, "üç anti-nükleer ilke"yi çiğneyerek nükleer güç sahibi olmaya yönelmektedir, vb.

Japonya gibi Çin de, güreçli ve yavaş bir tempoyla da olsa hem ekonomik hem de askeri gücünü artırıyor.

Çin'in 1990 bütçesinde en büyük artış askeri harcamalar alanındadır. Askeri harcamalar için ayrılan pay, diğer kalemlere göre iki kat artış göstererek %15'e çıkmıştır. Revizyonist Çin yönetimi sırf Tienanmen Meydan'ını kana bulamak için silahlanmıyor herhalde.

"Çok kutuplu" bir dünyaya doğru gidiş, dünya halkları, devrimci ve ilerici güçler açısından beraberinde yeni tehlike ve tehditler getirdiği kadar hareket alanını genişletecek yeni olanaklar ve elverişli fırsatlar da sunabilir. Önemli olan oportünizm ve tekyanılığa düşmeden sürecin her iki yönünün de bilincinde ve bunun gerektirdiği uyanıklıkla hareket etmektir.

-IV-

Geçmişte iki süper devlet arasındaki emperyalist rekabet yarışının keskinliği, emperyalist bir dünya savaşı tehlikesini artırıyordu. Bugün ise bu yarışın eski şiddetini yitirmesi ile birlikte emperyalistlerarası bir dünya savaşı tehlikesi geçmişe oranla azalmıştır. Ama bu, emperyalist savaş tehlikesinin tümüyle ortadan kalktığı anlamına gelmediği gibi çatışmasız-savaşız bir dünyaya kavuştuğumuz anlamına hiç gelmemektedir. Savaşın kaynağı emperyalist rekabet ve emperyalizmin eşit olmayan gelişmesidir. Dolayısıyla emperyalizm bir sistem olarak ortadan kalkmadığı sürece emperyalist savaş tehlikesinin de tamamen ortadan kalkması mümkün değildir ve düşünülemez.

Bu nedenle NATO ve Varşova Paktı gibi emperyalist savaş örgütlerinin varoluş nedenlerinin ortadan kalktığını düşünerek dağılmalarını beklemek sadece yanlış değil aynı zamanda zararlı hayallerdir. Zaten "barış", "yumuşama", "uluslararası ilişkilerde karşılıklı işbirliği ve anlayış havası" üzerine koparılan bütün sahte ve aldatıcı yaygaralara rağmen bugün hiç kimse özellikle NATO'nun dağıtılmasının sözünü dahi etmiyor. Bir-iki istisna sayılmazsa eğer NATO ve Varşova paktlarının geleceği konusunda bugün dile getirilen en radikal (!) öneriler bile daha çok bu askeri savaşı örgütlerinin şimdi yeni bazı işlevler daha üstlenmesi ya da iç disiplin ve yükümlülüklerin belli ölçülerde gevşetilmesini savunmaktan öte pek geçmiyor.

Bir dünya savaşı tehlikesinin göreceli olarak azalmasına, bu arada özellikle ABD ile SB arasında "silahsızlanma" yolunda "dev adımlar" atıldığı izlenimini vermeye dönük olarak sahnelenen bütün aldatıcı showlara ve propagandaya rağmen dünya çapında genel bir silahlanma yarışı eski hızından fazla bir şey kaybetmeden sürüyor. Çok gelişmiş teknoloji ürünü, tahrip gücü çok yüksek ve korkunç yeni silah sistem ve modelleri üretiliyor. Yarış artık yalnızca yeryüzü ile de sınırlı kalmıyor, uzaya taşınıyor. Bu arada bütün uluslararası sözde yasak ve denetimlere rağmen kimyasal ve nükleer silahlar adeta işportaya düşüyor.

Bütün bunlardan dolayı, "yumuşama", "barış" ve "silahsızlanma" üzerine yürütülen bütün emperyalist ve oportünist propagandaya rağmen emperyalist savaş tehlikesi konusunda rehavete kapılmamak, uyanıklığı elden bırakmamak, emperyalist savaş ve silahlanma yarışına karşı mücadele görevlerini tamamen bir kenara itmeme gerekiyor.

-V-

Büyük emperyalist güçlerin birbirleriyle doğrudan doğruya kapıştıkları bir dünya savaşı tehlikesinin bugün

çin azalmasına karşılık, özellikle ABD'nin emperyalist askeri müdahale ve eylemlerinin yanı sıra emperyalist güçlerin dolaylı olarak arkasında yer aldıkları bölgesel çatışma ve savaşların yayılması tehlikesi artmıştır. Dünya, yerel gerginlik, çatışma ve savaşların, emperyalist müdahale ve haydutluk eylemlerinin muhtemelen yoğunlaşacağı bir döneme girmektedir. Emperyalist müdahale ve saldırganlık eğilimlerini körükleyen temel etken, bugünkü bunalmış koşullarında emperyalist dünya ekonomisi zincirinin herhangi bir halkasının kopmasına tahammülsüzlüğün artışıdır. Özellikle zaten kaynayan ve her an yeni patlamalara hazır Ortadoğu, Ön Asya, Latin Amerika gibi "sıcak bölge"ler, emperyalistlerin doğrudan veya işbirlikçileri aracılığıyla devrimci ve ulusal kurtuluşçu güçlere, halklara ve "istenmedik" yönetimlere karşı tertip, kişiktirme, baskı ve saldırılarının yoğunlaşma olasılığı en yüksek bölgelerdir.

Nitekim kendini bugün yeniden "dünyanın en büyük jandarması" olarak görmeye başlayan ABD'nin gelecek 20-30 yıl için geliştirdiği yeni doktrin ve stratejiler de bu esaslar üzerine kuruluyor.

Dünyanın gözünü bir "nükleer felaket umacısı" ile korkutmaya çalışan Gorbaçovcu revizyonistler ne der bilemiyor ama, ABD'nin 2020'li yıllara kadar izlemesi gereken siyasi ve askeri stratejinin esaslarını belirlemek amacıyla hazırlanan ünlü "13'ler Komitesi Raporu", bu dönem boyunca her şeyden önce nükleer bir savaşı öngörmüyor. "Doğası ve karakterleri gereği" nükleer silahları artık "kullanılmaz" buluyor. Bundan dolayı da ABD ve NATO'nun bugüne kadarki stratejilerinin temel dayanağı olan "nükleer caydırıcılık" anlayışının terkedilmesini istiyor. O bunun yerine "Ayrımcı Caydırıcılık" adını verdiği yeni bir doktrin ve buna uygun yeni bir strateji öneriyor.

"Ayrımcı Caydırıcılık Stratejisi", Avrupa için bir "komünizm tehdidi"nin artık kalmadığına inanıyor. Buna karşılık ABD'nin dikkatini bundan sonra özellikle "3. Dünya'ya ve SB'yi çevreleyen ülkelere" vermesini istiyor. Çünkü emperyalist rekabet ve hegemonya mücadelesinin önümüzdeki dönemde bu bölgelerde yoğunlaşacağını öngörüyor.

Yeni doktrine göre ABD'nin dikkatini vermesi istenen bölgelerde zaten bir dizi anlaşmazlık ve çatışma var ve bu durum gelecekte de sürecek. Rapor, bu tür ihtilaflara "Düşük Yoğunluklu Çatışmalar" adını veriyor ve bunu bir "savaş biçimi" olarak kabul ediyor. Bu "savaş biçimi"nin içine bakın neler giriyor: "Ayaklanmalar, örgütlü terör, paramilitler eylemler, sabotajlar ve barış ile geniş sayıları içine alan savaş durumları arasındaki geçiş alanına giren şiddet kullanımının diğer biçimleri...". İşin Türkçesi şu: Önümüzdeki yıllar için oluşturulan yeni ABD stratejilerinde, ezilen halkların emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı her başkaldırısı, devrimci ve ulusal kurtuluşçu güçlerin şiddetle dayalı her mücadelesi, devrimci ve ilerici her atılım "ABD'ye karşı bir savaş" olarak kabul ediliyor ve ABD'nin de bu savaşı ciddiye alarak buna uygun bir "karşı savaş" örgütlemesi isteniyor.

"Ayrımcı Caydırıcılık" doktrini, bu karşı savaşı yürütmek için askeri güçlerin yanı sıra diplomatından enformasyon uzmanına, tarım kimyagerlerinden bankacılar ve iktisatçılara, salama uzmanlarından kriminolojistlere, meteoroloji uzmanlarından diğer her alandaki uzmanlara kadar bütün Amerikan güçlerinin seferber edilmesi gerektiğini vurguluyor.

"Düşük Yoğunluklu Çatışmalar" a karşı mücadele için seferber edilmesi istenen güçlerin niteliğine ve kapsamının genişliğine bakılınca, ABD'nin eski "kirli savaş" ve müdahale taktiklerini yeniden ve yaygın olarak kullanmaya hazırlandığı daha iyi anlaşılır. ABD, "Üçüncü Dünya" ülkelerinde askeri darbe tezgahlamaktan hükümetleri değiştirmeye, hileli seçimler düzenlemekten kamuoyunun beyninin yıkamaya, kontrgerilla faaliyetleri örgütlemekten ekonomik ve siyasi bunalım yaratmaya kadar bütün "destabilizasyon" yöntemlerini tekrar gündeme getiriyor. Nitekim söz konusu doktrin, "Düşük Yoğunluklu Çatışma" bölgelerine yapılacak müdahaleler arasında "doğrudan müdahale" yerine "örtülü eylem" biçimlerine başvurulmasını salık veriyor; bu işlerde vurucu güç olarak da doğrudan ABD silahlı kuvvetlerinin kullanılması yerine ünlü "Çevik Kuvvet" türü "özel eylem birlikleri"nin ya da en iyisi "Düşük Yoğunluklu Çatışma" bölgelerinin çevresinden bulunacak müttefiklerle birlikte oluşturulacak "Kooperatif Güçler" in kullanılmasını öngörüyor. "... özel durumlarda, dışardan empoze edilen bir düşman rejime veya komşularını tehdit eden bir rejime karşı mukavemet eden anti-komünist isyancılara ABD'nin yardım etmesi", yeni doktrin önerdiği bir başka yöntem.

Dikkat edilirse, ABD'nin yeni strateji hazırlıklarına yol gösteren bu ilkeler aslında ne "yeni"dir ne de bunlara sadece "fikir düzeyinde" dile getirilen görüşler gözıyla bakılabilir. Yankee emperyalizmi bu işlerin eski ustasıdır ve bu yöntemleri dünyanın çeşitli yörelerinde bir süreden beri uyguluyor zaten. Burada gözden kaçırılmaması gereken asıl önemli nokta: Türkiye'nin yeni ABD stratejilerinde yerel çatışma ve emperyalist müdahalelerin yoğunlaşacağı alanlar olarak öngörülen Basra Körfezi, Ortadoğu ve Ön Asya'ya olan yakınlığı, bu coğrafi konumunun yanı sıra siyasi, askeri, mali, vd. yönlerden de ABD'nin maşa olarak kullanılmak üzere aradığı "müttefik" ölçülerine olan uygunluğudur.

-VI-

'90'lara girerken, "milliyetçilik" ve "din" in dünya siyaset sahnesindeki rolü artacak gibi görünüyor. Belli bir yanlışlığı payı göze alınarak, önümüzdeki yakın süreçte dünyada özellikle genel bir "milliyetçilik dalgası"nın kabarışı beklenebilir. Bunun bazı somut belirtileri daha şimdiden görülüyor zaten.

Burjuva milliyetçiliğinin bugün adeta şaha kalktığı bölgelerin başında yine SB ve revizyonist ülkeler geliyor. Yıllardır Büyük Rus şovenizminin ve sosyal emperyalist SB'nin baskı ve boyunduruğu altında ezilmiş olan uluslar, halklar ve ülkeler içinde artık patlama noktasına gelen, nesnel olarak haklı bir temele sahip ulusal başkaldırı ve bağımsızlık eğilimleri, ne yazık ki hemen her yerde, gerici milliyetçi bir zemine kayıyor. Aynı zamanda kapitalizm yanlışlı, çoğu umudunu Batılı emperyalist güçlere bağlamış, onların aleti veya aleti olmaya açık burjuva milliyetçi güçlerin, parti veya örgütlerin peşinden sürükleniyor. Bu gerici milliyetçi eğilim, yapısı gereği, yer yer çevresindeki diğer ulus ve halklara karşı saldırgan tutum ve eylemlere dönüşüyor. Eski tarihsel hesaplarını gündeme getiriyor, "unutulmuş" ulusal düşmanlıkları hortlatıyor, gizli veya açık toprak talepleri güdüyor. Bu bölgelerde güçlenen milliyetçilik eğilimleri, sonuç olarak Doğu Avrupa ve Baltık bölgesinde, Balkanlar ve Kafkasya'da her türlü tertip, kıskırtma ve sürtüşmeye açık

bir ortam, her an patlayabilir gerçelik ve çatışma odaktan yaratıyor.

Ancak güncel dönemde burjuva milliyetçiliğinin güçlendiği alanlar yalnızca revizyonist ülkeler, yalnızca Balkanlar veya Kafkasya sınırları değil. Gelişmiş ve "uygar" Avrupa'da da şoven milliyetçilik gibi görülebilen bir tirmanış içinde. Üstelik Avrupa'da meydana gelen milliyetçilik dalgası, en ufak bir ilerici yanı olmayan tamamen ırkçı bir karaktere sahip. Silahlanmaya denk bir ritimle, gelecekteki semboller yeniden yüceltilerek saldırgan Japon milliyetçiliği de Asya'nın ucunda canlandırılıyor.

Ayrıca dünyanın çeşitli yörelerinde komünist sömürge ülkelerde de kitleler içinde yoğunlaşan anti-emperyalist tepki birikimi, küçük burjuva veya burjuva milliyetçi önderliklerin, hatta dini kendisine bayrak eden örgütlerin etkisi altına girebiliyor. Bunun tipik örneklerini özellikle ortadoğu'da görmek mümkün. Zaten milliyetçilik olsun, dine yönelim olsun genellikle aynı coğrafya üzerinde çıkıyor. Ortadoğu gibi Doğu Avrupa'da bunun bir örneği.

Milliyetçi eğilimlerle dine yönelim, eğer dikkat edilecek olursa, özellikle iki temel olgunun birbiriyle keşiştiği alanlarda güç topluyor ve gelişme potansiyelini taşıyor. Bu olgulardan birincisi, sınıfsal ve ulusal gelişmelerin keskinliği. İkincisi ise, güçlü ve tutarlı bir ML parti veya hareketin yokluğu. Keskinleşen sınıfsal ve ulusal gelişmelerin harekete geçirdiği yığınlar, tutarlı bir ML önderliğin olmadığı veya zayıf kaldığı koşullarda, küçük burjuva hatta burjuva milliyetçi önderliklerin ya da dinci ideoloji ve örgütlerin etkisi altına giriyor. Dolayısıyla dünyanın çeşitli yörelerinde milliyetçi veya dinsel bir bayrak altında gelişen kitle mücadelelerine karşı tutum belirlerken bu gerçeği gözden kaçırmamak gerekiyor.

Milliyetçilik ve din, ideolojik ve siyasi olarak elbetteki ML'e ve proletaryanın emperyalist sınıf mücadelesi anlayışına aykırıdır. Ancak bu genel doğrudan hareketle biz, milliyetçi veya dinci bir hareketi aynı kefeye koyamaz, baştan gerici ve desteklenemez nitelikte göremeyiz. Böyle toptancı ve yüzyesnel bir yaklaşım, sadece ML'in ruhuna ve yöntemine değil, çağımızda ulusal kurtuluş mücadelelerine karşı tavır sorununa ilişkin Leninist yaklaşıma ve somut gerçeklere de aykırı olur. Özellikle ML bir hareket ve önderliğin olmadığı koşullarda, milliyetçi veya dinci bir önderlik altında geliyor dahi olsa emperyalizme karşı olan ve ona az veya çok zarar veren bir hareketi biz şartlı olarak destekleriz. Buna karşılık emperyalizmin yedeğinde gelişen, onu zayıflatmayan tam tersine güçlendiren bir hareketi ise sırf kitleleri aldatarak peşinden sürüklüyor olmasına, vb. bakarak desteklemeyiz. Her somut durumda hareketin nesnel temeli ile öznel karakteri birlikte ele alınmak zorundadır. Ne nesnel olarak haklı ve ilerici bir zeminin varlığı o hareketi önderlik eden güçlerin sınıf karakterinin, hareketin bundan kaynaklanan zaaf ve yanlışlarının gözardı edilmesine neden olmalı, ama ne de önderliğin milliyetçi veya dinci olması veya onun emperyalizme zarar veren nesnel olarak ilerici yanını görmemezlikten gelmeye yol açmalıdır.

-VII-

Dünyanın bugünkü ve gelecekteki gelecekteki durumu ve maddesel gelişmelerin emperyalist olarak değerlendirilmesi için gerekli nesnel bir etken daha var: Kapitalizmin dünya çapındaki bunalımına dönüşerek sürdüğü gerçeği.

Bugünkü dış görünümün ilk bakıştaki bütün olumsuzluğuna rağmen dünya çapında yeni bir devrim dalgasının yükselişi kaçınılmazdır. Üstelik bu yükseliş uzak bir geleceğin sorunu da değildir.

Yeni bir devrimci yükselişi kaçınılmaz kılan nedenlerin başında, dün olduğu gibi bugün de bizzat kapitalist sömürü düzeninin kendisi, onun doğası ve işleyişi geliyor. Kapitalist özel mülkiyet ve sömürü düzeni insanlığın önüne yeni gelişme yolları ve olanakları açmıyor. Doymak bilmez kar hirsıyla tam tersine insanı ve doğayı tarihin tanık olduğu en büyük yıkıma uğrattıyor; bilim ve teknolojiye bütün gelişmelere rağmen insanlığın ezici çoğunluğuna açlık, sefalet, emeğinin ve aklının ürünlerine korkunç bir yabancılaşma, işsizlik, ahlaki çöküntü, ideolojik ve kültürel yozlaşma, geleceğe güvensizlik, faşizm, baskı ve terörden başka bir şey vermiyor. Nükleer savaş tehlikesi ve çevre kirliliği gibi yeni sorun ve belalar açıyor. Dünya çapında gelişmiş ekonomilerle bağımlı ve geri ekonomiler, egemen olduğu tek tek ülkelerde bir avuç sömürücü mülk sahibi ile toplum ezici çoğunluğu arasında her gün biraz daha büyüyen derin uçurumlar yaratıyor, evrensel ve ulusal düzeyde sınıfsal ve ulusal kutuplaşmaları keskinleştiriyor. Kapitalizmin yıkılmasını "kaçınılmaz ve zorunlu" kılan bu etmenlerin yanı sıra bunu "olanaklı" hale getiren etkenler de her geçen gün biraz daha olgunlaşıyor. Oportünist iddiaların aksine kapitalist emperyalizmin bütün temel çelişmeleri günümüzde ne yumuşuyor ne de ortadan kalkıyor. Tam tersine yeni biçimler ve yeni bazı boyutlar da kazanarak derinleşiyor, keskinleşiyor.

Yeni bir devrimci yükselişin nesnel koşullarının her geçen gün biraz daha olgunlaştığı günümüz koşullarında bütün sorun öznel geriliği aşabilmekte. Birçok ülkede elverişli nesnel koşulların varlığına ve giderek daha da olgunlaşmasına rağmen gerçek ML veya devrimci güçlerin, süreci devrim yönünde ilerletip devrimle taçlandırmakta yetersiz kaldıkları da açık bir gerçek. Oportünist ihanet, yılmak ve teslimiyet eğilimlerinin güç aldıkları, üzerinde en çok spekülasyon ve demagoji yaptıkları olgulardan biri de bu zaten.

Nesnel koşulların elverişliliğine rağmen gerçek ML güçler, proletarya, ezilen yığınlar ve halkların mücadelesine önderlik etmekte yetersiz kalmışlarsa eğer, bu, ne ML'in "yetersizliğini" ve aktık "eskidiğini" gösterir ne de salt ML güçlerin "yeteneksizliğine", vb. bağlanabilir. Yaşam ve olgular, oportünist dönemler ve hainlerin iddialarının aksine, ML'in bilimsel bir teori ve proletaryanın devrimci eylem kılavuzu olarak bütün canlılığını ve geçerliliğini koruduğunu kanıtlamaktadır. Onun ihtilalci temel tez ve ilkelerine daha sıkı sarılmanın ve bunları yaratıcı bir biçimde uygulamanın önemini hatırlatmaktadır. Gerçek ML güçler buldukları ülkelerde devrime önderlik etmekte zayıf kalmışlarsa, bu, ML ideolojinin zayıflığı veya yetersizliğini değil, olsa olsa onların ML'i günün koşullarına yaratıcı bir biçimde uygulamakta gösterdikleri zayıflık ve yetersizliği gösterir ancak. Fakat bu bile sırf ML güçlerin yeteneksizliği ile açıklanamaz. Bunun bir değil birçok nedeni vardır. Ve bu nedenlerin de büyük bir kısmı ML veya devrimci güçlerin yetenek ve kapasitelerini de aşan, bu anlamda nesnel bir nitelik taşıyan nedenlerdir.

Gerçek ML'ler ve devrimcilerin mücadele etmek zorunda oldukları düşmanlar çoğalmış; ezilen yığınlar

devrim ve sosyalizm yolundan sapırmak amacıyla faaliyet gösteren oportünizm çepçeken artmıştır.

Peşpeşe dalgalar halinde gelen Sovyet ve Çin revizyonizmlerinin tahribatı büyük olmuştur. Revizyonist ihanet yalnızca uluslararası komünist hareketi bölmek, ML partileri parçalamak ve ele geçirdiklerini içten çürütmek, yaydığı sınıf işbirliği ve ihanet teorileri ile devrimci saflarda büyük bir kafa karışıklığı ve kaos yaratmakla kalmadı. Hain teorileri ve pratik ile bir maske olarak kullandığı ML'in ve sosyalizmin ihanetli ayaklar altına düşürdü; dünyanın birçok yöresindeki devrim ve ulusal kurtuluş mücadelelerini önce doğru yoldan çıkardı sonra da götürüp emperyalizme sattı; ilerici güçler, proletarya, emekçi yığınlar ve ezilen halklara sosyalizme duydukları sempati ve güvene büyük darbe indirdi. Gerçek komünistler ve devrimci güçler, önce Krugevski revizyonist ihanetin yol açtığı yıkıcı sonuçları tahribatını tam giderir gibi oldukları bir sırada bu kez Maoist revizyonist ihanet dalgasının yarattığı yılm ve tahribatla yüzyüze kaldılar. 1980'ler kapanırken, revizyonist ihanetin kaçınılmaz sonucu olarak SB, Çin ve diğer sömür sosyalist ülkelerde peşpeşe patlak veren bunaltım ve illas dalgası ise bütün bunların üzerine adeta tıyıldı.

Devrimler ve sosyalizme karşı mücadelede emperyalist burjuvazi ve işbirlikçileri de küçümsenmeyecek bir "tecrübe" kazandılar. Geçmiş veya güncel tarihsel deneyler, proletarya ve halklar, devrimci ve ilerici güçler için nasıl eğilici ve yol gösterici zengin bir tecrübe kaynağını oluşturunca, emperyalist burjuvazi ve işbirlikçileri de dünyanın şu veya bu yöresinde, çünkü veya bugünkü, başarı ve başarısızlıklarından ders çıkarıyorlar. Ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelelerine karşı bunların işığında yeni taktikler, yeni yollar ve araçlar geliştiriyor, birbirleriyle deney alışverişinde bulunuyorlar. Mülk sahibi sınıfların dünya çapında sahip oldukları ekonomik üstünlük, yönetim tecrübesi, diplomatik ve askeri birikim zenginliği, bilim ve teknolojinin tekeline sahip olma gibi avantajları da bu konuda onlara ek bir üstünlük kazandırıyor. Ayrıca bilim teknikteki ilerlemelerin geçici ve kısmi de olsa emperyalist burjuvaziye belli bir soluk alma olanağı kazandırması ya da "Yeni Tutuculuk" dalgasının 1980'lerdeki yükselişinin kazandırdığı güven ve moral gibi etkenlerin devrimci güçlerin önüne çıkardığı yeni sorun ve dezavantajları da unutmamak gerek.

ML'ler ve devrimci güçlerin günümüzde karşı karşıya buldukları daha bir dizi olumsuzluk ve dezavantaj saymak mümkün. Ama bütün bunlara rağmen öznel etkenlerdeki geriliği aşmak ne imkansız ne de zor. Yaşam yeni güçlük ve sorunlar kadar, elverişli fırsatlar ve yeni olanaklar da sunarak ilerliyor. Bütün sorun her şeyden önce bu karmaşık ortamda pusulayı şaşırılmamakla, pemiğe ve moral bozukluğuna sürüklenmemekte olumsuzluklar kadar olumlulukları, dezavantajlar kadar avantajları da görebilmekte, inatçı, azimli ve yaratıcı bir çabayla bunları değerlendirebilmekte düşüncelerdir. Bilimsel ve ihtilalci ML öğretimimiz, proletarya ve halklara mücadelesinin zengin tarihsel deney birikimi her hane her kapıya gücünü ve bunun anahtarını bulmaya vesile kılacak olan insanlığı önüne koyduğu, "ne hainlerin çepçeken yoldan ya da sosyalizm" sepepelemeden ilerletmek ve bu başarıların nesnel zeminini güçlendirmek için günümüzde başarı-

BÜTÜN ÇALIŞANLARA GREVLİ, TOPLUSÖZLEŞMELİ SENDİKALAŞMA HAKKI

Son aylarda memurlar içerisinde belirgin bir hareketlenme görülmüyordu. Faşist ANAP Hükümeti'nin memur maaşlarındaki artışın %30'ları aşmayacağını açıklaması, memurlar içindeki kaynaşmayı daha arttırdı; bu açıklamayı çeşitli işyerlerinde ve Çağaloğlu'nda iş çıkışı saatlerinde düzenledikleri protesto eylemiyle yanıtladılar. Memurlar bu eylemlerleriyle, işçi sınıfının özellikle son iki yılın eylemlerinde kanıtlandığı "*hak verilmez alınır*" şiarını benimsediklerini gösterdiler.

12 Eylül faşizminin ekonomi politikalarından ve politik saldırısından küçük memurlar da paylarına düşeni aldılar. Faşist diktatörlük sözde memurları "*itibarlı*" kılmaktan söz ediyordu. Bu, faşist devletin otoritesini yükseltmek, baskıcı karakterini arttırmak için girişilmiş bir demagojiydi. İşçi ücretleri daha aşağı çekilerek sözde memur maaşları daha yüksek gösteriliyordu. Gerçekte memurların da gerçek ücretleri düşüyor, yaşam koşulları giderek ağırlaşıyordu. Son yıllarda memur kitlesine hiçbir zaman enflasyonun üzerinde bir maaş artışı verilmedi. Bu yıl ise bütçe açığının katlanarak artması nedeniyle maaş artışları çok daha düşük bir düzeyde tutulmaktadır. Faşist Hükümet meydan okurcasına artışın %25 olacağını açıklamıştır. Bu karar yanıtız kalmayacak, memur eylemlilikleri artarak sürecektir.

Faşist diktatörlüğün küçük memurların geniş kitlesine saldırısını sadece yaşam koşullarının had düzeyde ağırlaştırılması ile sınırlı kalmadı. Onları birçok yönden cendere içine aldı. '80 öncesi devrimci halk hareketinin kazandığı yaygınlık devletin alt kademelerine kadar uzanmış, memurlar çeşitli düzeylerde örgütlenmiş, bu gelişmeler faşist diktatörlüğün saldırı etkinliğini zayıflatmıştı. Bundan dolayı, faşist diktatörlük, askeri darbe sonrası memurlara yönelik şiddetli bir saldırı başlattı. Yaygın tasfiyeler -1402'likler-, fişlemeler, "*Güvenlik Soruşturması*", yoğun antikomünist propaganda, faşist-dinci ideolojinin zorla benimsetilmek istenmesi, yemin zorunluluğu, faşistlerin ve dinci gericilerin devlet kadrolarına ve yönetim kademelerine doldurulması bu saldırının başlıca biçimleriydi. 12 Eylül sürecinde faşist devlet saldırı gücü olarak yeniden örgütlendi. Fakat, faşizm tüm çabasına karşın memur kitlesine "*tekc*" bir yapı kazandıramadı. Düşünceleri ve yaşam tarzlarıyla faşist-dinci ideoloji ile çelişen, köken itibarıyla emekçi sınıflardan gelme, onlarla yakın bağlar içerisinde olan, ayrıca krizin bedeli ödetilmek istenen toplum kesimlerinden birisi olan memur kitlesi bugün ayağa dikiliyor. Öğretmenler, hemşireler, doktorlar, çeşitli devlet dairelerinde çalışan küçük memurlar onurlarıyla başlarını doğrultuyorlar.

Memur eylemlilikleri memurlar içerisinde sendikalaşma yönünde bir istemin geliştiği koşullarla birleşti. Öğretmenler, hemşireler gibi çeşitli memur kesimleri iki yıldır derneklerde örgütleniyorlardı. Bunlar,

memur örgütlenmesinde birer kilometre taşı olmalarına karşın hareketin gelişmesinde daha dar, kısıtlı bir çerçeveyi ifade etmektedir. Memurların yükseltecekleri slogan ve önelirne koymaları gereken hedef, "*TÜM ÇALIŞANLARA GREVLİ, TOPLUSÖZLEŞMELİ, SENDİKALAŞMA HAKKI*" olmalıdır.

Yürütülecek mücadele sadece sendikalaşmak için olmaz, "*grev ve toplusözleşme hakları*"nı içerecek bir sendikalaşma mücadelesi, bu hedeflenmelidir. Bunun kazanılması kolay olmayacaktır. Onu daha çok tahkim etme gayreti içerisindeki egemen sınıflar, faşist devletin saldırı etkinliğini zayıflatacak girişimlere karşı kolay taviz vermeyeceklerdir. Onlar, emekçi kitlelerin örgütlenmelerine her düzeyde sınırlar koymalarının ötesinde, alanını genişleterek, kilit sektörlerde grev yasağı koydular. Ayrıca küçük burjuva kitleler üzerinde sosyal demokraside ve pompalanan, devletin ütöpik görüntüsü ve otoritesini korumak, geleneksel kapıkulu zihniyetini sürdürmek isteyeceklerdir. Bunlar sendikalaşma mücadelesinde memur kitlesinin önündeki engellerdir. Aşılmaz değildir, çelişkilerin açığa çıkması demokratik, sendikal örgütlenme istemini yakıcılaştırmaktadır, gelişmeler de bunun göstergesidir. Yeter ki bunları aşacak bir mücadele perspektifiyle yola çıkılsın!

Revizyonistler bugün memur kitlesinin yavuz örgütleyicisi rolüne soyunmuşlardır. Onlar, tepeden bir hamle ile sözde büyük bir kurnazlıkla yasalardaki bir boşluktan yararlanarak bir öğretmen sendikası kuruverdiler! Bir yandan "biz kurarsak ses çıkarmazlar" düşüncesiyle burjuvazinin icazetine sığınırken, yangından mal kaçıracasına atılan bu adım, öğretmen kitlesine "oldu bitti" olarak kabul ettirilmek isteniyor. Bayağı bir reformculuğa doğru evrilen modern revizyonistlerin bu ataklığının temelinde Batı'daki örnekleri gibi, "*beyaz yakalılar*"dan bir sosyal taban edinme gayretkeşliği bulunmaktadır.

Kuşkusuz ki, bugünün Türkiye'sinde memurların "*grevli, toplusözleşmeli, sendikalaşma hakkı*"nı kazanması, yasal bir boşluktan yararlanılarak ve el çabukluğu ile bir hamlede olmayacaktır. Burada dikkati çekeceğimiz, revizyonistlerin girişiminin, öğretmen ve diğer memur kitlesinin yakıcılaşan sendikalaşma talebi üzerine oturmaya çalışmasıdır. Bu konudaki edilgenliğe, kitle inisiyatifini geliştirme adı altında önderlik fonksiyonlarını zayıflatan kendiliğindenci anlayışlara karşı da mücadele edilmesi zorunludur.

Memurlar, devrimci proletaryanın ideolojik siyasal hattını izlemeli, kendilerini düzenli yasalılığı ile sınırlamadan, reformculuk ve revizyonizmden kesin bir kopuşu gerçekleştirerek, yasal ve yasadışı eylemlerini geliştirerek ve her olanağı değerlendirerek, "*GREVLİ, TOPLUSÖZLEŞMELİ, SENDİKALAŞMA HAKKI*"nı kazanmalıdır. ■

'80 SONRASINDA FARKLI BİR BOYKOT VE

Bir yandan okul sonunun ve sıcakların; bir yandan da tasfiyeci rüzgarın ortalığı kavurduğu günlerde, paralı eğitim önergesi Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girdi. Aslında her şeye rağmen ortamda bir kav kıvıması da var. Bir kıvılcımla bu kavı tutuşturmak, bütün mesele işte! Boğaz içindeki boykot, gerek ilk olması, gerek Boğaziçi gibi bir imkansızlıkta inkan olması, gerek çalışma tarzı ve önderlik biçimiyle yurt çapında bir kıvılcım olmanın ötesinde son bir yıl içinde gerçekleşen boykot eylemlerinden nitel olarak da farklıdır. Boğaziçi boykotunda kitle örgütlerinde devrimci önderlik ve kitle eylemlerinin yönetiminde kızıl çizginin farklılığı cisimleşmiştir. Devrimci demokratların sağ ve sol çizgilerinin yarattığı olumsuzlukların aşılması yolunda da çok önemli bir deneyim sunulmaktadır burada. Bunları hem teorik hem de pratik olarak yaşantı içinde ayrıştırdık.

Paralı eğitim önergesinin çıkışıyla birlikte, küçük burjuva ve proleter kökenli öğrencilerde bir kıpırdanma başlıyor. Ama bir türlü inanmak istemiyorlar. Devletle araları zaten pek o kadar iyi almamıştır ama, bu kadarını da yapabileceğini hiç düşünmemişlerdir. İçlerini, geçmiş ezilen sınıfların korkusu olan eğitim hakkından tamamen uzaklaştırılma korkusu kaplıyor! Bir şeyler yapılmalı düşüncesi yavaş yavaş uç veriyor. Ama hem kitle, hem de devrimci demokratlar bir şeyler yapılmalıdır diye bir atım atmıyorlar!..

10 Mayıs Perşembe gününe bir toplantı koyuyoruz. Tam da beklediğimiz gibi katılım 15-16 kişiyi geçmiyor. 15-16 kişinin çoğunluğunda da, "Bu kadar adamla bir şey yapamayız, dağıalım. Pazartesine başka bir toplantıda daha geniş katılımı konuşalım", psikolojisi ağırlıkta. Özellikle DY çevresi çoğunlukta olmasına rağmen, "Buradan somut bir şey çıkmaz", diyorlar. Kitlenin tavsama ve rahat içinde olduğunu söylerken, yine herkesin de artık bildiği şekilde "kendi somut durumlarının somut tahlilini" yapıyorlar. Hatta bu sırada bir kısmı iyice sıkılıp çıkıyor... Gittikçe gevşeyen ve insanın moralini bozan, laf cambazlıklarıyla örülmüş havayı kız yoldaşımızın kararlı sesi bıçak gibi kesiyor. Paralı eğitim planının neler getireceğini ve kitlenin ruh halini tahlil ediyor. Küçük burjuvazinin içinde bulunduğu ne yapacağını bilmezliğini ve devrimci

demokratların, devrimciliği unutmak üzere olduğunu somut örnek ve ilişkileriyle anlatıyor. Proleter kökeninden getirdiği kararlılığı ve gittikçe kızışan bilinciyle, bizim burada öncülük yapmakta kararlı olduğumuzu koyuyor. Yoldaşımızın inançlı sesi, sıcaklığın da etkisiyle bir iyice gevşeyen ML kalpazanlarını, başlarına Boğaz'ın buz gibi tonlarca tuzlu suyu inmiş gibi irkiltiyor. Hatta bazıları, "Tabii biz de devrimciyiz, ama..." ile başlayan saçma sapan şeyler geveliyorlar.

Bu toplantıda biz hala boykot önermemiştik. Boykot düşüncesine 5 günlük kitle çalışması sonucunda varabilecektik! Hatta bu toplantıda DY çevresi bizimle "Bu arkadaşlar böyle giderse Boğaziçi'nde boykot bile önerebilirler", diyerek aklınca alay edecekti. "Boğaziçi'nde boykotun nesnel zemini yok", diyorlar ve ardından, "Arkadaşlar kendilerini Allah sanıyor; ol

derlerse olur zannediyorlar. Bu Blankizmdir", gibi eleştirilerle, sanki boykot önereceğimizi önceden sezmişler gibi daha bir yığın, boykotun imkansızlığı üzerine ve bizim Blankistliğimiz(!) üzerine eleştiri yapıyorlar. Bu toplantıda ayrıca Dev-Genç'in tavrı da önemliydi: Arkadaşlar yürüteceğimiz kampanyanın sadece paralı eğitim sorunuyla sınırlandırılmasını isteyerek, emperyalizm, faşizm ve Kürdistan gibi şeylerle kampanyanın boğulmamasını (!) istiyorlardı. Her zaman bir sağ bir "sol" oportünizmle mücadele ederken, burada iki sağla mücadele etmek zorunda kaldık. Bu toplantıda yoldaşlarımız yoğun bir ekonomizm eleştirisi yaptılar.

Bu toplantıda eylem planımızı kabul ettirdik. Pazartesine bir toplantı daha yapılsın, kararı çıktı ayrıca. Planımız şöyleydi: Paralı eğitim

BİR KAMPANYANIN

Faşizmin gençliğe yönelik saldırılarına yeni bir halka daha eklendi. Mart ayından itibaren yükselen baskı ve terör altında, bir oldu bittiyle, "Paralı Yükseköğretim" kararname çıkarıldı. İlk etapta bir akademik sorunmuş gibi yansımalar yaratan bu saldırı, özünde, gençliğin ve emekçi halkın en temel insani, demokratik hak ve kazanımlarından birinin gaspedilmesi anlamını taşımaktadır. Artık işçi ve emekçi çocuklarının yükseköğrenim haklarını kullanabilmeleri, ancak, milyonlarca lirayı bulan harçları ödeyebilmeleri ya da milyonlarca liralık borç yükünün altına girmeleriyle mümkün olabilecektir.

Gelişen toplumsal muhalefetin önemli güçlerinden biri olan yükseköğrenim gençliği, bir yandan baskı ve terörle sindirilmeye çalışılırken, azınlık halk düşmanı faşizm, ekonomik terörle de işçi ve emekçi kökenli gençliğe üniversite kapılarını tümenden kapatmayı istiyor. "Sosyal devlet", "sosyal adalet" demagojileriyle kendini gizlemeye çalışan faşizm, "Paralı Yükseköğretim" kararnameyle, halkın yükseköğrenim hakkını gaspedip, bunu, egemen sınıfların ayrıcalıklı bir "hak"ı haline getiriyor. Üstelik utanmazca, özel paralı üniversitelere de, maliyetlerinin %50'sinin devlet tarafından karşılanması avantajını sağlıyor. Paralı öğretim karnamesi, bu yönüyle, dizginsiz vergi ve zamlarla halkın sırtından sağlanan sömürünün, egemen sınıflara aktarılmasının bir aracıdır da aynı zamanda.

"Kitlelerin en temel demokratik haklarının en kararlı savunucusu komünistlerdir", bilinciyle hareket eden Genç Komünarlar, faşizmin yeni saldırısına kararlılıkla karşı çıktı. Faşizm, paralı öğretimi, öğrenci gençliğin en geniş kesimlerini karşısına almadan gerçekleştiremezdi. '84'den bu yana adım adım gelişen öğrenci hareketi, ilk defa bu olayla birlikte geniş yığınlarla kucaklaşabilme olanağına kavuşturulabilirdi. Kitlelerle faşizm arasında potansiyel olarak varolan çelişkiler, paralı öğretim saldırısının şahsında açığa çıkarılıp, kitlelere harekete geçirilebilirdi. Bu özellikleri gözönünde bulunduran Genç Komünarlar, faşizmin manevrasına yanıtını, kesintisiz sürdürdüğü örgütsel faaliyetlerini en üst düzeyde yoğunlaştırarak, "Paralı Öğretime Hayır!" kampanyasıyla verdi.

Kampanyamızda önümüze üç temel görev koyduk: En geniş öğrenci külesini, faşizme karşı aktif eylemliliklere seferber etmek; örgütlülüğümüz içinde yer alan kadro ve ilişkilerimizi kapasitelerinin üstünde harekete geçirmek; sıcak mücadele içinde kitlelerle bağlarımızı sağlamlaştırıp, yaygınlaştırmak.

BOĞAZIÇI'NDE "İMKANSIZ'I İMKANLI KILMAK

sorununu ele alan bir bildiri hazırlanacak. Ayrıca paralı eğitimin ve Rektör Ergin Toğrol'un protesto edilmesi için bir protesto metni imzaya açılacak. Bu protesto metni 18 Mayıs Cuma günü düzenlenecek bir forumdan sonra toplu bir yürüyüşle rektörlüğe verilecekti. Bu süre içinde ise yurt ve sınıf konuşmaları yapılacak, afişler hazırlanacaktı (Bu plana yine DY taraftarları, bildiriye kitleye hazırlatalım, diyerek kitle kuyrukçuluğu mantığıyla karşı çıkıyordu. Ayrıca kendi kafamızdakileri kitleye kabul ettirmemizi hatalı buluyordu. Kitlenin kendisi taleplerini kendisi formüle etmeliymiş! Devrimciler de o talepleri yazan katip herhalde!). Çıkan planın uygulatıcısı olarak 8 kişilik bir komite seçtik. Eylem komitesindeki DY'li arkadaş pratik çalışmadaki yetersizliği nedeniyle daha ilk gün ayrıldı. Dev-Genç ve SGB'li arkadaşlar da pratikte pek bir varlık göstermediler. Süreç

inde bütün yoldaşlar fiili eylem komitesi olarak çalıştık.

Tüm yoldaşlarımız ve bize yakın devrimci demokrat arkadaşlarla işbölümü yapıp bildiri, afiş ve pankart hazırlıklarına başlıyoruz.

Pazartesi günü daha sabahtan her tarafı afişlerle kaplıyoruz. İnsanlar kafalarındaki soruları biraz daha aydınlatılabilmek için afişlerimizi okuyor. Sorunun ana hatlarını çizdiğimiz yazılar özellikle dikkat topluyor. Ayrıca afişlerimizin niteliğiyle, kitledeki devrimci-demokratların kaba afişlerinin yarattığı tepkiyi de kırıyoruz.

Akşam üzeri saat 17:30'da başlayan toplantıya, bütün hazırlıklarımızı tamamlamış olmanın verdiği iç rahatlığıyla gidiyoruz. Daha afiş hazırlığından en basit eyleme kadar uyguladığımız sıkı disiplin ve yüksek çalışma temposuna ayak uyduramayan "dernekçiler", tempoya yetişememenin

sıkıntısını çekiyorlar. Bir anlamda dernekçileştiklerinin farkına varıyorlar. Eylem dönemi bitti sanarak tam kepenkleri indirecekleri vakit, böyle bir fırtına onları bozguna uğrattıyor. DY çevresi iyice tozutarak protesto metnindeki "har(a)ç" sözcüğüne, "çok kaba" ve "egemen sınıflar" söyleminin de kitleyi ürküteceği gerekçesiyle güya "demokrat muhalefet" yapıyor!

DY çevresi bu toplantıdan da istediğini alamıyor. Ve akşam 21:00'deki yurt konuşmalarına 10-15 kişiden yalnızca 2 kişi katılıyor. Salı günü yine ne masa açmaya, ne bildiri dağıtmaya, ne de afiş yazma ve asma çalışmalarına katılıyorlar. Çalışma bizim omuzlarımıza kalıyor. Dev-Genç'li iki, bir SGB'li bir de Maocu (!) bir arkadaşın dışında hiç kimse kalmıyor siyaset olarak. DY çevresi her zaman demokratik merkezizetçilik, azınlığın çoğunluğa tabi olmasını savunmasına rağmen hiçbir zaman bu savunuklarına uygun davranmıyor.

Kitle Çalışmasından Çıkan Boykot: "İmkansız"ın İmkana Dönüşmesi

(1) Hemen dernek toplantısının ardından, saat 21:00'de çalışmaya katılan insanları gruplara ayırarak yurt konuşmalarına başlıyoruz. Kız yurtlarında kız yoldaşımız önceleri tek başına çalışıyor. Taa ki boykot kararından sonra, iyi niyetli demokrat kız arkadaşlar da ona katılmaya başlıyorlar. Ancak diğer kız yoldaşlarımızın cezaevinde olmasına bir an üzülüyor, ama tek başına da altından kalkıyor bu işin. Kendindeki inancı ve netliği çok kısa bir sürede insanlarda da oluşturmada garip bir başarı gösteriyor.

Yurt çalışmalarımız saat 24:00'e kadar sürüyor. Odalarda neler konuşulmuyor ki; eğitim sorunlarından 1 Mayıs'a, proletarya diktatörlüğünden doğu blokuna, cinsellikten Özal ailesine, Kenan Evren'den Ayten Gökçer'e, Türkiye'de faşizmin olup olmadığına, Asil Nadir'e... Bir yanda depolitizasyonun korkunç boyutlarını görürken, bir yandan da "bu bataklığı kurutmak için sağlam bir örgüt gerek", diyenlere rastlıyorduk. İster istemede ışıldayveren gözlerimiz ele veriyordu kendilerini.

O gece pek çoğumuz uyu-yamadık. Oysa gerçekte korkunç bir uyku ihtiyacımız vardı. Gece 02:00'ye

ARDINDAN...

Belirlediğimiz bu görevlerimize paralel olarak, canlı somut kitle ajitasyonunu yükselttik. 15 ve 21 Mayıs tarihlerinde "TIKB-Genç Komünarlar" imzalı iki bildiri çıkarıldı. Başta İstanbul'un en büyük kız ve erkek yurtları olmak üzere, yurtlarda ve okullarda illegal 4 bin bildiri dağıtılıp, 5 bin adet kuşlama yapıldı. Merkezi propaganda-ajitasyonun yanı sıra, yerel gençlik örgütlerimiz, buldukları alanlarda çok sayıda duvar gazetesi, afiş, sınıf konuşmaları, forumlar düzenledi. Faaliyetlerimizin bir yanını yaygın ve etkin propaganda-ajitasyon çalışmalarını oluştururken, aynı zamanda bunu, küleler üzerindeki etkisine bağlı olarak, somut aktif eylemliliklerle birleştirdik. Geniş kesimleri, bilinç ve eylemlilik düzeylerine uygun, hiçbirini reddetmeden çeşitli biçimlerde mücadeleye seferber etmeye çalıştık. Koşullarına göre imza kampanyaları, yemek boykotları, toplu telgraf ders önerilerini hayata geçirmeye çalışırken, koşulların olgunlaştığı yerlerde de boykotlarını örgütleme hedef olduk.

Genç Komünarlar, büyük bir coşku, heyecan ve azimle sürdürdükleri kampanyayı, ilk haftasında boykotla taçlandırdılar. Kürdistan hariç 12 Eylül sonrasının ilk yığınsal, gönüllü boykotu, bizzat Genç Komünarlar'ın önderliği ve örgütlemesiyle Boğaziçi Üniversitesi'nde gerçekleştirildi. Bugüne kadar birkaç kez denendiği halde başarısızlıkla (ya da cılız kalan) sonuçlanan boykot girişimleri, ilk defa başarıya ulaşmış, 3000'e yakın öğrencinin katılımı sağlanabilmiştir.

"Boğaziçi'nde bile boykot yapılması" sonuçları üibariyle kendi sınırlarını aşarak İstanbul gençliğini derinden etkilemiş, ardından peşpeşe çeşitli boykotlar gündeme getirilmiştir. Genç Komünarlar yine, Boğaziçi'nde olduğu gibi, buldukları alanlarda, boykotların en aktif örgütleyicisi ve yönlendiricisi olmuşlardır.

Yaklaşık 10 gün süren "Paralı Öğretime Hayır!" kampanyamızda, önümüzde koyduğumuz görevlerimizi başarıyla hayata geçirdik. Elde ettiğimiz başarılar, bize, büyük, daha zorlu kavgalara hazırlanışımızda moral ve güç kaynağı olurken, ortaya çıkan eksik ve zaaflarımız da örgütsel yapıyı ve çalışma tarzımızı mükemmelleştirmekte en temel eğitim araçlarımızdır. Kampanyamız, çizgimizin doğruluğu ve davamızın haklılığından aldığımız cesaretle kendimize güvendiğimizde, doğru yöntemlerle kitlelere yaklaştığımızda neler yaratabileceğimizin çok zengin örnekleriyle doludur. Kampanyamız, örgüt ruhunu pekiştirmiş, yoldaşlarımız çok yönlü eğitilmiş, kendini ve varolanı aşma, "enginleri fethetme" azmini bileylemiştir.

Çarşamba sabahı sınıf konuşmaları ile birlikte boykot afişlerimizi astık. Özellikle bir karikatürümüz vardı, o insanları bayağı etkilemişti. Karikatürde toplu halde duran bir kalabalıktaki her insan kendini yalnız hissederek "ben yalnız başıma bir şey yapamam ki", diyordu...

Bu sefer gerçekten dürüst insanların çok büyük yardımını gördük. Kimi, kız yoldaşımızla birlikte kız yurtlarında propaganda çalışmasına katılırken, kimi pankart bezi almaya gidiyor, kimi afiş hazırlıyor, bildiri dağıtıyordu. Öğretim üyeleriyle diyaloga girmemizde de pek çoğunun büyük katkıları oldu. Çarşamba ve perşembe, sürekli, sabah-akşam yurt ve sınıf konuşmalarını sürdürdük. Perşembe günü bir bildiri daha dağıttık. Burada öğrencilere, öğretim üyelerine

juva örgütler arasında esaslı bir ayrışmayı da ortaya koymuştur. Mart ayından bu yana katmerleşen faşist terör ve propagandanın etkisiyle aceze düşen, tasfiyeci eğilimleri yeniden hortlatan bu güçler, faşizmin yeni saldırısına karşı ciddi hiçbir faaliyete girişmediler. Kendilerine güven sızlıklarını, kitlelere güvensizlikle maskeleyemeye çalıştılar. Başını DY'nin çektiği yorgunlar takımı, daha hiçbir kavgaya girmeden havluyu atıp, "Bu dönem bir şey yapılamaz, vuslat sonbahara", demagojisine başvurdular. Kendi umutsuzluklarını gençliğe yamamaya çalışanlar, fena halde yanıldıklarını anlamakta gecikmediler. Komünarlar'ın, güçlerini aşan boyutlarda, tek başlarına sürdürdükleri mücadelenin geniş yığınlarda yankısını bulması ve kitle eylemlerinin yükselmesiyle şaşkına döndüler. Ne var ki, her dönem kitlelerin geri bilincinin kuyruğuna takılanlar, bu kez öylesine "ağır"laşmışlardı ki, kuyruğa bile takılmadılar. Küçük burjuva örgütler içinde kitlelerden aldıkları ivmeyle sonradan canlanan sadece Dev-Genç'liler oldu. Ancak onlar da, esas olarak, dar grupçu anlayışlar ve gençlik hareketini parçalamakla içine düşükleri tecrüti kurma perspektifiyle hareket ettiler. Bu darlıkları ve sekte-likleri, hareketin daha da kitleselleşmesinde olumsuz etkiler yaptı. Bu kampanya sürecinde, küçük burjuva devrimciliğiyle komünistler arasındaki fark bütün çıplaklığıyla gözler önüne serildi.

Öğrenci gençlik, paralı öğretim ilk raundunda faşizmi sersemeye çevirdi. Önümüzdeki öğretim yılında kesinlikle yere sermeye kararlıdır. □

ve üniversite çalışanlarına çağırımızı yineledik.

Cumaya rastlayan pekçok sınavı iptal ettirmeye başladık. Hocaların çoğu boykotu destekliyor. Bu arada masamızdaki protesto metinlerindeki imza sayısı da kabarıyor sürekli. Okulun her tarafında boykot rüzgarı esiyor. Tellere, çöp kutularına, ağaçlara, telefon kulübelerine varasıya her yan boykotla ilgili bir şeylerle dolu. Artık herkes boykotu konuşuyor.

Bu arada zokayı yutmuş gibi görünen DY çevresi son bir atakla bir dernek toplantısı daha öneriyor. "Göle etmeyin!", diyorlar. Bu son ayak oyunları da tutmuyor. Ama buna rağmen karşı propagandayı sürdürdükleri gibi, yeni planlar hazırlamaktan da geri durmayacaklarını biliyoruz.

(4) Cuma sabahı "Yaşasın Boykotumuz!" pankartının altında teypten Fransızca devrimci marşlar çalarak açıyoruz günü. İnsanların büyük ilgisini çekiyor.

İnsanların bir kısmı dışarıda ama bir kısmı yine de kararsız ve devamsızlıktan atılmaktan korkarak derse giriyorlar. Girenken de bize, "Biz boykotu destekliyoruz, ama devam mecburiyetini biliyorsunuz! Sınıfa gelin hocayı ikna edelim", diyorlar.

Sınıflara giriyoruz grup grup. Pekçok sınıfta hem hoca hem de öğrenciler boykotu desteklemesine rağmen idare izin vermediği için çıkamıyorlar. O zaman hocaları bilim adamı kimliğini sorgulatmaya zorluyoruz. 12 Eylül'le düşürdükleri memur konularını eleştiriyoruz. Bir kısmı hak vererek sınıfları boşaltıyor. Ama birkaç sınıf boşaldıktan sonra gerisini idare zorla da tutamıyor. Arkası çorap söküğü gibi geliyor.

Bu arada felsefe bölümünde Etik hocası öğrencilerini: "Sizin burada durmanızı, dışarıda arkadaşlarınız boykot yaparken ethiğe aykırı buluyorum", diyerek sınıftan kendisi çıkarıyor.

Sınıflar bomboş kalıyor. Boykotu görüntülemeye gelen gazeteciler bile Boğaziçi'nde, hem de hiç zorlama olmadan bir boykotun gerçekleş-tirildiğine oldukça şaşırıyorlar.

İlk kez Boğaziçi'nde öylesine geniş bir kitle çalışması ve imkansız görünen bir eylem, hem de hiçbir zorlama olmadan başarıya ulaştırılıyor.

Kitlenen tamamını foruma getiremiyoruz. 300 kişilik bir forum oluyor. Bunda idarenin o gün sahada Amerikalı çocuklar için bir yanş tertip etmesinin provokatif etkisi de çok

büyük oluyor. Ama bu sayı bile eskiye göre 4-5 kat fark atıyor.

Forumda yine yoldaşlarımız yönetici ve yönlendirici bir rol oynadılar. Forum ilk kez, kitlelerin seyircilikten çıkıp konuştuğu ve kaderine müdahale ettiği bir platforma dönüşüyor.

Forumdan sonra bir yürüyüşle protesto metinleri rektöre sunuldu. "Yaşasın Boykotumuz!" yazılı pankartın arkasında yürüyen kitle, "Faşizme Haraç Ödemeyeceğiz!", "Paralı Eğitime Hayır!", "Ticarethane Değil Üniversite İstiyoruz!" gibi sloganlar atarak yürüdü. Bu anda DY çevresi kitleye "Üniversiteler Bizimdir!" sloganını attırmaya kalkıştı. Ama sesleri yalnız kalarak kitleden gereken yanıtı aldı.

(5) Bu boykotta da Dev-Genç eski alışkanlığını sürdürerek, özellikle sınıf konuşmalarında sürekli ayağımıza bağ oldu. Girdiğimiz sınıflarda biz hiçbir politik ödün vermeksizin iknaya yönelir ve bunda da başarılı olurken onlar; "Ya faşizmin yandaşısız, ya gençliğin", gibi bir tavırla, hem hocaları hem de öğrencileri karşılarında buldular sürekli. Bazı sınıflarda bu yüzden sınıftan kovulma ve kapı çarpma gibi hiç istemediğimiz şeyler gelişti. Bundan dolayı Dev-Genç'lilerin bu çalışma tarzından sürekli rahatsız olduk, hatta bazı sınıflara girmelerini eleştirerek engellemek zorunda kaldık.

(6) Bu boykot, çalışma tarzındaki farkımızı çok açık bir şekilde ortaya koyma olanağı verdi bize. Kitleselleşme ve kitlelerin yönetimi sorununda dogmatik kavrayışların tikadığı yolları aşmanın olanaklarını göstermemize yaradı. Hem sağ oportünizmin kitle kuyrukçusu tavrından, hem de "sol" oportünizmin kitleleri zorla hizaya getirme anlayışından sınırlarımızın net bir şekilde ayrıldığını pratik bir örneğini sergiledik. "Komünistlerin zoru emekçi sınıflara karşı değil, sömürücülere karşıdır" temel şiarını kendi özgül alanımıza tatbik olanağı bulduk. Ayrıca kitle yönetiminde kendi netliğinin ve derin kavrayışının inandırma ve bunu kitleye malederek harekete geçirebilmedeki önemini yaşayarak gördük. Demokratik kitle örgütlerinde demokratlaşan devrimcilerin aksine, orada hep bir adım önde ve aynı zamanda onların içinde olmaya özen gösterdik. Çalışma tempomuz ayak uyduramamalarının nedeni bir dernekçi gibi değil de bir devrimciye yakışır şekilde çalışmamızdan kaynaklanıyordu. Boğaziçi'nde yapılan bugüne kadarki bu en geniş kitle çalışmasının meyvalarını yere dökülmeden toplama sanatında uzmanlaşabilmek ise işin ikinci ve en önemli yanını oluşturuyor. ■

TASFIYECİLİĞİN SON ON YILI

(Geçen sayıdan devam)

Cezaevleri ve Tasfiyecilik

Çarlık Rusyası'nın 1907-1910 yılları arasındaki azgın gerici yıllarının bir benzeri de Türkiye'de yaşanıyordu. Lenin, o günlerin genel çizgilerini şöyle anlatıyor:

"İrca yılları (1907-1910). Çarlık zafere ulaşmıştı. Bütün devrimci partiler ya da muhalefet partileri ezilmişlerdi. Siyaset yerine durgunluk, yılgınlık, bölünmeler, dağılma, davayı terkediş, ahlaksızlık geçmişti. Felsefi idealizme doğru artan bir eğilim görülmüyordu: gizemcilik, karşıdevrimci bir ruh halinin büründüğü kulaktı. Ama aynı zamanda devrimci partiler ve devrimci sınıfa, son derece yararlı bir tarih diyalektiği dersi veren, siyasal savaşı yılmadan yürütmeyi onlara anlatan ve öğreten de bu büyük yeniliğin kendisidir. İnsan gerçek dostlarını felaket anlarında tanır. Yenilgi, ordular için iyi bir okuldur." (29)

1982 yılları Türkiye'si'nin durumu Lenin'in çizdiği bu tabloda çok farklı değildi. Tasfiyecilikten kendisini kurtarabilmiş örgütümüzün ve mücadeleyi terketmemiş diğer bazı örgütlerin faaliyetleri, koskoca Türkiye toplumuyla kıyaslandığında oldukça sınırlı kalıyordu. Yeraltı örgütlerinin büyük çoğunluğu çöktürülmüştü. Siyasi polis ve jandarma durumunu güçlendirdikçe daha azgınca saldırıyor, çöktürdüğü örgütlerin bir daha dirilmemeleri için geride kalanları da kazımaya çalışıyordu. Şurada burada yiğitçe çatışarak ölenler, seyrek de olsa kamulaştırma eylemleri yapanlar, antifaşist mücadeleyi sürdürenler yine vardı, ama genelde hüküm süren sessizlik ve yılgınlıktı. "Her şey bitti" diyenlerin, "örgütsel ilişkileri iki seneliğine dondurdular"ni söyleyenlerin, sırf kaçmayı uğraş edinenlerin, devrime küfredenlerin, dönemlerin sayısı çoğalmıştı. Ağır bir baskı ve sömürü altında tutulan yığınlar hareket-sizdiler. Meydan, legal basında sesini duyurabilen Ecevit, köşe yazarları gibi faşizmle uzlaşan liberal muhalefete ve faşizme yamanmış bir parlamento ve çok partili sistem peşinde koşan S.Demirel, N.İlıcak türü sahte demokrasi havarilerine kalmıştı.

Bu dönemde artık devrimci hareketin kadro ve sempatanlarının ağırlık merkezi cezaevlerine kaymış durumdaydı. Zindanlar ağzına dek doluydu. Polis işkencesinden perişan halde çıkan insanlar, bu kez de yeni bir işkence yuvası olan cezaevlerinin cenderesi altına sokuluyorlardı. İşkence ve her türlü baskı eşliğinde dayatılan İstiklal Marşı, tekmil, yemek duası, spor, eğitim vs. gibi faşist yaptırımların amacı, komünistleri ve devrimcileri davadan döndürmek, askerileştirmek ve faşist ideolojinin kumandası altına almaktı. Faşist diktatörlük, devrimci hareketin öncü kadrolarını hazır ele geçirmişken onları ideolojik ve siyasi bakımdan imha edip, geçmişin devrimci ruhundan ve geleneklerinden büsbütün koparmak niyetindeydi.

Cezaevlerindeki faşist terör, Atatürkçü eğitim ve psikolojik yöntemler ne yazık ki sonuçsuz kalıyordu. Poliste ihanet eden hainler gazetelerde itiraflar yayılıyor, devrime küfrediyor, polisle birlikte işkence ve operasyonlara katılıyorlardı. Bazı cezaevleri kahramanca direnirken, bazıları fazla direnmeden yaptırımlara uyuyorlardı, hatta bazı cezaevlerinde bir kısım devrimciler ölümüne direnirken öbürleri hemen yanı başlarında faşizme teslim oluyorlardı. Saflarda karamsarlık, yılgınlık ve teslimiyetçilik hızla geliyordu. "İstiklal Marşı'nın Ulusal Kurtuluş Savaşı'ndan kalma ilercisi (!) bir marş olduğunu öne sürerek, zorla da olsa onu söylemek gerektiğinin "teorisi"ni yapanlar bile vardı. Faşist yaptırımlara uymak

bazı örgütlerin resmi tutumu haline gelmişti. Örgütleriyle bağıni koparıp, "bağımsızlar" ve "yeşiller" hattına geçenlerin sayısı gittikçe artıyordu. Direnen örgütlerin ve devrimcilerin saflarında bile yer yer karamsarlık, sağcılık, teslimiyet eğilimleri patlak veriyordu. Marksist klasiklerin cezaevlerine sokulmaması ve umutsuzluk havası, devrimciler arasında Ç.Altan ve A. İlhan gibi dönemlere, İ.Selçuk ve M.Soyal gibi liberallere olan hayranlığın gelişmesini ve liberal fikirlerin yayılmasını kolaylaştırıyordu. Apolitikleşmenin bir belirtisi olarak elişlerine, politika dışı sanat, edebiyat ve felsefe konularına doğru artan bir ilgi gözleniyordu.

Zaten cezaevlerine gelenlerin bir kısmı polisten geçerken ihanet ve teslimiyete düşmüş olarak geliyordu. İşkence odalarında çözümlü, örgütünün polis tarafından çöktürülmesine yardımcı olan, sokak sokak gezip devrimci toplanan çok sayıda dönem vardı. Dönem olmayan ama şu ya da bu derecede çözülenlerin sayıları durmaksızın çoğalıyordu. Çözümle insanlarda davaya inançsızlığı, kendine ve geleceğe güvensizliği, karşıdevrimin gücünü abartma eğilimlerini geliştiriyordu. Cezaevlerine gidince tekrar kendilerini toparlayan çok sayıda devrimci olmakla birlikte, işkencenin yarattığı çöküntü ve çözümle bu insanlarda olumsuz izler bırakıyordu.

Dışarıdaki, polisteki ve cezaevlerindeki dizginsiz terör ve baskı, idamlar, liberal fikirlerin ve tasfiyeciliğin gelişip yayılması için uygun bir ortamdı. Gerçi bu ortamda, her bunalımda olduğu gibi, bir yandan da direnme, çelikleşme ve radikalleşme eğilimleri geliştirdi ve sürece damgasını vurdu. Ama zehirleyici hava çoğunluk üzerinde önemli tahribatlara yol açmaktan da geri kalmadı. Bu tahribatın, örgütleri ve kişileri eski radikal konumlarından geriye doğru nasıl savurduğu, onları tasfiyeciler düşüncelere doğru nasıl çektiği savunmalarda net olarak görülebilirdi. Sorgu ve savunmalar, adeta pratiğin teoriye yansıdığı bir ayna gibiydi.

Savunmalarda, faşist diktatörlüğe kavuk sallayıp en liberal, en teslimiyetçi düşünceleri savunanlar yine her zaman olduğu gibi karşıdevrimci modern revizyonistlerdi. Bunların olağan tavrı dışarıdayken sıkıyönetime teslim olmak, poliste konuşmak, cezaevinde her türlü faşist yaptırıma gönüllü olarak uymak ve mahkemelerde faşizme ve burjuva demokrasisine övgüler yağdırmaktı. TİKP, TKP, TİP, TSİP, DİSK davalarına ve Barış Davası'na egemen olan hava buydu. Sıkıyönetim yargıçları, mahkeme salonlarında bunlarla kedinin fareyle oynadığı gibi oynuyorlardı.

Bu konuda bir fikir vermek için, bu tür bir-iki savunma örneği üzerinde durmak yararlı olacaktır. Örneğin, TİKP şefleri, önceden de belirttiğimiz gibi, savunmalarında bütün kirli çamaşırlarını ortaya koydular:

"Devlet teröre karşı mücadeleden Aydınlık'tan yararlanmıştı. Birçok yetkili bu gerçeği belirtmiş ve Aydınlık'a sık sık başvurmuştur." (30)

"Apocular ve solcu cinayet örgütleri olaylarının gün ışığına kavuşmasında olduğu gibi, bizim gerçekleri savunduğumuzu, demokrasiye ve yurdumuza hitmet ettiğimizi kanıtlayacaktır." (31)

"Gazetemiz görüş, öneri ve yapıcı eleştirilerini her zaman olduğu gibi açık yüreklilik ve dürüstlikle ortaya koyarak yeni yönetimin ilan ettiği amaçların başarılmasında katkıda bulunmaya hazırdır." (32)

29) Lenin, Sol Komünizm, s. 7

30) İddianame ve Sorgu, s. 166

31) age, s. 36

32) Aydınlik Genel Yayın Yönetmeni Oral Çalışlar, aktaran E. Tuşalp, Eylül İmparatorluğu, s. 283

broşüründe, baştan sona, faşist devletin devrimciler ile MHP'liler arasında eşit mesafede durması gerektiği, devletin "Atatürkçü laik düşünceleri terk etmeye başladığı", Türkiye'nin iç savaş koşullarına "sakat anlayışlar" sonucu sürüklendiği, "iktidara sahip olanlar"ın "yargıyı kendi siyasetlerinin bir aracı olarak kullanmak" istedikleri, "çifte standarda dayalı bir gölgeli adalet"in "mulaka düzenlenmesi" zorunluluğu gibi eksiksiz liberal, sosyal demokrat tezler savunulmaktadır ve bunların içinde burjuva hukukunun dışına çıkan tek bir cümle bile yoktur. (39) Bu broşür, "sınıflarüstü" anti-Marksist devlet teorisi ve "12 Eylül öncesi iç savaşı" MHP, MIT gibi örgütlere bağlayan tezleri ile de oportünizme yeni bir katkıdır. (40)

Bazı unsurlarına kısaca değindiğimiz bu tasfiyeci görüşleri, DY önderlerinin sırf az ceza almak için yaptıkları bir manevra -komünistler siyasi savunmalarında asla oportünist manevralar yapmazlar- olarak görmek doğru olmaz. Aksine, bunlar, 12 Eylül faşizminin baskıları sonucu eski oportünist çizginin evriminin devamı olarak oluşmuş tasfiyeci görüşlerdir. Benzer görüşlerin, ortak yanlar ve hatta fazlasıyla birlikte, ceza tehdidinden oldukça uzak bir yerde bulunan T.Akçam tarafından da savunulması bunu doğrular.

Buraya kadar üzerinde durduğumuz örnekler hakkında dikkatleri şu noktaya çekmek istiyoruz: 12 Eylül faşist karşıdevrimi işkencelerle, kurşuna dizmelerle, idamlarla, faşist yaptırımlarla, Atatürkçü eğitimle, psikolojik yöntemlerle yalnız örgütleri çöktürmeyi amaçlamakla kalmamış; gerek toplumda, gerek cezaevlerindeki devrimciler arasında uzlaşıcı, teslimiyetçi, tasfiyeci görüşleri de geliştirmeye çalışmıştır. Hatta bunu "tek tip ideoloji", "tek tip politikacı", "tek tip insan" gibi asla ulaşılamaz faşist hedeflere kadar götürmeye kalkışmıştır.

Dolayısıyla, faşizm, devrimcilerin bir kısmını eski mevzilerinden geri çekerek tasfiyeciliğe düşürmeyi ve devre dışı bırakmayı başarmıştır. O yüzden, revizyonistleri tasfiyeciliğe yönellen gelişmelerin kendiliğinden olduğu düşünülmemelidir. Lenin'in söylediği şu sözler öğreticidir:

"Burjuvazi, işçi sınıfının partisini tasfiyeyi amaçlayan bütün fikirleri beslemek ve yaymak için elinden geleni yapıyor. Burjuvazi eski hedeflerin yadsınmasını, dar tutulmasını, koparılp atılmasını, budanmasını, anlamlarının sulandırılıp bozulmasını, Pruşkeviçlerle ortaklarının gücünün temelini yıkmanın yerini onlarla uzlaşmaya varmanın almasını yüreklendirmeye çalışıyor." (41)

Türkiye burjuvazisinin bir satın alma silahı olarak kullandığı İtirafçılık Yasası, sıkıyönetim mahkemelerinin cezaları niteliğe ve belli ölçülere göre vermesi, yasalıcılığı körüklenmesi, resmi Gorbacovculuğu övmesi, hatta bazı tasfiyecilerin TV'ye çıkarılması başka ne anlama gelir?

12 Eylül Parkurunda İhanet Yarışı

1980-1983 yılları arasında tasfiyeciliğin sadece örgütsel alanda değil ideolojik ve siyasal alanlarda da uyguladığı sanıldı. Oysa bu yıllarda, gerek yeraltından gelen tasfiyeciler (ve mülteciler), gerek eski yasal partilerin teorisyen takımı, gerekse bağımsız aydınlar, ürünlerini sonradan piyasaya sürecekleri uzun bir kuluçka dönemi yaşıyorlardı. Bunlar, ortak özleri burjuva demokratizmi,

barışçılık, bireycilik, yasallık ve "consensus" olan "yeni" tasfiyeci teoriler üretme hazırlığı içindeydiler.

6 Kasım 1983 seçimlerine doğru tasfiyeciliğin sonuçları yavaş yavaş kendini göstermeye başlamıştı. Faşist diktatörlüğün üzerinden üniformalarını çıkarıp askeri kabuğunu atmaya başlaması, tasfiyecilerde faşizmin kendiliğinden gideceği ve yerini demokrasiye bırakacağı anlayışını güçlendirdi. TKP gibileri, cuntaya karşı, sosyal demokrasiden Demirel'e kadar uzanan sözde geniş bir anti-faşist ittifak oluşturulması propagandası yapıyorlardı. Eski yeraltı örgütlerinden kopmuş ya da tasfiyeciliğe sürüklenmiş yığınla insan burjuva muhalefetin kuyruğuna takılarak, bu kisve altında HP, SHP ve DSP gibi sosyal demokrat partilere girdiler. Halbuki bunlar faşizme karşı mücadele bahanesiyle burjuva muhalefetin yionluğunu yapıyor, söz konusu partilerin "sol" kanatları içinde eriyip gidiyorlardı. Hatta içlerinden Demirel'e "demokrasi" savaşıyla yakıştırıp, ona hayranlık duyanlar bile çıkıyordu. Aslında sosyal demokrat partilere kapağı atan yüzlerce eski kadroyu bu duruma getiren, mücadeleyi tatil eden tasfiyeci örgütlerdi.

12 Eylül yılları sadece sol parti ve grupları değil ilerici aydınları da sağa, inkarcılığa, liberalizme savurdu. Darbe öncesinde devrimci atılımın etkisiyle radikalleşen aydınlar, faşizmin sindirmesi karşısında kendi içlerine kapanarak, halk yığınlarını kısıp altın alan depolitizasyondan derinden etkilendiler ve faşizme karşı mücadelede üstlerine düşen görevleri yerine getirmedi. Her karşıdevrimci saldırı döneminde görülen sağa kayış ve döneklik bu dönemde daha da ağır yaşandı. Ç. Altan, A. İlhan, M. Barlas gibi faşizm dalkavuklarına yenileri eklendi: C. Çandar, İ. Özal ve U. Alacakaptan gibi bazı sözde sosyalist aydınlar, islami görüşlere yönelerek aradıkları tanrıyı buldular. Bazı aydınlar ve eski örgüt militanları ise, Özal ekonomisinin köşeyi dönme "felsefesi"ne uyarak holdinglerde, basın kuruluşlarında, reklamculukta kendilerine birer köşe kapıldılar. Uzun zaman sustuktan sonra "demokrasi" takvimiyle birlikte canlanarak sona doğru seslerini çıkararak aydın kesimi, sanki vicdanlarına rahatlatmak ve bunlarla aralarına bir sınır çekmek ister gibiydi. Ne yazık ki, ilerici aydınlar arasında faşizmin tahribatından etkilanmeyip ayakta kalabilenler küçük bir azınlıktılar.

Yenilgi yıllarında faşizmin sağa savurduğu aydın hareketi yeni tasfiyeci ürünlerini vermekte gecikmedi. Bu yeni tipler, Nazım Hikmet'leri, Yılmaz Güney'lerin tam tersi, ama Aclan Saygıncı'ların, Ç. Altan'ların soyundan gelen döneklerdi. Yılmaz Güney'in öldüğü sıralarda "Sudaki İz"yle Ahmet Altan, "Gece Dersleri"yle Latife Tekin, "Prens"yle Sinan Çetin, "Bacı"yla Necdet Şen faşizmin vitrininde yerlerini almak üzereydiler. Her nedense adları "eskü solcu"ya çıkarılmış bu tasfiyeci aydınlar yaptıklarında çöküşü, bayağılığı, alçaklığı, ihaneti yüceltmiyorlardı. Sanat ürünleri sıradanlık, fuhuş, şiddet, mistisizm, bireycilik üzerine oturmuş bayağı şeylerdi ve hepsinin ortak tarafı komünistleri ve devrimcileri karalamak, devrimci geçmişe küfretmekti. Hepsisi de ağızbirliği etmişcesine faşizmin basın ve itirafçılar aracılığıyla piyasaya sürdüğü karalamaları tekrarlıyorlardı. Devrimciliğin insanı tutsak edip robotlaştırdığını, kişiliği yok edip bozduğunu, doğal ve insani gereksinimleri bastırıldığını ispatlamaktı amaçları. Yaşamları boyunca ne

9) Askeri Yargıda Çifte Standart (Devrimci Yol Dava Dilekçeleri), Belge Yayınları

40) DY 12 Eylül öncesinde "iç savaş" teorisini yapanların başında geliyordu. Üstelik bu, mevcut durumun abartılması pahasına yapıldı. Şimdi ise, iç savaş kararıyor, onu faşizmin bir oyunuymuş gibi gösteriyorlar. Lenin iç savaş için, "birbiri ardı sıra gelen, birbiri üzerine yığılmış, artmış, kızgıncı, iktisadi ve siyasal çatışmalardan sonra iki sınıf arasında silahlı çatışma haline dönüşen sınıf savaşımının, en keskin biçimidir" der. Marksist-Leninistler, iç savaş eğer burjuvazi ve faşizm tarafından devrimci hareketi ve halkı ezme için yukarıdan tezgahlanan bir oyun değilse, onu ezilen sınıfların ezen sınıflara karşı haklı, ilerici bir başkaldırı olarak görürler. Doğru olan iç savaş hem olumlamak, hem de bir devrimle taçlandırmaya çalışmaktır. Dolayısıyla, 12 Eylül öncesi sınıf kavgasını MHP'nin geliştirmek istediği bir iç savaş olarak görmek, ezilenlerin ayağa kalkışını karalamak anlamına gelir. Bu da tasfiyecilerin sıkça yaptıkları, devrimci mücadele geleneklerini ve deneyimlerini gözden düşürme bir yoludur.

41) Lenin, Tasfiyecilik Üzerine, s. 316

yakından tanıdıkları, ne de aralarında buldukları devrimciler onlara göre kompleksli, içe kapanık, yaşamı tanımayan, idam sehpasında bacakları titreyen, korkulu, sevgiye yabanca, sekte tiplerdi. Çatışarak ölmeye, işkenceye direnmeyle, dava uğruna kendini feda etmeyle bol bol alay ediyorlardı. Sinan Çetin, "birileri için acı çekmeyi ve ölmeyi anlamıyorum" diyordu. Latife Tekin "Gece Dersleri"nde örgüt yaşamını karalıyor, çarpıttığı yeraltı devrimcilerini, "her türden teorinin yalama ettiği bir civata" olarak gösteriyordu. Babasının oğlu "ensist" Ahmet Altan'ın "Sudaki İz"inin kahramanları, Turhan İtil'in tezlerinden tanıdığımız, gerçek yaşamda olmayan yapay kişilerdi.

Faşizmin daha 12 Eylül günü Marksist-Leninist klasiklerden ve devrimci yayınlardan "temizlediği" alanı, anti-komünist, döneke, liberal yayınlar çoktan istila etmiş bulunuyorlardı. Andre Gorz'un "Elveda Proletarya"sı, döneke Türk aydınının ağzında "Elveda Başkaldırı" olmuştu. Artık Fromm, Reich, Freud, Orwell gibi yazarlar satış rekorları kırıyorlar, "Varolmanın Dayanılmaz Hafifliği", liberal aydınların başucu kitabı oluyordu. Kışla disiplinine hapsedilmiş üniversite gençliğine nihayet bulunmuş tuzak diskoculuk ve fuhuştu. Porno, video filmleri ve lüks dergilerle toplumun tüm katlarına yayılıyordu. Burjuva erkeğe "Playboy", proleter ve yoksul erkeğe "Tan", burjuva kadına "Erkeğe", burjuva erkeğe "Kadınca"... Topluma yukarıdan aşağı zerkedilen ahlaki yozlaşma bütün barikatları aşip tasfiyeciler saflara kadar geliyor ve burada "özgür aşk" taraftarlığına dönüşüyordu.

12 Eylül faşizminin bastırıldığı devrimci hareketten kalan boşluğu doldurmaya aday yeni akımlar türemişti: Feminizm, çevrecilik, ateizm, anti-militarizm, eşcinsellik... Yerden mantar biter gibi ortalığı kaplayıvermiş olan bu ithal malı moda akımlar, Marksist-Leninist sınıf mücadelesi anlayışının ve sosyalizmin çözmekte yetersiz kaldığını iddia ettikleri sorunlardan bahisle Marksizm-Leninizm'e karşı yeni saldırı cepheleri açıyorlardı. Sözümona sosyalizm kadın sorununu çözemiyordu, bunlar çözeceklerdi. Sosyalizm çevre kirlenmesine karşı ilgisiz kalıyordu, çözüm anahtarı bunların elindeydi. Ama radikal görünen bütün söylemlerine karşın, ne kapitalizmden ötesini görebildikleri, ne de reformist taleplerden fazlasını önerdikleri vardı. Asıl ilginç olan "Marksist-Leninist" tasfiyecilerimizin bu 12 Eylül akımlarına bol keseden "radikal devrimcilik", "olumluluk", "doğal müttefiklik" yakıştırmaları, feminizmi ve çevreciliği eleştirisiz bağışlarına basmaları idi.

Ne var ki, bu burjuva akımlar, faşist diktatörlüğün komünistleri ve devrimcileri öldürerek, zindanlara doldurarak, yeraltı örgütlerini çöktürerek ve halkın direnişini susturarak düzlediği platformda yalnız değillerdi. Fazla şansları olmayan feministlerin, yeşillerin, homoseksüellerin yanı başında asıl köşe kapma yarışına girenler modern revizyonistler, lafta sosyalist aydınlardı. Siyasi polisin kapılarını bile çalmadığı, çalsa da bir süre sonra bıraktığı tasfiyeciler için fırsatı kaçırmayacak kadar açığoçtdu.

Siyasi polisin ve askerlerin illegal bir bildiri dağıtmasında bile hala yayılım ateşiyile karşılık verdikleri bir ortamda, öccelen "Yarın", "Saçak", "Yeni Gündem", "Yapıt" gibi yasal yayınlar çıkarılmaya başlandı. Bunlara daha sonraki "2000'e Doğru", "11. Tez", "Gelenek" eklendi. Faşizmin cinsel alanda böylesi dergilerle piyasaya çıkan TİP'i, Aydınlar Birliği tasfiyeciler, YÖK artığı tasfiyeciler, bunlar aracılığıyla çürük teorilerini yavaş yavaş göz önüne çıkıncı, faşizmin silmek için uğraştığı bellekleri insanlara hatırlatmaya çalışıyorlardı.

Bunlara arasında kimler vardı? 12 Eylül faşizminin zorluklarını göğüslerip acılarını yüreklerinde taşımış

komünistler ve devrimciler dışında herkes vardı. Faşizmin gübreliliğinde gelişip serpilmiş tasfiyeciler kaçaklar Osman Yaşar Yoldaşcan'ların, Fatih Öktülmüş'lerin, Abdullah Meral'lerin, Mahsun Korkmaz'ların, Zeki Yumurtacı'ların, Erdal Eren'lerin, Mustafa Özenç'lerin cesetlerine basa basa ilerliyorlardı. Eski ihbarcı D.Periçek, doğuştan tasfiyeciler M.Ali Aybar, sabık H.Berktaş, Birikimci M.Belge, YÖK çömezleri troçkist Savran'lar, rantiyer Ertuğrul, üç yıllık devrimci on üç yıllık mülteci T.Akçam ve diğerleri, burjuvazinin hoşgörüsü altında sosyalizm pazarlamaya çıkmışlardı. Elleriindeki "yeni" dedikleri mallar aslında II. Enternasyonal'den, Bernstein'dan, Troçki'den, Tito'dan, Mao'dan kalmaydı. "Stalinizm'e", "dogmatizm'e", "tepeden inmeciliğe" karşı bula bula bu eski malları bulabilmişlerdi. Bunlara göre Marksizm-Leninizm bunalımdaydı ve Türkiye Devrimci Hareketi'nin bütün hastalıkları da bundan kaynaklanıyordu. Yenilginin nedeni ne modern revizyonizmdi, ne de tasfiyecilikti, Marksist-Leninist teorinin "dogma"ları, Leninist-Stalinist örgütlenme anlayışı, devrimci şiddet idi. Ve eğer "yasallık", "çokseslilik", "kanatlı parti", "sivil toplum", "siyasal çoğulculuk", "demokratizm" (vb) uygulanırsa, bütün bu hastalık nedenleri ortadan kalkardı.

Hepsi de birbirinden daha Marksist ve devrimci görünmeye çalışan bu aynı soydan revizyonistler "sof" görünenin yolunu da keşfetmişlerdi. Sivil toplumcu M.Belge Kemalizm'i eleştirerek, Kemalist D.Periçek sivil toplumculuğu eleştirerek, ihbarcı H.Berktaş ihbarcılığı eleştirerek, liberal "Gelenek"çi aydınlar "demokratizm"i eleştirerek, kuyrukçu troçkistler popülizmi eleştirerek, mülteci M.Belli mülteçiliği eleştirerek, birbirlerini sollamaya çalışıyorlardı. Eğer o da olmazsa, sosyal demokrasiyi, Kundera'yı, "Ses'i", "Sudaki İz'i, K.Popper'i eleştirerek devrimcilerini kanıtlamış oluyorlardı!

Bütün bunlar 12 Eylül döneminde revizyonist ihanetin ve ikiz kardeşi tasfiyeciliğin ne denli koyu ve uzun süreli etkilere sahip olduğunu gösteriyor. Kuşkusuz bunun çeşitli tarihsel, dönemsel, ulusal ve uluslararası nedenleri vardır.

12 Eylül faşist darbesi devrimci hareketin önemli zaafı ve hatalar taşıdığı, dağınıklık içinde olduğu bir dönemde gerçekleşti. Türkiye solunda eski bir geçmiş ve yerleşik geleneklere sahip olan tasfiyecilik, yenilginin sonuçlarını özellikle ağırlaştırdı. Türkiye'de geleneklerini hakim kılabilmiş güçlü bir komünist partinin olmaması, hem faşizmin, hem de tasfiyecilerin işini kolaylaştıran önemli bir etkeni. Hemen tamamı gençlik, aydınlar, köylüler, kent küçük burjuvaları sosyal tabanına dayanan ve özellikle işçi hareketiyle kaynaşmamış olan küçük burjuva akımlar, tasfiyeciliğin gelişmesi için en uygun zemini oluşturuyorlardı. Bu, dünün yarı tasfiyeciler, dernekçiliği ve dergiciliği ile birleşince direniş güçleri arasında tasfiyecilik salgın bir hastalık gibi yayılabildi. Üstelik bu hastalıklı bünyeler bir de uluslararası planda bugün daha güçlü esen Gorbacov revizyonizminin, troçkizmin, "Euro-komünizm" in yoğun bir ideolojik bombardımanına uğradılar.

Ama bütün bunlara karşın sürece asıl damgasını vuran, bir yandan faşizmin saldırılarına, öte yandan tasfiyeciliğin tahribatına karşı direnen, en ağır koşullarda eski mücadele geleneklerini yaşatan ve geliştiren, her alanda kahramanlık örnekleri veren, komünistlerin ve anti-faşist yurtseverlerin oluşturduğu anti-tasfiyeciler kampı olmuştur. Proletarya ve emekçilerin, devrimci mücadeleye katılan taze güçlerin gözünde itibar sahibi olan, onlara güven veren ve gelecek vaad eden sadece bu kamptır. Kapitalist sistemin keskinleşen çelişkileri ve sınıf çatışmaları, tasfiyecilere, kavga kaçkınlarına değil, militan devrimcilere, geçmişin ihtilalci geleneklerinin tasfiyecilerine, kava gibi sağlam Marksist-Leninistlere şans tanımaktadır. Bu yüzden, modern revizyonistler, tasfiyeciler umduklarını bulamayacaklar, sonunda sahnenin gerisine itileceklerdir. ■

Bir Kitap

KARŞIDEVRİM İÇİNDE KARŞIDEVRİM

Adını dünyaya '80'lerde Polonya'dan duyuran "Dayanışma" şimdi iktidarda. Polonya emekçi halkının yıllardan beri revizyonist bürokratik diktatörlüğe duyduğu nefret ve öfkeyi kendi kanallarına akıtmasını iyi bilen "Dayanışma", iktidara adım adım, her adımını emperyalizmin, içteki ve dıştaki gericiğin, ultra sağcı güçlerin direktif ve denetimi altında dikkatle hesaplayarak yürüdü. "Özyönetim"den, hükümetle "ortaklık"tan, "işletmelerin ortak yönetimi"nden iktidara... Sözde sosyalizmin kötülüklerine son vereceği iddiasıyla sahneye çıkan "Dayanışma", çoktandır iktidarı muazzam gücünü kullanıyor. Peki Polonya proleteriyası ve halkı sıkıntılardan kurtuldu mu, refaha kavuştu mu? Ne gezer! Son olarak, hükümetin tarım politikasını protesto ederek Tarım Bakanlığı'nı günlerce işgal eden çiftçilerin eylemine polis baskınıyla son verildiği haberini geçi ajanslar.

Son birkaç yıllık gelişmelerden sonra gizlenemeyecek ölçüde sırttan gerçeklerin ortaya serilmesi, kimilerinin kafasını enikonu karıştıran Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa ülkelerinde yaklaşık 30 yıldır yaşanan revizyonist çürüme ve yozlaşmanın kaçınılmaz göstergeleri olarak kendisini dayatıyor. Çıplak olgular ve bunlara yakışan nitelermeler, cillardan ve rötuşlardan arınınca; gerçeğin dramatik ama bir o kadar da kesin, geçmişini aydınlatan geleceğe anahtar yüzü çıkıyor karşımıza. Daha düne kadar sosyalizm diye alkışlanan revizyonist diktatörlükler birer birer yıkılıp dünya kapitalizmine entegre olma sürecini yaşarlarken, günün inkar edilmez gerçekleri karşısında süt dökmüş kediye dönenler; ya da bunlardan, sosyalizmin kendini yenilemesi diye hala medet umanlar çıkabiliyor. Oysa bugünün olgularının temeli çok öncelerde atılmıştı. 1950'lerin ilk yarısından başlayarak SB'de ve diğer Doğu Avrupa ülkelerinde sosyalizmin, devrim düşüncesini ve ideallerinin katledilmesi süreci kapitalizmin restorasyonu ile atbaşı gitmişti. Yaşananlara ilişkin ışık yıllar öncesinden düşmüştü üstlerine. Ama, görmek istemeyenden daha körü yoktur.

Bu genel çerçeveye içinde, Polonya dramı, son derece içiçe geçmiş süreçlerin ve güçlerin, karşıdevrimin daima rekabet halindeki kanatlarının mücadelesinin ve esas olarak, revizyonizme kayan PBİP (Polonya Birleşik İşçi Partisi)'nin hata ve günahlarının bir sonucu olarak, aldatılan ve sosyalizme düşman güçlerin denetimine sokulan Polonya proleteriyasının, neredeyse 40 yıllık bir dökümünü vermesi açısından özgül ve öğretici.

'50'lerden bu yana neler oldu ki, Polonya işçi sınıfı ve emekçi halkı, biri diğerinden karşıdevrimci iki kliğin iktidar mücadelesinde, kumarın üstüne oynandığı en değerli taş haline gelerek bu iğrenç koştuk kavgasına alet oldu. Devrimde olduğu gibi, bütün bir sosyalizmin inşası sürecinde de öncü ve önder güç olarak kitlelere kılavuzluk etmesi gereken parti, nasıl oldu da modern revizyonizmin kendi saflarına ve ülke yaşamının tüm alanlarına sızmasına ve gelişip güçlenmesine göz yumdu? Emperyalizmin ve uluslararası gericiğin boy verip serpileceği, işçi sınıfını kendi çıkar ve amaçları doğrultusunda yönetip yönlendireceği bu elverişli "iç saha" hangi eksikliklerin sonucu olarak yaratıldı? Karşıdevrimciler arasında yıllarca süren bu Yahudi pazarlığında "üçüncü bir güç" olarak yer alan Polonya işçi sınıfı ve halkı ne kazandı, neler kaybetti? Cevapları günümüzde de işik tutacak bir sorular uzatılabilir. Spiro Dede'nin, Karşıdevrim içinde Karşıdevrim adlı incelemesi, 1948'lerden başlayarak 1983'lere, ama

özellikle de 1980-1983 arası dönemde Polonya'da yaşananlara kapsamlı bir araştırmacı gözleyle bakıyor. Döneme ilişkin belge ve kaynakların titiz bir dökümünü vererek, olguların ML anlamda tahlilini yapıyor.

Polonya, 1956'da Poznan'da, 1976'da Varşova'da, 1980-81'de Gdansk, Gdynia, Sopot'tan başlayarak tüm ülkeye yayılan ve yaşamı felç eden grevlere ve gösterilere sahne oldu. Öncekiler bir yana, '80-81 "Dayanışma" grevleri dünya çapında yankılandı. Öyle ya, "sosyalist" bir ülkenin işçileri ayaklanıyor, ülkeyi grevlerle sarsıyor, iktidarda olduğu iddia edilen kendi temsilcilerine karşı "bağımsız sendikalar" kurarak, "Grev Hakkı", "Hükümetle Ortaklık", "Tam Dini Özgürlük", "Ücret Artışları", "Ekonomik Reform", "İşçilerin Özyönetimi" gibi talepler öne sürüyorlardı. Emperyalist propaganda merkezleri ve Batılı aşırı sağcı ajanslar, "Polonya sorunu"na hakettiği önemi vermekte adeta yarışıyorlardı. Bu arada, bünyesinde topladığı muazzam işçi kitesine bakıp gözleri kamaşarak; ona yön veren ideolojiyi, hedeflerini, bağlantılarını gözden kaçırarak -buna işlerine gelmediği için kulak arkası eden demek daha uygun olur-, "Dayanışma"yı, işçi inisiyatifinin örgütlenmiş ve harekete geçmiş biçimi olarak ayakta alkışlayan yerli troçkistlerimizi de unutmamalıyız. Sosyalist bir ülkede karşıdevrimci hareketler olabilir mi? Başlangıçta, ya da ortaya çıktığı evrede onlara karşı tavır nasıl olmalıdır? Bu noktada, sosyalizmin kurulmasında katedildiği iddia edilen 30 yıllık yola ve bu süreçte Polonya işçi sınıfı ve emekçi halkına her alanda önderlik etmesi gereken Parti'ye ve rotasına bakmakta yarar var.

1925'de PKP adını alan PBİP, Polonya Krallığı ve Litvanya Sosyal Demokrat Partisi (PKP ve LSDP) ile Polonya Sosyalist Partisi-Sol (PSP-S)'un birleşmesiyle 1918'de kurulmuştu. Önüne koyduğu hedefler ve Polonya proleteriyasının devrimci coşkusu ve mücadelecili geleneğiyle beslenmesi açısından avantajlar taşıyorsa da; karma bir parti olması nedeniyle partinin iki öncelinden gelen, belli bir formasyon ve "tutarlı devrimci hedeflerden yoksun unsurlar"ın yanı sıra, kısa sürede bir dizi troçkist ve oportünist partiler sızmasının önüne geçemedi. Bunlar partiyi yavaş yavaş yavaş ve burjuvazinin hizmetine soktular. 1938'de PKP dağıldı. 1942'de, İkinci Savaş'ın ateşi içinde Polonya İşçi Partisi (PIP) kuruldu. Bu parti, faşizme karşı mücadelede işçi sınıfı ve halka önderlik etmesi yanında, savaş sonrası Polonya'nın sosyoekonomik dönüşümlerini gerçekleştirmeye adaydı ve olumsuz geçmişleriyle tutarlı bir tarzda hesaplaşarak partiyi güçlendirebilir ve ML bir çizgi izleyebilirdi. Ne var ki, aynı iddialarla ortaya çıkan ve Enver Hoca'nın, "... mevcut partinin burjuva sözde işçi partileriyle mekanik bir biçimde birleşmesi" (1) olarak nitelediği, 1939'daki Nazi işgaline gelineceye dek Polonya burjuvazisinin çıkarlarına hizmet etmiş olan, Polonya Sosyalist Partisi (PSP) ile birleşti.

Bileşiminin ve niteliğinin belirsizliği önemde olduğu bu tayin edici anlarda, partiye en fazla sayıda üye kaydetmede gösterilen gayretkeş rekabet, kapısını kendisine "komünist" diyen her türden unsura dönmekte açarak tabandaki ve önderlikteki kilit mevkileri ele geçirme ve onu içten yıkma amacındaki, gericiğin en tehlikeli tabakalarının partiye doluşmasına yol açtı. Stalin'in, "... partimiz, kapısı yalnızca sınırlı açılımlara açıktır bir tabakadır" sözü unutuldu gitti. Çoktandır revizyonizmin denetiminden çıkıp, klasik anlamda Batı kapitalizmine yönelik Doğu Avrupa ülkelerine bugün baskınla, ideolojik bir anlamda modern revizyonizmin

bu ülkelerdeki komünist partilere sızmasının kaçınılmaz olup olmadığı sorusu kafaları kurcalayabilir. *"Modern revizyonizmin bir parti içinde zafere ulaşip ulaşmaması öncelikle iç etmene, partinin niteliğine, Marksist-Leninist bir çizgide bulunup bulunmadığına, 'doğasına yabancı negatif olgunun ortaya çıkışının büyük ölçüde sınırlanabilirdiği'*(2) sosyalizm koşullarında sınıf mücadelesini yükseltip yükseltmediğine bağlıdır."(3)

Başını W. Gomulka'nın çektiği milliyetçi sapma, Titocu revizyonizmin, parti-cephe ilişkisi ve partinin cephedeki rolüne ilişkin antimarksist tahrihatlar, *"özyönetim"*, *"işçi konsesyonları"*, *"sosyalizme giden ulusal yollar"* gibi oportünist yaklaşımlarla dile geldi. Üstelik, Polonya halkının Çarlık Rusyası'na duyduğu haklı nefret, iktidardan düşürülmüş olmakla birlikte henüz tümüyle tasfiye edilmemiş ve Batılı emperyalistlerce kışkırtılan ve desteklenen burjuvazi, gerici aydınlar ve Kilise tarafından SB'ye, Sovyet halkına milliyetçi ve şoven duygular olarak yönektmişti. Sosyalizmin inşası döneminde olumlu sonuçlar elde edilmişti, ne var ki sosyalist sanayi geliştirilirken tarımdaki sosyalist gelişme, özellikle de tarımda devlet sektörü ihmal edilmişti; kolektifleştirme yarı yolda kalmış, kırsal alanda radikal bir toprak reformu yapılmamıştı.

1956'da SBKP'deki *"demokratikleşme"* adı verilen değişimler, yankısını en fazla Polonya'da buldu; geçmişten kalan sosyalist olan ne varsa vahşice saldırıya uğradı. Oportünist sapmaları nedeniyle partiden atılanların itibarları iade edildi; kolektif kararlara karşı saldırıya geçildi, bu saldırılardan nasibini sözde *"dogmatikler"* ve *"sektekler"* aldı. Amaç açıktı, partideki sağlam unsurları iyice temizlemek... Sovyetler Birliği'nde Kruşçevci revizyonizm iktidara gelişi, dünya proletaryası ve ilerici insanlar için çok ağır bir darbe olmuştu. Polonya'da olduğu gibi, her tür ultra gerici akım ve eğilime, boy verip egemen hale gelebilme ve iktidarı ele geçirme amacıyla, proletaryanın meşru taleplerini kullanmaları için elverişli bir zeminin yaratılmasında Kruşçevci revizyonizmin rolü büyüktür. Polonya'da ve diğer Doğu Avrupa ülkelerinde tezgahlananlar, SB'de yaşananların tıpkısıdır. Çürüme, yozlaşma, ahlaki çöküntünün, çok sayıda parti üyesini de içine alacak şekilde yaygınlaşması; *"devletin demokratikleşmesi"* adı verilen, devlet iktidarının merkezileştirmesinin dağıtılması; yani, proletaryanın diktatörlüğünü yıkmaya faaliyetleri, daha 1956'larda Polonya'da Gomulka eliyle başlatılmıştı. Emekçi kitlelerin partiye olan güvensizliği ve nefretli adım büyüdü; fakat bu öfke örgütsüzdü. Öncü kurmayından yoksun kalan Polonya proletaryasının, iktidardaki revizyonizm, Katolik Kilisesi, içteki ve dıştaki Polonya gericiliğinin ağına düşmesi kaçınılmazdı. Emperyalizm ve modern revizyonizm arasındaki Polonya'yı kendi nüfuz alanlarına sokma savaşını, kimi zaman barışçıl uzlaşmalar, kimi zaman da kıyasıya çatışmalarla 30 yılı aşkın bir süre devam etti. Kendileri için stratejik bir bölgede bulunması nedeniyle ondan bir türlü vazgeçmek istemeyen modern revizyonistlerce, 1956, '70, '76 ve '80-81 karşıdevrimci ayaklanmaları, *"... şurada Sovyet tankları, orada Polonya tankları tarafından bastırıldı, ama devrimin düşmanları tarafından bastırıldı."*(4)

Polonya'daki hareketle neredeyse özdeşleştirilen *"sendikaların bağımsızlığı"* olgusu neydi? Bunun, Lenin'in eserlerinde sık sık değiştiği *"bağımsız sendikalar"*la hiçbir ilgisi yoktur; Lenin'in kastettiği, burjuvazi ve gericilik tarafından kurulan ve yönetilen *"resmî"* sendikalara bağımsızlıkta kendini kurtarmış, *"proletaryanın bağımsız sınıf örgütleri"* dir. Polonya gerçekliğinde, sözde *"bağımsız sendikalar"*a ilham veren ideoloji, yönetimi ve önderliği, tabanında milyonlarca işçi olmasına rağmen; aşırı sağcı güçlerin, Kilisenin ve emperyalizmin piyonları, gerici aydınların elindeydi. Daha 1899'larda sosyal şovenizmin

kuramcısı Bernstein'in, *"sosyalizmin önkoşulları"*nda formüle ettiği görüşlerinden yola çıkan sendikalistler, sendikal hareketin doğru bir biçimde gelişimini güvence altına alacak şeyin parti politikası açısından tarafsızlık olduğunu söyleyerek partinin sendikalar içindeki önder rolünü inkar ediyorlardı. Oysa, *"tarafsızlık"* sınıfsal kriterler açısından tıpkı *"partilerüstü"* ve *"sınıflarüstü"* şeklindeki yaklaşımlar gibi, toplumsal sınıf mücadelesinin özünü karartma ve onu dayanaklarından koparma anlamına gelir. Anarko-sendikalistlerin atalarından Sorel'in, sendikaların her şey için yeterli olduğu şeklindeki tezi, proletarya diktatörlüğünü, dolayısıyla silahlı ayaklanmayı reddedip, yerine *"kavuşturulmuş kolları"* ayaklanmasını geçirdiğinden başarısızlığa mahkumdu. Öncü partinin, proletaryanın ML partisinden örgütleyip yönetmediği *"kavuşturulmuş kolları"* ayaklanmasını, nihai amaca, işçi sınıfının çıkarlarına düşman bir yönetimin alaşağı edilip, devrimin gerçekleştirilmesine yetmeyeceğini, Polonya örneği göstermiştir. Ne sosyal ve siyasal taleplerle bütünleştirilmeyen ekonomik taleplerin öne çıkarılması, ne de sınıf mücadelesinin *"izin verilen"* tek biçimi olma sınırını aşamayan, *"grev hakkı"*nin yasallaşması kazanımı Polonya proletaryasını özlemlerine ulaştırmıştır. Kazanan, Polonya proletaryasının *"aşırı derecede"* devrimcileşmesinden korkan ve hareketinin üst biçimlere şıracamasının önünü kesmek için bu tür önlemlerin alınmasında uzlaşan karşıdevrimin iki kampı oldu.

Polonya'da kulakları sağır edecek tarzda reklamı yapılan, *"işçilerin hükümette söz sahibi olma hakkı"*, daha doğrusu *"Dayanışma"*nın hükümetle *"ortaklığı hakkı"*, işçi sınıfının iktidarda olduğu sosyalizmde başlı başına saçmalaktır. Kendi kendisiyle *"ortaklık"* kuran bir işçi sınıfı dünyanın neresinde görülmüştür! Bu eski yave, orada sosyalizm diye bir şeyin olmadığını göstermekle kalmaz, *"Dayanışma"*nın sendikal bir örgüt olmaktan ziyade, kendisini revizyonist hükümete bir alternatif olarak sunan *"ultra kapitalist gericiliğin siyasi örgütü"* olduğunu da gösterir. Proletarya diktatörlüğü sisteminde, sendikalar, partinin çizgisini kitlelere taşıyan ve onları ulusal ekonomiyi yönetecek tarzda eğiten aygıtlardır. İşletmelerin *"ortak yönetimi"* ve *"ortak işletilmesi"*ne ilişkin, sendikalizmin en bayaht nakaratları ise, sanayi dallarının yönetimini partisiz işçiler kitesine teslim ederek partinin belirleyici fonksiyonunu yok etmeyi amaçlamaktadır. *"Eğer parti değil, bizzat sendikaların kendileri adaylar sunacaklar ve yönetecekler dersek, bunun çok demokratik bir havası olacaktır ve belki de bize oy kazandıracaktır, ama uzun zaman değil. Bu proletarya diktatörlüğünün sonu olur."*(5) Gelişmeler Polonya'da *"Dayanışma"*yı iktidara dahi getirdi ama sorunlar azalmak şöyle dursun, katlanarak şimdiki hükümeti de sarsacak boyutlara ulaştı. Bu yağmurda küplerini dolduran ise yalnızca emperyalizm ve Polonya'nın gerici burjuvazisi oldu.

"Polonya işçi sınıfı revizyonist klikten ilk ayrılan ve ona karşı ayaklanan ilk işçi sınıfıydı (ve onun büyük erdemlerinden biri burada yatar)."(6) Fakat onun açmazı, bugün de karşı karşıya olduğu acil sorunun çözümünde, Marksist-Leninist partisinin yokluğunda yatmaktadır. Zaaf ve eksikliklerini yerli yerine oturtunca, Polonya proletaryasının önünde zor ve çetin bir yol olduğu görülüyor. Ne var ki, emekçi Polonya halkının haklı istemlerini ve birleşik gücünü, bu kez yalnızca kendi bayrağı altında toplayarak yeniden ayaklanmasının tohumları da yine, deneyleri ve geçmişin dersleriyle mücadele içinde pişen Polonya proletaryasındadır.■

1) Enver Hoca, Kruşçevçiler, Tiran 1984, sf. 299, İng. baskı

2) Enver Hoca, 7. Kongre Raporu, Tiran 1974, sf. 110, İng. baskı

3) Spiro Dede, Karşıdevrim İçinde Karşıdevrim, sf. 46

4) Enver Hoca, Kruşçevçiler, Tiran 1984, sf. 322, İng. baskı

5) Lenin, Anarşizm ve Anarko-Sendikalizm, sf. 397, abç

6) Spiro Dede, Karşıdevrim İçinde Karşıdevrim, sf. 99

17 Haziran... KAZANACAĞIZ!

Yoldaşımız, TİKB Merkez Komitesi üyesi Mehmet Fatih Öktülmüş ve diğer Ölüm Orucu şehitleri, DS üyeleri Abdullah Meral, Haydar Başbağ, Hasan Telci, örgütümüzce gerçekleştirilen bir kampanya ile anıldılar.

İstanbul ve Adana'da, birisinin üzerinde Fatih yoldaşın Ölüm Orucu sırasında bilincini kaybetmeye başladığı sularada dahi haykurmaktan geri durmadığı, "KAZANACAĞIZ!.." sözü yazılı iki afiş çok sayıda yapıştırıldı. Zeytinburnu tren istasyonu ve Merter Keresteciler Sitesi'ne, "Ölüm Orucu Şehitleri Ölümsüzdür!," "Proletarya Kahramanı Mehmet Fatih Öktülmüş Ölümsüzdür!" yazılı TİKB imzalı iki pankart asıldı. Örgütsel çalışma yürüttüğümüz bazı bölgelerde duvar yazılamaları yapıldı.

15 Haziran günü, Mehmet Fatih Öktülmüş ve Haydar Başbağ'ın mezarlarının bulunduğu Silivrikapı'da Genç Komünarlar bir anma toplantısı düzenlediler.

16 Haziran günü, Bahçelievler-Siyavuşpaşa'da, Türkiye İhtilalci Komünistler Birliği taraftarlarının katıldığı bir korsan gösteri gerçekleştirildi. Yol iki taraftan ateş yakılarak kesilip yürüyüşe geçildiğinde, göstericiler çevrede toplanan halk tarafından alkışlandı. Korsan gösteriye katılan yoldaşlarımız buna aynı şekilde alkışlar ve sloganlarla karşılık verdiler. Bir kahvenin önündeki demirlere, üzerinde Mehmet Fatih Öktülmüş'ün resmi bulunan iki pankart asıldı. Burada yapılan konuşma geniş bir topluluk tarafından izlendi. Halk gösteriye katılmamakla, göstericilerin az uzağında durmakla birlikte yakın bir ilgi ve destek veriyordu.

Korsan gösteri bitmiş, göstericiler dağılmaya başlamışlardı ki, olay yerine gelen bir trafik polisi silahını çekerek göstericilere doğru yürüdüğünde, karşısında göstericileri koruyan militanları buldu. Önce kalabalığın arasına, sonra bir apartman aralığına sindi. Göstericilerin uzaklaşmasından sonra, yoldaşlarımız uyarı ateşi açarak çekildiler. Saniyeler sonra gelen ekip arabaları gözaltına alıp, işkence edecek kimseyi bulamadılar. Gösteri kayıpsız sonuçlandı.

Ölüm Orucu şehitleri, Gaziantep, Sağmalcılar cezaevlerinde ve Almanya'da yapılan bir salon toplantısıyla anıldı. ■

BİR ADIM, BİR ADIM DAHA...

Bir tarafta dışarıda yoldaşlarla beraber olamamanın, Fatih yoldaşın mezarının başında olamamanın burukluğu, diğer tarafta TİKB'nin cezaevi geleneğini omuzlamanın ve bütün zor koşullara rağmen ölümsüz proletarya kahramanı M. Fatih Öktülmüş'ün anmasını yapabilmemizin gururu...

Sağmalcılar'da anmayı yapacağımız günün sabahı havalandırmaya izleyiciler için sandalyeler taşıyor ve diyoruz. Tam karşılına, yoldaşların konuşma yapacağı masayı hazırlıyoruz. Bembayaz bir örtü örtüyoruz metin ve şiirleri okuyacağımız masaya. Masamızın arkasına pankartlarımızı yerleştiriyoruz.

Hepimiz göğsümüzü gere gere, sol göğsümüzün üzerinde kızıl yıldız içinde Fatihimizi ve diğer Ölüm Orucu şehitlerinin resimlerini taşıyoruz... Kızıl tişörtlerimizi giymiyoruz; ama bir yoldaşımız Fatih'in giydiği kızıl tişönte benzer bir tişört giyerek bizi temsil ediyor, bayrağımızı taşıyor...

TeCrübeli yoldaşımızın, anmanın başladığını belirten sesini duyuyoruz. Ortalıkta bir sessizlik. Herkes bekliyor. Yoldaşımız masanın önüne geçerek orada bulunan herkesi, Ölüm Orucu şehitleri, Türk ve Kürt tüm dünya devrim şehitleri anısına 1 dakikalık saygı duruşuna davet ediyor. Havalandırmaya çöken sessizlikte, yumruklar havada, herkes ancak kendi nefes alış-verişlerini duyabiliyor. Birden, cezaevi duvarlarını ve sessizliği parçalayan genç bir ses patlıyor; "Ey ömrünü destan gibi yürüyenleri/ Yaşayan kimdir gerçekte/ Ölen kim! Yaşarken bile tükenenler mi/ Yılığın düşenler mi/ Yoksa! Çekilip tarihin burçlarına/ Bayrak bayrak ölümsüzleşenler mi!..." Saygı duruşu bitene kadar kulaklarda sürekli son dize yankılanıyor: "Bayrak bayrak ölümsüzleşenler mi?"

Havalandırmadaki sessizliği okşarcasına, rüzgar esip dalgalandıkça sesler çıkaran pankatlarımız iliyor gözümüze. Ortada dört Ölüm Orucu Şehidinin resmi ve altında büyük siyah puntolarla "Ölüm Orucu Şehitleri Ölümsüzdür! -TİKB" yazısını okurken, rüzgarın pankartı dalgalandırmasıyla Ölüm Orucu Şehitleri tek tek öne çıkıyorlar. Bu pankartın hemen sol tarafında, İsmail Cüneyt yoldaşın resmi ve "Komünist Onder İsmail Cüneyt -TİKB" pankartı, Osman, Fatih, Selma, Ataman, Hacı Köse'nin resimlerinin yer aldığı, "TİKB Yaşıyor, Savaşıyor!" pankartıyla havalandırma, faşist diktatörlüğe bir meydan okuma yeri oluveriyor. (Devamı sayfa 13'de)